

DRUŽINSKI TEDNIK

Leto XIII.

V Ljubljani, 15. maja 1941.

Štev. 20 (604)

Brez križa ni paradiža.

Slovenski rek

»DRUŽINSKI TEDNIK«

Izhaja ob četrtkih. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Miklošičeva 14/III. Poštni predel št. 345. Telefon št. 23-32. — Račun pošte hranilnice v Ljubljani št. 15.393. — Rokopisov ne vračamo, ne frankiranih dopisov ne sprejemamo. Za odgovor je treba priložiti za 3 din znak.

NAROČNINA

1/4 leta 20 din, 1/2 leta 40 din, vsa leta 80 din. V Italiji na leto 40 lir, v Franciji 70 frankov, v Ameriki 2 1/2 dolara. Drugod sorazmerno. — Naročnino je plačati vnaprej.

CENE OGLASOV

V teksteni delu: enostopenjska petlinjska vrsta al. njen prostor (vključno s 3 mm na širini 55 mm) 2 din; v oglašnem delu 4 3/4 din. V dvobarvnem tisku cene po dogovoru. Notice: prva 2 din, mali oglasi: beseda 1 din. Oglasi davki povsod se posebej. Pri večkratnem naročilu popust.

Danes:

Italijanščina za Slovence

(Gl. str. 9.)

Veličastna proslava Dneva Vojske in Imperija

Velika parada Druge Armade, ki je zasedla Ljubljansko pokrajino

9. maj je za vso Italijansko Državo velik praznik, dan Imperija in praznik Italijanske Vojske. Prav na ta dan je namreč pred nekaj leti Italijanska vojska izvojevala veliko zmago v Vzhodni Afriki in postavila temelj Imperiju. Zato vsakoletna obletnica tega velikega dogodka zasluži, da jo Italijanski narod na primeren način proslavi.

Ljubljana je prvi praznik Vojske in Imperija proslavila na zelo slovesen način. Po njenih belih ulicah so ta način odmevali strumni koraki Italijanske Vojske, ki nam je hkrati z mirom prinesla zagotovilo za nadaljnje redno življenje pri nas. Tako gre Italijanska Vojska po stopinjah zmagovitih rimskih falang, ki so hkrati z mirom pri našale ljudstvom pravico do njihovih običajev, jezika in tradicije.

Ko so Slovenci v velikem številu prisostvovali tej veliki paradi in bili priče sijajni organizaciji italijanskega orožja, smo jo občudovali z upanjem, da bomo v polni meri deležni njegove zaščite. Hkrati smo se s hvaležnostjo spominjali modrega ukrepa Duceja fašistovske Italije, ki je namesto Sile izbral pravico in tako priključil naš mali, a že pogosto preizkušeni slovenski narod kot avtonomno in zaščiteno pokrajino v veliko Kraljevino Italijo.

Velika vojaška parada, s katero je Italijanska Vojska na zasedenem ozemlju Ljubljanske pokrajine proslavila ta velik praznik Italijanske Države, je bila hkrati manifestacija lojalnosti in solidarnosti našega prebivalstva z Italijansko Vojsko, ki se je na vsem zasedenem ozemlju izkazala kot prijateljsko razpoložena. Paradi so prisostvovali mnogi italijanski odličniki, med njimi Ekselencija General Ambrosio, poveljnik Druge Armade, in Ekselencija General Robotti, poveljnik armadnega zbora, ki sta prva na konjih prihajala na čelu parade pred častno tribuno. Priprave za parado je osebno vodil poveljnik divizije »Re«, Ekselencija General Fiorentini, ki je tudi prisostvoval mimohodu na Bleiweisovi cesti.

Na častni tribuni za goste, okrašeni z zelenjem in trobojnicami, so veličastnemu defileju italijanskih čet prisostvovali Kr. Komisar za Ljubljansko pokrajino Ekselencija Emilio Grazioli, zračen njega so pa stali odličniki škof dr. Rozman, ljubljanski župan dr. Adlešič, bivši ban dr. Natlačen, nemški konzul Brosch, namestnik Zveznega Tajnika konzul milicije De Turreis, generalni konzul Kraljevine Italije g. Guerini Maraldi in zastopniki naših oblasti, kakor rektor dr. Slavič, predsednik Zveze industrijcev Avgust Praprotnik in drugi.

Poleg častnih gostov na tribuni je potek parade spremljalo več tisoč ljudi, ki so z zanimanjem opazovali strumen mimohod posameznih enot po udarnih koračnicah dveh godb. Na čelu je bila godba slavnih Sardinskih Grenadirjev, ene najbolj elitnih italijanskih čet. Mimohod je spremljala pred častno tribuno. Kot prva je prikorakala mimo četa Kraljevih Karabinerjev, za njimi pa s prožnim rimskim korakom Sardinski grenadirji s svojo zastavo, ki spada med najstarejše in najslavnejše svetinje Italijanske Vojske. Nato so se zvrstile ostale čete, druga strumnejša od druge, vsaka je pa pokazala drugačno vrsto orožja in pričala o brezhibni organizaciji Italijanske Vojske.

Parada je trajala poldrugo uro. Fotografirali in reporterji so imeli mnogo dela, njen učinek bodo pa lahko občudovali tudi po vsej Italiji, ker so parado filmali.

Podobne svečane proslave tega velikega dne so bile tudi po vsej Italiji. Ves Italijanski narod se je ta dan zahvalil svoji vojski za njene uspehe in poštrevnost. Posebno prirčne slovesnosti so imele fašistovske organizacije, ki so ponovno dokazale svojo povezanost z Italijansko Vojsko. V rimski operi so Dopolavorovske organizacije priredile slavnostno proslavo, ki se je udeležil tudi Duce in je bil deležen najprišrejših manifestacij vsega ljudstva.

Ta dan je Duce sprejel tudi vdanostni brzojavki Oboroženih Sil iz Albanije in Severne Afrike s podpisoma

generala Cavallera in generala Gariboldija.

Dan Vojske in Imperija so slovesno proslavili tudi v Cetinju. Tam je civilne načelnike črnogorske uprave sprejel Civilni Komisar in vzel na

DUCE

na albanskem bojišču

Te dni je rimsko časopisje objavilo nekaj podatkov o inspekcijem potovanju Duceja na albansko-grškem bojišču pred odločilnimi operacijami Italijanskih Oboroženih Sil. Ducejev obisk na tej fronti je trajal od 2. do 19. marca.

Duce je prispel v Tirano z letalom, potlej pa takoj nadaljeval pot na bojišče. Bil je v Rehovi, doživel je letalski napad na Berat, prebil prvo noč v Valoni, drugo jutro krenil v Demblan in Maurovo, si ogledal postojanke v Dermiju in obiskal Elbasan. Vse te dni je po večini preživel na bojišču, ogledal si je posamezne enote, njihove postojanke, doživel več letalskih napadov, jedl s četami, pri-

Veličasten sprejem Kralja in Cesarja v Tirani

Navdušene manifestacije ljudstva ob prvem Vladarjevem obisku v albanski prestolnici

Italijanski Kralj in Cesar Viktor Emanuel je preteklo soboto prvič uradno obiskal Albanijo. Navdušenje in manifestacije, ki jih je albansko ljudstvo priredilo svojemu vladarju na čast, dokazujejo, s kakšno zvestobo in vdanostjo je pred dvema letoma

odličniki. Kralja in Cesarja je sprejel zunanji minister grof Ciano, ki je v Tirano prispel dan poprej v spremstvu šefa ceremonij in drugih visokih osebnosti. Poleg grofa Ciana je bil navzočen tudi vrhovni poveljnik Oboroženih Sil v Albaniji general Cavallero z drugimi generali in visokimi častniki. Kraljevi namestnik v Albaniji general Jacomini je prispel tja z vsemi člani albanske vlade. Navzočni so bili tudi nemški, romunski, bolgarski konzul in zastopnik nemške vojske.

Po pozdravu grofa Ciana, generala Cavallera in namestnika Jacomini je pristopil k vladarju predsednik albanske vlade in Kralju in Cesarju na srebrnem krožniku ponudil kruha in soli po starem običaju. Nato se je Kralj in Cesar z vsem spremstvom in avtomobili odpeljal v Tirano.

Na mestni meji je vladarja navdušeno pozdravila zbrana množica. Tiranski župan je pa vladarju prebral tole slavnostno adreso:

»Veličanstvo!

Ponosen sem, da Vas prvi pozdravljam v imenu prestolnice Vaše kraljevine Albanije. Tiransko prebivalstvo Vam bo kmalu glasno in z neizmerno radostjo razodelo svojo srečo, da vidi slavnega Kralja in Cesarja na albanskem ozemlju. Veličanstvo, pričakovali smo Vas z neizmernim hrepenenjem. Vaš albanski narod ni nikoli dvomil, da mu bo prišla sreča samo z zvezjo z Italijo pod krono Vaše Vzvišene Hiše. Mesto Tirana, kjer je največje število albanskih in italijanskih državljancev, živčih v slogi in bratstvu, je najboljši dokaz tega uspešnega sožitja. Tako je v vsej Albaniji in tako bo večno, Veličanstvo, bodite dobrodošli v Vaši Tirani!»

Kralj in Cesar je nagovor pozorno poslušal, nato se je pa odpeljal proti kraljevi palači, veličastni moderni stavbi, kjer je kmalu zavihrala zastava italijanske Kraljeve Hiše z italijansko trobojnico in albansko zastavo.

Ob obisku Kralja in Cesarja v Albaniji je predsednik albanske vlade Veriacci naslovil na albansko ljudstvo poslanico tele vsebine:

»Narod Albanije!

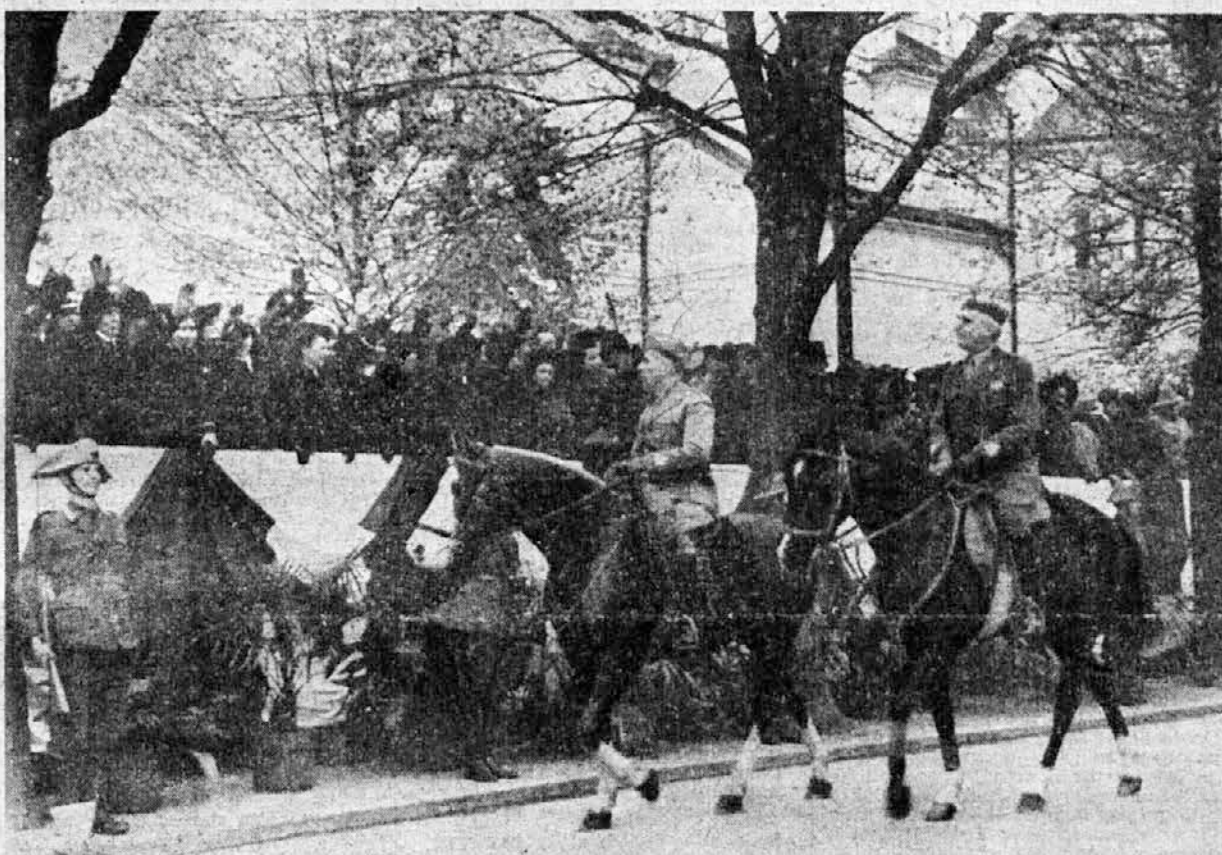
Naš Kralj Viktor Emanuel III. Savojski prihaja danes prvič med nas na dan, ko mu je bila v tvojem imenu izročena krona albanskega kraljestva. Vlada in narod sta tudi v teh okoliščinah združena v radosti, da pozdravita zmagovitega kralja, nosilca tradicije, pravice, junaštva in časti vzvišene Savojske Hiše. V našem imenu zagotavlja vlada Vzvišene Vlade, da Arnavti ne bodo nikoli prelomili dane besede in da so ponosni, ker so njegovi podaniki.»

Popoldne je Kralj in Cesar sprejel v avdienci generala Cavallera, poveljnika Oboroženih Sil v Albaniji in druge odlične vojaške osebnosti. Pri vseh avdiencah sta bila navzoča tudi zunanji minister grof Ciano in kraljevi namestnik Jacomini. Predsednik albanske vlade je pa ob tej priložnosti prebral Kralju in Cesarju v avdienci poslanico albanskega ljudstva, ki se glasi:

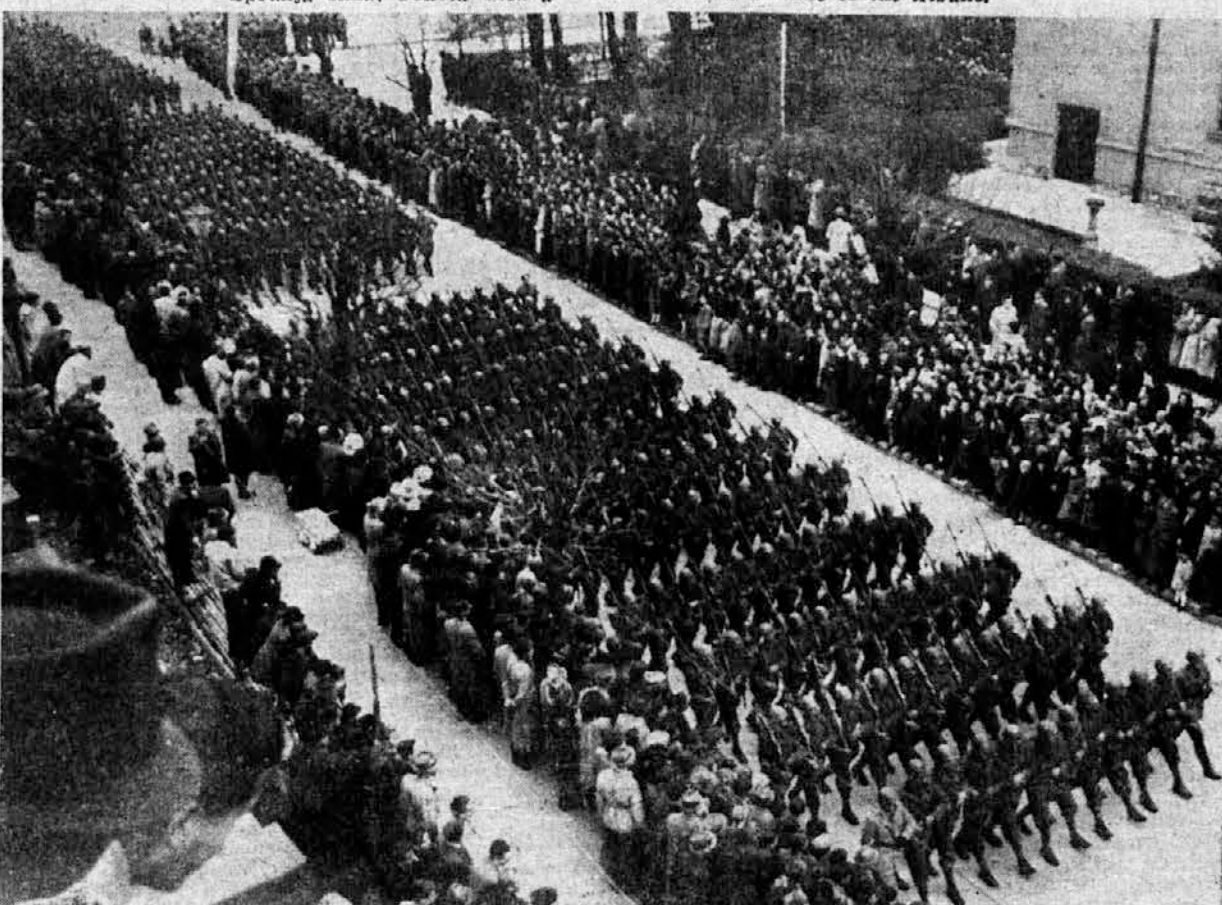
»Veličanstvo!

Kraljevska vlada se čuti globoko srečno zaradi visoke časti, ker je Vaše Veličanstvo blagovolilo predsedovati današnji seji albanske vlade. Dovolite mi, Veličanstvo, da danes izrazim našo hvaležnost in vdanost, Vas ponovno iskreno pozdravim v imenu vsega albanskega naroda ter še enkrat poudarim našo veliko radost nad zgodovinskim obiskom Vašega Veličanstva! Pod sijajnim vodstvom Vašega Veličanstva in vse preslavne Savojske Hiše bo arnavtski narod dovršil svoje zgodovinsko poslanstvo v tesni zvezi z zmagovitimi rimskimi cesarstvi.»

Nadaljevanje na 2. str. v 2. stolpcu

La giornata del soldato a Lubiana. Sopra: Il comandante della II armata, S. E. gen. Ambrosio (a sinistra) e S. E. gen. Robotti passano in testa alle truppe davanti alla tribuna d'onore. Sotto: La fanteria sfilò al passo romano davanti la tribuna d'onore. — Velike vojaške svečanosti v Ljubljani. Gornja slika: Poveljnik II. Armade Ekselencija general Ambrosio (na levi) in Ekselencija general Robotti jahata na čelu četi mimo častne tribune. Spodnja slika: Pehota koraka v rimskem koraku mimo častne tribune.

znanje njih izraze hvaležnosti črnogorskega naroda, da je njih ozemlje zasedla velika Italija. Visoki Komisar je nato obiskal poveljnika Divizije, nato pa ranjence v cetinjski bolnišnici. Nato je dal Visoki Komisar razdeliti denarne podpore siromašnim rodbinam in jim zagotovil prehrano ljudstva.

sotvoval operacijam čet, se posvetoval z generali in dajal nasvete.

Njegovo potovanje je bilo velikega pomena, saj je kmalu nato Italijanska Vojska zmagovito napredovala. Ducejeva prisotnost je vplila novega poguma bojevnikom, ki so svojega voditelja povsod navdušeno pozdravljali.

stopilo pod okrilje velikega Italijanskega Imperija.

Italijanski Kralj in Cesar se je pripeljal na tiransko letališče s svojim letalom v spremstvu nekaj lovcev. Na letališču je bila zbrana velika množica občinstva, Albanci v svojih slikovitih narodnih nošah in mnogi

DOKTRINA FAŠIZMA

Napisal

Benito Mussolini

Danes začnemo priobčevati vrsto člankov o doktrini fašizma, kakor jo je podal sam njegov spopetnik, Duce Fašizma in fašistične Italije, Benito Mussolini. Naši bralci bodo tako imeli priložnost, spoznati iz najbolj poglobljenega vida ideologijo, ki je vodila in vodi Italijo zadnjih dvajset let. Članki so ponatisnjeni po slovenskem prevodu, ki ga je izdala rimska založba Novissima.

I.

Osnovne misli

1. Kakor vsaka trdna politična zasnova, je tudi fašizem praksa in misel, dejanje, ki vsebuje nauk, in sicer nauk, ki je vzniknil iz danega, sestava zgodovinskih sil, ki jim ostane kot svojstvo ter deluje od znotraj (1). Ima torej zahtevam časa in kraja ustrezajočo obliko, obenem pa tudi idealno vsebino, ki ga dviga do formule — t. j. v višji zgodovinski misli (2). — Prevladujoča človeška volja je duhovno delovanje na svetu nemogoče brez dojetja minljive in posebne realnosti, na katero hoče učinkovati, in pa neminljive in vesoljne realnosti, v kateri prva obstoji in živi. Kdor hoče poznati ljudi, mora poznati človeka; in kdor hoče poznati človeka, mora poznati realnost in njene zakone. Ni je državne zasnove, ki bi ne bila osnovna zasnova življenja: filozofija ali institucija, sestav idej, ki se razvija v logično zgradbo ali zbira v vizijo ali vero, a je vsaj po učinku vedno organska zasnova sveta.

2. Tako bi bil fašizem v mnogih svojih političnih dejanjih, kot disciplinarni, neumljiv, če bi ga ne gledali v luči njegovega splošnega načina zasnove življenja. Ta način je duhovni (3). Za fašizem svet ni le materialni svet in viden svet, samo na površini, kjer je človek od vseh drugih bitij ločen samostojna osebnost, podvržen zakonu narave, ki ga nagonsko žene živeti egoistično in trenutnemu uživanju predano življenje. Človek fašizma je takšna osebnost, ki je narod in domovina, moralni zakon, ki tesno povezuje osebnosti in pokolenja v skupno tradicijo in poslanstvo, ki zapira nagon po življenju, začetem v oziroma življenja, ga povzdigne v dolžnost vzhvišeno življenje, prosto časovnih in prostorskih vezij življenja, v katerem s samoodpovedjo, z žrtvovanjem svojih osebnih interesov, smrti same, realizira osebnost tisto povsem duhovno eksistenco, v kateri je njena človeška vrednost.

3. Duhovna zasnova torej, ki je vznila iz splošne reakcije tega stoletja zoper puhli in materialistični pozitivizem 19. stoletja. Proti pozitivizmu, toda pozitivna: ne skeptična, ne agnostična, ne pesimistična, ne pasivno optimistična, kakor so na splošno nauki (vsi negativni), ki stavijo središče življenja izven človeka, ki si more in mora s svojo prosto voljo ustvariti svoj svet. Fašizem zahteva aktivnega in v vsemi svojimi močmi v akcijo vpreženega človeka: terja od njega močnega spoznanja obstojajočih težav in pripravljenosti, da se jim zoperstavi. Življenje pojmuje kot borbo, misleč, da pristoji človeku doseči takšno, kakršno je resnično dostojno njega, tako, da najprej samega sebe pretvori v (fizično, moralno, intelektualno) orodje, s katerim ga more zgraditi. Tako posameznik, tako narod, tako človeštvo (4). Odtod visoka vrednost kulture v vseh njenih oblikah — umetnosti, veri, znanosti — ter silni pomen vzgoje. Odtod tudi bistvena vrednost dela, s katerim človek premaguje naravo ter ustvarja človeški (gospodarski, politični, moralni, intelektualni) svet.

4. Tako pozitivno pojmovanje življenja je očitno etično pojmovanje. Obsega vso realnost, pa tudi človeško delo, ki realnosti gospoduje. Nobeno dejanje se ne sme izmikati moralni sodbi; nič na svetu se ne sme opirati vrednosti, ki vsemu pritiče v redu moralnih smotrov. Zato je po pojmovanju fašista življenje resno, vzhvišeno, religiozno: povsem svobodno v svetu, ki ga vzdržujejo moralne in odgovorne sile duha. Fašist zaničuje »udobno« življenje (5).

5. Fašizem je religiozna zasnova (6); človeka vidi v njegovem temnem razmerju do višjega zakona, do objektivne Volje, ki posameznika prebija in ga povzbuja v sozaveznega člana duhovne družbe. Kdor se je v religiozni politiki fašizma ustavljal zgolj pri oportunistični oceni, ni razumel, da fašizem ni samo sistem vladanja, marveč predvsem sistem mišljenja.

6. Fašizem je zgodovinski nazor, po katerem je človek tisto, kar je,

Nadaljevanje s 1. strani.

Vladar je z vidnim zadovoljstvom poslušal poslanico in naposled podpisal dekret o amnestiji. Nato je sprejel v avdienci še mnoge častnike, ki so se borili na albanskem bojišču, za njimi pa mnoge zastopnike oblasti in domače odličnike.

Okrog dvorca je bila ves čas zbrana množica domačinov in pestrnih narodnih nošah in je sleherni trenutek navdušeno manifestirala in vzklikala Kralju in Cesarju, Kraljevskemu Domu in Oboroženim Sili.

Ob svojem obisku je Kralj izročil predsedniku albanske vlade milijon lir, ki naj jih razdeli v krajih, ki so bili v vojni najbolj prizadeti.

Kralj in Cesar je s svojim spremstvom obiskal tudi vse tri tiranske cerkve: mošejo, pravoslavno cerkev

in naposled katoliško cerkev, kjer se je udeležil tudi službe božje. Predstavniki vseh treh veroizpovedi so mu zagotavljali neomajno vdanost in zvestobo. Nato je Kralj obiskal še več javnih ustanov, dom Dopolavora in več bolnišnic. Na vseh poteh je bil deležen prisrčnih manifestacij.

V Tirani je bil sprejet v avdienco tudi Kr. Civilni Komisar v Črni gori, minister Mazzolini in se je dalj časa razgovarjal tudi z grofom Cianom.

Iz Tirane se je Kralj in Cesar odpeljal v Drač, kjer se še poznajo sledovi vojne. Na vsej poti ga je ljudstvo navdušeno pozdravljalo in mu vzklikalo. V mestni hiši so ga pozdravili zastopniki oblasti in verski predstavniki. Odtod se je vladar odpeljal v Kraljevo hišo, kjer ga je sprejel admiral Sportiello.

Naredbe Kr. Civilnega Komisarja

Naredba o carinskih predpisih za blagovni promet

Kr. Komisar za Ljubljansko pokrajino, na podlagi kraljevega ukaza z dne 3. maja 1941-XIX. št. 291, na podlagi kraljevega ukaza z dne 30. aprila 1941-XIX. št. 290, na podlagi razpisa DUCJA fašizma. Prvega Marsala Cesarstva, Poveljnika vojnih sil na vseh bojiščih, z dne 29. aprila 1941-XIX. na podlagi komisijske navedbe z dne 25. aprila 1941-XIX. št. 9, in ker smatra za potrebno, izdati nove predpise za ureditev carinskega prometa Ljubljanske pokrajine in vzpostaviti valutne predpise, odreja:

UVOZ IZ ITALIJE

Člen 1. Določba, da ostanejo v Ljubljanski pokrajini v veljavi davki in takse, ki so se po prejšnjem plačevali, kakor je določeno v členu 1. komisijske navedbe z dne 25. aprila 1941-XIX. št. 9, se ne uporabljajo, kolikor se tiče pristojbin in obsejnih prometov, ki jih je določala carinska tarifa bivše jugoslovanske države za uvoz v Ljubljansko pokrajino blaga italijanske ali albanske proizvodnje ali nacionalizirane blaga v Italiji ali v Albaniji. Blago, ki je na ozemlju Italijansko-albanske carinske unije plačalo monopolni prispevek ali notranje pristojbine za izdelavo ali za potrošnjo po nižjih postavkah nego so določene v prejšnji jugoslovanski tarifi, se sme v Ljubljansko pokrajino uvoziti, če plača razliko. Blago iz tega člena je poleg tega zavezano trošarinam, ki so jih imele pravice pobirati dravska banovina in občine.

IZVOZ V ITALIJO

Člen 2. Razen tega je oproščeno plačila izvoznih carin, ki so bile določene v prejšnji tarifi bivše jugoslovanske države, blago, namenjeno za ozemlje Italijansko-albanske carinske unije in za prosta pasova Kvarnera in Zadra. — Nedopustno pa je povračilo morda plačanih pristojbin na surovine, uporabljene pri njegovi izdelavi. Da se dovoli izvoz blaga po tem členu, ga mora tudi spremljati potrdilo, ki ga izda carinsko ravnanje Visokega komisijskega urada za Ljubljansko pokrajino po naslišanju Zbornice za trgovino in industrijo v Ljubljani in ki overja z dokaznimi listinami, da je blago po izvoru ali proizvodnji iz Ljubljanske pokrajine ali da je bilo tam, kaj na dan 11. aprila 1941-XIX in da je carina plačana.

UVOZ IZ INOZEMSTVA

Člen 3. Za uvoz v Ljubljansko pokrajino inozemskega blaga, ki prihaja iz zaveznih ali nevtralnih držav in blaga, ki prihaja iz skladišč in prostih luk in svobodnih pasov Kvarnera in Zadra, je potrebna predhodna dovolitev Visokega komisijskega urada za Ljubljansko pokrajino. V tem dovolilu se navedeta oblika in način plačila protivrednosti za uvozno blago. Ta določba se uporablja tudi na blago po izvoru ali proizvodnji iz zaveznih ali nevtralnih držav, ki leži v skladiščih in carinskih shraniliščih Ljubljanske pokrajine ali je bilo na dan 11. aprila 1941-XIX na potu, razen če uvoznik dokaže, da je bilo plačilo izvršeno pred navedenim dnem.

samo v funkciji duhovnega procesa, pri katerem sodeluje v družinskem in družabnem krogu, v naredu in zgodovini, h kateri prispevajo vsi narodi. Odtod visoka vrednost tradicije v spominih, v jeziku, v šegah, v normah socialnega sožitja (7). Izven zgodovine je človek ničla. Zato je fašizem zoper vse individualistične abstrakcije na materialistični osnovi tipa 18. stoletja; in je zoper vse jakobinske utopije in novotarje. Ne veruje v možnost zemске sreče, kakršno je proglašala ekonomistična književnost 18. stoletja in zato zavrača vse teološke nazore, po katerih se v neki zgodovinski dobi izvrši dokončna sistematizacija človeške nauke; v praksi teži za tem, da bi rešil samo probleme, ki se zgodovinsko sami po sebi pojavljajo in sami po sebi najdejo svojo rešitev, ali jo vsaj nakazujejo (8). Kdor hoče delati med ljudmi, mora stopiti, kakor v naravi, v proces realnosti in se polastiti aktivnih sil (9).

Opombe k prvemu delu

(1) Če neče tvegati smrti ali še huje, samomora, si mora italijanski fašizem postaviti zdaj »telo doktrine«. Le-te ne bodo, ne smejo biti Nessove

Člen 4. Vse blago iz prednjega člena je za uvoz v Ljubljansko pokrajino zavezano plačilu uvoznih carin, ki jih določajo občna carinska tarifa ali mednarodno sklenjene tarife, ki so veljale v bivši jugoslovanski državi. Za uporabo mednarodno sklenjenih tarif mora biti ugotovljen izvor blaga po predpisih, ki so veljali v bivši jugoslovanski državi. Ni zavezano plačilu uvoznih carin blago, ki je v skladiščih in carinskih shraniliščih Ljubljanske pokrajine, če so zanje že plačane na dan, ko stopi ta naredba v veljavo.

IZVOZ V INOZEMSTVO

Člen 6. Za izvoz blaga, namenjenega iz Ljubljanske pokrajine drugam nego na ozemlje Italijansko-albanske carinske unije ali v katero koli skladišče ali prosto luko, je potrebna predhodna dovolitev Visokega komisijskega urada za Ljubljansko pokrajino, ki določa za vsak primer posebne izvozne pogoje ter obliko in način plačila.

OSTALE DOLOČBE

Člen 7. Mali krajevni promet z ozemlja bivše jugoslovanske države, ki mejijo na ozemlje Ljubljanske pokrajine, se uredi s poznejšo naredbo.

Člen 8. Prosje za izdajo uvoznih ali izvoznih dovolitev po prednjih členih 3, 5, in 6, se vlagajo na Visoki komisijski urad za Ljubljansko pokrajino preko Zbornice za trgovino in industrijo v Ljubljani, ki jih predloži skupaj z izpridženo listino in s svojim obrazloženim mnenjem.

Člen 9. Ta naredba stopi v veljavo z dnem razglasitve v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana, dne 7. maja 1941-XIX.

Kr. Civilni Komisar
za Ljubljansko pokrajino:
EMILIO GRAZIOLI

(Objavljeno v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino 7. V. 1941-XIX)

Naredba o zatemnitvi Ljubljanske pokrajine

Kr. Civilni Komisar za Ljubljansko Pokrajino odreja v sporazumu z Vojaško Komando:

Čl. 1. Predpisi navedbe o zatemnitvi z dne 18. maja 1940. Sl. list št. 234/42, ki se tičejo zatemnitve poslopij, vozil ter signalnih in reklamnih svetilk, ostanejo še dalje neizpremenjeni v veljavi.

Zatemnitev se mora izvajati od mraka do zore enotno v vseh javnih in zasebnih zgradbah, tako da tudi pri od-

srajce, ki večjejo za večno — zakaj jutrišnji dan je skrivnostni in nedoučen — vendar morajo služiti kot orientacijska norma naši vsakdanji politični in osebni aktivnosti.

Jaz sam, ki sem jih narekoval, priznam prvi, da so naše skromne pragmatične postavbe — teoretična in praktična usmerjenost fašizma — potrebne revizije, popravila, razširjenja, ojačenja, ker se jih je tu in tam že lotil zob časa. Menim, da je jedro vedno v njih zahtevah, ki so skozi dve leti služile za znak k strnitvi vrst italijanskega fašizma; a izhajaje iz istega prvotnega središča, je zdaj napočil čas, da širše izdelamo sam program.

K temu življenjskemu delu fašizma bi morali s posebno vneto prispevati vsi fašisti Italije, zlasti na tistih področjih, kjer smo prišli dogovorno ali brez dogovora, do mirnega sožitja obeh nasprotujočih si gibanj.

Beseda je nekoliko robata; toda moja želja je, da bi se v teh dveh mesecih, ki nas ločita od narodne skupščine, ustvarila filozofija italijanskega fašizma. Milano s svojo prvo šolo za propagando in kulturo se posveti temu namenu.

Ne gre samo za popravilo programatičnih osnov, ki bi se nanje čvrsto naslonila organizacija tiste stranke, v katero se bo fašistično gibanje neizogibno razvilo; gre za to, da dokažemo, da ima fašizem ne samo nasilne — kakor govorijo — temveč — kakor je res, tudi iščeče in misleče duhove.

piranju vrat in oken ne uhaja nobena svetloba na prosto.

Člen 2. Javno razsvetljavo, t. j. razsvetljavo ulic in trgov je treba tako izvrševati, da bo olajšan nočni cestni promet, vendar pa te olajšave sovražnemu letalstvu ne smejo dati nobene vidno povečane možnosti za orientacijo (delna zatemnitev).

Zato se smejo za javno razsvetljavo uporabljati le naslednja svetila: 40 W modre (motne) žarnice in običajne žarnice z jakostjo od 15 W do največ 40 W; vendar pa morajo biti te primerno zaslonjene.

Čl. 3. V ostalem veljajo še dalje določbe zgoraj imenovane navedbe z dne 18. maja 1940.

Čl. 4. Kršitelji odredb o zatemnitvi bodo kaznovani po obstoječih predpisih.

Čl. 5. Ta naredba zadobi veljavnost z dnem objave v Službenem listu.

Ljubljana, 8. maja 1941-XIX.

Kr. Civilni Komisar
za Ljubljansko pokrajino:

EMILIO GRAZIOLI

Naredba o kroženju bankovcev z nominalo več ko 1000 dinarjev

Ekse. Kr. Komisar za Ljubljansko pokrajino objavlja, da v Ljubljanski pokrajini ne smejo krožiti v prometu bankovci Narodne banke bivše kraljevine Jugoslavije z nominalom nad 1000 dinarjev. Kdor bi take bankovce hranil, bo kaznovan. Prestopnike je treba naznaniti najbližjemu poveljstvu Kr. Karabinjerjev.

Kr. Civilni Komisar

za Ljubljansko pokrajino:

EMILIO GRAZIOLI

Poštna in brzojavna tarife za Italijo in za notranji promet na slovenskem ozemlju, zasedenem po Italijanski Oboroženi Sili

Pisma in zalepke: Do 20 gramov v krajevnem prometu 150 din (0'45 lir); preko 20 gramov je pristojbina v krajevnem prometu ista kakor v medkrajevnem. V medkrajevnem prometu: Do 20 gramov 2 din (0'60 lir), preko 20—50 gramov 3 din (0'90 lir), preko 50—100 gramov 4 din (1'20 lir), preko 100—200 gramov 6 din (1'80 lir), preko 200—500 gramov 12 din (3'60 lir), preko 500—1000 gramov 18 din (5'50 lir), preko 1000—2000 gramov 24 din (7'20 lir).

Dopisnice, državne in privatne izdaje ter razglednice: v krajevnem in medkrajevnem prometu 1 din (0'30 lir). Posetnice: z ne več ko 5 besedami, ki izražajo vkladnost 0'50 din (0'15 lir), preko 5 besed 1 din (0'30 lir).

Razglednice s čestitkami (ne več ko 5 besed) za Božič, Novo leto in Veliko noč 0'50 din (0'15 lir).

Tiskovine: do 50 gramov 0'50 din (0'15 lir), preko 50—100 gramov 1 din (0'30 lir), preko 100—250 gramov 1'50 din (0'45 lir), preko 250—500 gramov 2'50 din (0'75 lir), preko 500—1000 gramov 4 din (1'20 lir), preko 1000—2000 gramov 7 din (2'10 lir), preko 2000 do 3000 gramov 10 din (3 lire).

Tiskovine za slepce: Za vsakih 1000 gramov (največja teža 7 kg) 0'25 din (0'08 lir).

Casniki in časopisi. — Prva skupina: Dnevni in periodične publikacije, ki prinašajo vesti: a) naslovljeni na abonente do 110 gramov 0'08 din (0'03 lire), preko 200—300 gramov 0'18 din (0'06 lire), preko 300—400 gramov 0'30 din (0'09 lire), preko 400—500 gramov 0'40 din (0'12 lire), preko 500—600 gramov 0'50 din (0'15 lire); b) v svežnjih za prodajalce do 110 gramov 0'03 din (0'02 lire), preko 110—200 gramov 0'06 din (0'03 lire), preko 200—300 gramov 0'12 din (0'04 lire), preko 300—400 gramov 0'16 din (0'05 lire), preko 400—500 gr 0'20 din (0'06 lire).

Casniki in časopisi. — Druga skupina: Časopisi poučnega, zabavnega in strokovnega značaja: a) naslovljeni na abonente do 110 gr 0'10 din (0'03 lire), preko 110—200 gramov 0'20 din (0'06 lire), preko 200—300 gramov 0'30 din (0'09 lire), preko 300—400 gramov 0'50 din (0'15 lire); b) v svežnjih za prodajalce: do 110 gramov 0'04 din (0'02 lire).

Nova usmerjenost fašistične delavnosti ne bo škodila — o tem sem prepričan — a) najmanj borbenemu duhu in temperamentu, ki je posebna značilnost fašizma. Ako napolnimo možgane z nauki in trdnimi prepričanji, ne razorožujemo, marveč okrepimo in še bolj približamo akcijo zavesti. Vojščaki, ki se borijo dobro vedo, zakaj, so vedno najboljši. Fašizem sme in mora sprejeti mazzinijevsko geslo: »Misel in delo.« (Pismo M. Bianchiju, 27. avgusta 1921, pri priložnosti otvoritve milanske šole za propagando in kulturo fašizma: v Messaggi e proclami. Milano. Libr. d'Italia, 1929, str. 29.)

»Fašiste moramo tako povezati, da bo njih aktivnost tudi aktivnost doktrine, duhovna in miselna aktivnost... Ako bi bili naši nasprotniki pristojni našemu shodu, bi se bili prepirali, da fašizem ni samo akcija, temveč tudi misel.« (Narodnemu svetu fašistične stranke, 8. avgusta 1924, v knjigi La nuova politica dell'Italia. IV. izdaja, Milano. Alpes, 1928, str. 316-7.)

(2) »Danes trdim, da je kot ideja nauk, realizacija, fašizem — univerzalen; italijanski v svojih posebnih ustanovah, je univerzalen po svojem duhu, drugače tudi ne bi moglo biti. Duh je po svoji osnovni naravi univerzalen. Prerokovati smemo torej fašistično Evropo, Evropo, ki se bo v svojih ustanovah ravnala po fašističnem nauku in njega praksi. To se pravi, Evropo, ki bo v fašističnem

lire), preko 110 do 200 gramov 0'08 din (0'03 lire), preko 200—300 gramov 0'12 din (0'04 lire), preko 300—400 gr 0'16 din (0'05 lire), preko 400—500 gr 0'20 din (0'06 lire). Casniki in časopisi prve in druge skupine, ki se vračajo upravništvom: do 110 gramov 0'04 din (0'02 lire), preko 110—200 gramov 0'08 din (0'03 lire), preko 200—300 gramov 0'12 din (0'04 lire), preko 300—400 gr 0'16 din (0'05 lire), preko 400—500 gr 0'20 din (0'06 lire).

Knjižni oglašji: Za vsakih 100 gramov (največja teža 500 gramov) 0'10 din (0'03 lire).

Poslovni papirji: do 100 gramov 2 din (0'60 lire), preko 100—250 gramov 2'50 din (0'75 lire), preko 250—500 gr 3 din (0'90 lire), preko 500—1000 gr 4'50 (1'35 lire), preko 1000—2000 gramov 7'50 din (2'25 lire).

Vzorci brez vrednosti: do 100 gramov 1 din (0'30 lire), preko 100—250 gramov 1'50 din (0'45 lire), preko 250 do 500 gramov 2'50 din (0'75 lire), največja teža 50 gramov.

Mesane pošiljke: Tiskovine, vzorci brez vrednosti in poslovni papirji — pristojbina kot za poslovne papirje. — Tiskovine in vzorci brez vrednosti do 500 gramov pristojbina kot za vzorce brez vrednosti. Preko 500 gramov pristojbina kot za tiskovine.

Priporočnina: Razen navadne pristojbine še 5 din (1'50 lire).

Ekspresnina: Razen navadne pristojbine še 4 din (1'20 lire).

Odkupna pristojbina: Razen navadne pristojbine in priporočnine še 1 din (0'30 lire).

Zahteva za vrnitev pošiljke in spremembo naslova 7 din (2'10 lire).

Povračnica 5 din (1'50 lire).

Pozvalnica: V krajevnem prometu 6'50 din (1'95 lire), v medkrajevnem prometu 7 din (2'10 lire).

Poste restante: Pisma in dopisnice 1 din (0'30 lire). Priporočene pošiljke 2 din (0'60 lire).

TELEGRAF

1. Navadne brzojavke: do 10 besed 10 din (3 lire). Najmanjša pristojbina 10 din (3 lire); za vsako nadaljnjo besedo 1 din (0'30 lire). Potrdilo o predaji je brezplačno.

2. Nujne brzojavke: dvojna pristojbina za navadne brzojavke.

3. Novinarske brzojavke: polovična pristojbina za navadne brzojavke, najmanjša pristojbina 5 din (1'50 lire).

4. Za plačani odgovor: kot za navadne brzojavke najmanj 10 din (3 lire).

5. Za nujni plačani odgovor: kot za nujne brzojavke, najmanj 20 din (6 lir).

6. TC brzojavke (ponavljane): polovična pristojbina za navadne brzojavke, najmanj 5 din (1'50 lire).

7. P. C. brzojavno potrdilo o izročitvi brzojavke: pristojbina za navadno brzojavko 10 besed 10 din (3 lire).

8. PCD nujno brzojavno potrdilo o izročitvi brzojavke: dvojna pristojbina navadne brzojavke 10 besed 20 din (6 lir).

9. Tm brzojavke z več naslovi: za preps brzojavke do 50 besed 10 din (3 lire), za vsakih nadaljnjih 50 besed ali del od 50 besed 10 din (3 lire).

10. Dostava brzojavk po posrednem slu: za vsak km ali del km razdalje: podnevi 10 din (3 lire), ponoči 20 din (6 lir).

IZKLJUČNI POSTNI PROMET

Za inozemstvo: a) z Veliko Britanijo, njenimi dominijoni in posestvi: ves poštini promet; b) z Grčijo: ves poštini promet; c) z Egiptom: ves poštini promet; d) z Irsko, ves poštini promet; e) z Islandijo: ves poštini promet.

Kr. Civilni Komisar

EMILIO GRAZIOLI

Predpisi glede cen blaga, storitev in najemnin

Kr. Komisar za Ljubljansko pokrajino, ker smatra za potrebno urediti cene blaga najširše potreboje,

ODREJA:

Člen 1. Cene blaga in za storitve kakor tudi za najemnine, ki so veljale na dan 15. marca 1941-XIX, morajo ostati nespremenjene, kolikor se njih morebitna sprememba izrečno ne odobri.

Člen 2. Za razne blagovne stroške se ustanove posebne posvetovalne komisije za cene, ki jim predseduje odgovorilec Visokega komisijskega urada in ki so se, smislu rešila vprašanje moderne Države, Države XX. stoletja, povsem drugačne od držav, kakršne so bile pred 1. 1789, in kakor so se oblikovale pozneje. Danes ustreza fašizem splošnim zahtevam. Dejansko rešuje trojno vprašanje: odnose med Državo in poedincem, med Državo in skupinami, med skupinami in med organiziranimi skupinami. (List za IX. leto naslovljen federalnim voditeljem, ki so sestali v palači Venezia 27. oktobra 1930; v Discorsi del' 30. Milano. Alpes, 1931, str. 211.)

(3) Ta politični proces spremlja filozofski proces: če je res, da je bila na oltarjih skozi celo stoletje materija, zavzema danes njeno mesto duh. V tem smislu zavračamo vse bistvene lastnosti demokratskega duha: lahкотnega čuta odgovornosti, obojevanje stveila in tistega skrivnostnega božanstva, ki se imenuje »ljudstvo«. Vse stvaritve duha — pridenji pri veri — stoji v prvem redu, medtem ko se nitiče več ne upa ustavljati na postojankah t

stavljene iz enega predstavnika Zbornice za trgovino in industrijo, enega izmed delodajalcev, enega izmed delavcev in enega predstavnika združenih organizacij. Komisije si smejo priskrbovati mnenje izvedencev za posamezne proizvodne stroke.

Clen 3. Za blago najširše potrošnje je sestavljen cenik z najvišjimi cenami, ki se smejo zahtevati v prodaji na debelo ali na drobno; ta cenik se pregleduje vsakih štirinajst dni. Prvi cenik velja od dneva, ko se izda, pa do konca meseca maja 1941-XIX.

Cene, ki so v ceniku navedene za prodajo na debelo, so obvezne za vsa pokrajina; cene za prodajo na drobno so za ljubljansko območje obvezne, za vse druge območja v pokrajini pa veljajo kot merilo. Okrajna načelstva smejo po zaslišanju prizadetih strok te cene znižati; za morebitno njih zvišanje pa je potrebna odobritev Visokega komisarja.

Clen 4. Cenik z najvišjimi cenami mora biti na vpogled obnošeno na vidnem mestu v vseh skladiščih, trgovinah in stojnicah, kjer se prodaja blago, navedeno v ceniku.

Poleg tega se morajo za vsako blago, ki se prodaja obnošeno, označiti z listki cene v lirah in dinarjih, ce-tudi blago ni navedeno v ceniku.

Clen 5. Kršitelji te navedbe se kaznujejo po zakonu pravica obratovanja, se jim začasno ukinje, v hujših primerih pa odvzame.

Prekršitve cenika z najvišjimi cenami se kaznujejo poleg tega tudi še denarno od 1000 do 100.000 dinarjev.

Clen 6. Ta naredba stopi takoj v veljavo.

Komisar
za Ljubljansko pokrajino:
EMILIO GRAZIOLI

Dolžnost prijave zalog nekaterih življenjskih potrebščin

Kr. Komisar za Ljubljansko pokra-jino

ODREJA:

Clen 1. Vse zaloge spodaj navedene-ga blaga, ki so na dan 12. maja 1941-XIX pri proizvodnikih, industrijih, trgovcih, obrtnikih, zajednicah (zavodi, bolnišnice, zavetišča, javne kuhinje itd.), hotelih in restavracijah kakor tudi v skladiščih okrajnih načelstev in občin, se morajo prijaviti do vstetega 19. maja 1941-XIX občin, kjer je bla-go spravljeno.

Clen 2. Blago, za katero velja pri-javna dolžnost, je: a) pšenica v zrnu in pšenična moka (št. 0 in enotna mo-ka); b) riž v zrnu in ržena moka; c) oves v zrnu; d) koruza v zrnu in koruzna moka; e) mešana moka, pšenična in koruzna ali ržena; f) riž; g) ajda v zrnu in ajdova moka; h) testenine; i) fižol; j) krompir; k) slad-kor; l) oljivo olje in semensko olje; m) slanina; n) mast; o) pralno mlo.

Clen 3. Prijava se mora napisati na posebnem obrazcu, ki se dobiva pri občinem uradu.

Clen 4. Občine si morajo prizadevati z vsemi sredstvi, ki so jim na raz-polago, da se opravi popis v polnem obsegu.

Clen 5. Občinski uradi morajo zbrati vse prijave in jih poslati Prehranje-valnemu zavodu za Ljubljansko pokra-jino (»Prevod«). Gospodarska ulica 12, po navodilih, ki jih izda ta zavod neposredno.

Clen 6. Zoper kršitelje prijave dolž-nosti in zoper tiste, ki bi prijavili ne-resnične podatke, se uvede zakoniti postopek in se neprijavljeno blago zapleni.

Clen 7. Ta naredba stopi takoj v veljavo.

Komisar
za Ljubljansko pokrajino:
EMILIO GRAZIOLI

Predpisi glede peke kruha in prodaje testenin, riža in moke

Kr. Komisar za Ljubljansko pokra-jino

ODREJA:

Clen 1. Kruh, ki ga prodajajo pe-karne, se mora izdelovati iz moke, ki je mešana v razmerju najmanj 30%

koruze in 70% pšenične ali ržene moke.

Clen 2. Prepovedujeta se izdelovanje in prodaja kruha, pečenega iz same pšenične moke, kakor sta prepovedana tudi izdelovanje in prodaja kruha, ki ima primesi jajc, sladkorja, mleka, mečne moke, olja, surovega masla, masti ali kakršne koli druge primese oziroma sestavine.

Pekarnam je prepovedana prodaja krušne moke kakršne koli vrste.

Clen 3. Pšenična moka, čista ali mešana, ržena moka, testenine in riž se racionirajo.

Mesečni skupni obrok nastetih živil je določen na tri kilograme za osebo, pri čemer je potrošnik upravičen, da izmed teh živil izbere po svoji volji in po količinah, ki so na razpolago.

Trgovci smejo daviti potrošnikom zgoraj navedena živila samo, če izročijo odrezek živilske nakaznice.

Živilske nakaznice se bodo razdelje-vale za drugo polovico meseca maja po občinskih uradih.

Clen 4. Kršitelji predpisov po tej naredbi zapadejo kazenskim odredbam zakona in se jim hkrati obratovalna pravica začasno ukinje, v hujših primerih pa dokončno odvzame.

Clen 5. Ta naredba stopi takoj v veljavo.

Ljubljana dne 10. maja 1941-XIX.

Komisar
za Ljubljansko pokrajino:
EMILIO GRAZIOLI

Spremembe območja neka- terih okrajnih načelstev

Kr. Komisar za Ljubljansko pokra-jino

na podlagi kraljeve uredbe z dne 3. maja 1941-XIX, št. 291, ker smatra za nujno potrebo na novo urediti ob-močja okrajnih načelstev glede na nove meje pokrajine.

ODREJA:

Clen 1. Začasno se dodeljuje ozem-lje litjskega okraja, spadajoče v Ljub-ljansko pokrajino, ljubljanskemu okra-ju in se podreja okrajnemu načelstvu v Ljubljani; ozemlje krškega in bre-ziškega okraja, spadajoče v Ljubljansko pokrajino, pa se začasno dodeljuje novomeškemu okraju in podreja okraj-nemu načelstvu v Novem mestu.

Clen 2. Ta naredba stopi v veljavo z dnem njene objave.

Ljubljana 9. maja 1941-XIX.

Komisar
za Ljubljansko pokrajino:
EMILIO GRAZIOLI

Spremembe območja nekaterih davčnih okrajev

Kr. Komisar za Ljubljansko pokra-jino

na podlagi kraljeve uredbe z dne 3. maja 1941-XIX, št. 291, ker smatra za nujno potrebo na novo urediti ob-močja davčnih okrajev glede na nove meje pokrajine.

ODREJA:

Clen 1. V Ljubljansko pokrajino spa-dajoči del občine Črni vrh se začasno priključi davčnemu okraju Vrhnika.

Občina Primskovo in v Ljubljansko pokrajino spadajoči del občine Sv. Križ pri Litiji se začasno priključi davčnemu okraju Višnja gora.

Občine Kostanjevica, Sv. Križ pri Kostanjevici, St. Jernej in Bučka, da-lje v Ljubljansko pokrajino spadajoči deli občin Cerklje ob Krki, Leskovec pri Krškem, Raka, Catež in Velika do-lina se začasno priključi davčnemu okraju Novo mesto.

Clen 2. Ta naredba stopi v veljavo z dnem njene objave.

Ljubljana 9. maja 1941-XIX.

Komisar
za Ljubljansko pokrajino:
EMILIO GRAZIOLI

Spremembe območja nekaterih sodnih okrajev

Kr. Komisar za Ljubljansko pokra-jino

na podlagi kraljeve uredbe z dne 3. maja 1941-XIX, št. 291, ker smatra

za nujno potrebo na novo urediti ob-močja sodnih okrajev glede na nove meje pokrajine.

ODREJA:

Clen 1. Občina Radatoviči, dosedaj podrejena okrajnemu sodišču v Jastrebarskem (Hrvaška), se priključi sod-nemu okraju Metlika. Del občine Črni vrh, spadajoči v Ljubljansko pokra-jino, se začasno priključi sodnemu okraju Vrhnika.

Občina Primskovo in v Ljubljansko pokrajino spadajoči del občine Sv. Križ pri Litiji, se začasno priključi sod-nemu okraju Višnja gora.

Občina Bučka ter v Ljubljansko po-krajino spadajoči deli občin Cerklje ob Krki, Leskovec pri Krškem, Raka, Catež in Velika dolina ter kat. obč. Mr-seča vas iz občine Skočjan, kat. obč. Veliko Mraševo II. iz občine Sv. Križ pri Kostanjevici se začasno priklju-čijo sodnemu okraju Kostanjevica.

Clen 2. Ta naredba stopi v veljavo z dnem njene objave.

Ljubljana 9. maja 1941-XIX.

Komisar
za Ljubljansko pokrajino:
EMILIO GRAZIOLI

Italijanščine se lahko naučimo...

... pri Zavodu za italijansko kul-turo v Ljubljani, Napoleonov trg št. 6. Zavod sprejema prošnje za vpis v tečaj, bodisi za sedanje bodisi za tiste, ki bodo poleti. Nadaljevalni tečaji so v ponedelj-kih, sredah in petkih od 17. do 21. ure, vsak tečaj po eno uro. Vpisnina je na mesec 10 din. Podrobnejša pojasnila daje taj-ništvo v uradnih urah ali pa po telefonu št. 43-64.

... pri *Christoforom v nemem za-vodu*, Ljubljana, Donobranska cesta 15, telefon 48-43. Zavod sprejema učence v večerne in dnevne tečaje, začetne in nada-ljevalne tečaje.

... pri *Trgovskem učilišču Ru-bida*, Ljubljana, Trnovska ulica 15, telefon 40-48.

... pri *Trgovskem društvu Mer-kur*, Ljubljana, Gregorčičeva ali-ca 27, ki priredi večerne tečaje v torkih in sobotah od 20. do 21. ure. Prijave za tečaj sprejemajo v društveni pisarni Gregorčičeva ulica 27, pritličje med 8. in 14. uro ali po telefonu, št. 26-52.

... pri *Dopisni trgovski šoli*, ki priredi trimesečne dopisne tečaje. Vpišite se pri Dopisni trgovski šoli, Ljubljana, Kongresni trg št. 16/II.

... v *tečajih italijanščine* in slo-venščine za Italijane v Ljubljani, Beethovnova ulica 9/I.

... pri *radijskem tečaju*, kjer poučuje prof. Leben na EIAR Radio Ljubljana ob sredah, pet-kih in nedeljah, vselej ob 19. uri zvečer. Ključke k tem lekcijam dobite v dnevnikih.

KRONIKA

Nj. Veličanstvo Kralj in Cesar je na svojem obisku v Albaniji prispel tudi v Valono, kjer ga je sprejel pred-sednik albanske vlade Verlaci in po-veljujoči general Jacomini. Mnogi-za je kralja navdušeno pozdravljala. Nj. Veličanstvo Kralj in Cesar se je po-dal tudi v Porto Edda, Delvin in Ar-girokaster in si ogledal tudi kraje, kjer so bili boji najhujši. Tam se je dalj časa pomudil in je pohvalil od-delke, ki so sodelovali v bojih.

Kraljica in Cesarica Jelena, po rodu Črnogorka, je poslala Kr. Civilnemu Komisarju Ekscelenci Mazzolinu 250 tisoč lir v dobrodelne namene Črne gore. Prebivalstvo je vest sprejelo na znanje z velikim navdušenjem.

Ni napisal: »Mi smo zoper udobno življenje!«

(6) »Če bi fašizem ne bil vera, kako neki bi vcepil svojim pripadnikom stolecizem in pogum? Samo vera, ki je dosegla religiozne višave, samo taka vera more superirati besede, ki so jih spregovorile zdaj že obledel-ustnice Federico Florio.« (Krvne zve-ze v »Popolo d'Italia«, 19. januarja 1922. in v Diuturna, Milano, Alpes, 1929, str. 256.)

(7) »Tradicija je gotovo ena naj-večjih duhovnih sil narodov, v kolikor je sukcesivno in trajno ustvar-janje njih duše.« (Kratek preludij, v »Gerarchia«, 1. I. 1922, str. 1 in v »Tempo della Rivoluzione fascista«, Milano, Alpes, 1930, str. 13.)

(8) »Naš temperament nas žene vrednotiti konkretni obraz problemov, ne pa njih ideološko ali mistično sublimacijo. Zato zlahka spet najdemo ravnotežje.« (Aspetti del dramma, v »Popolo d'Italia«, 31. oktobra 1927, in v Diuturna, str. 86.)

»Naša borba je nevhvaležnejša, a je lepša, ker nam narekuje, naj se nasla-njamo samo na naše moči. Raztrgli smo vse razodete resnice, pljunili smo na vse dogme, zavrgli vse paradize, osmešili vse šarlatane — bele, rdeče, črne — ki trgujejo s čudotvornimi leki za ostvaritev »sreče« človeškemu rodu. Ne verujemo v programe, she-me, svetnike, apostole: pred vsem pa ne verujemo v srečo, v odrešenje, v objubljeni dežel.

Princesa Picbontska, vrhovna nad-zornica italijanskega Rdečega križa, je obiskala ranjence in bolnike v bol-nišnici Mantellate in vilih Natalia in Velike Vojvodine v Firenci. Ustavila se je ob vsaki postelji in spregovorila z vsakim bolnikom par ljubeznivih besed. Prav tako je govorila z vodji od-delkov. Počakala je tudi vlak z ran-jenci, ki je prispel v Firence. Bol-niki in oblasti so jo povsod vdano pozdravljali.

Visoki Komisar Ekscelenci Grazioli je sporočil poveljniku Druge Armade Ekscelenci Generalu Ambrosiu, ki se je te dni mudil v Ljubljani, pozdrave v imenu prebivalstva Ljubljanske po-krajine in izrazil občudovanje vojaški posadki v Ljubljanski pokrajini in njenemu poveljniku, Generalu Ambrosio je v imenu svojih čet vrnil pozdrav in zagotovil Visokemu Komis-sarju neomajno tovarništvo.

Poveljnik Druge Armade Ekscelen-cia General Ambrosio je v spremstvu večje skupine častnikov obiskal Zagreb, kjer se je sestal z nemškimi po-veljniki in poglavitnikom dr. Paveli-čem, potlej je pa nadaljeval pot tudi v Beograd, S posebnim vlakom se je General Ambrosio vrnil nazaj na za-sedeno ozemlje.

General Cavallero poveljnik Oboro-ženih Sil v Albaniji, se je te dni mu-dil v Cetinju, kjer se je razgovarjal s Civ. Komisarjem o vseh vprašanjih, tičočih se nove ureditve Črne gore.

Italijanski oddelki so se izkrcali na otokih Keosu, Siphnosu in Syrozu in s tem zasedli celotno otočje Kikladov v Egejskem morju. 340. vojno poročilo pravi, da so Italijanski bombniki za-deli dve angleški križarki in ju hudo poškodovali.

Posebni odposlanec Visokega Ko-misarja major Kr. Karabinerjev Ca-vallero je dobil naročilo, naj obišče nekaj italijanskih bolnih vojakov v ljubljanski splošni bolnišnici in jim razdeli nekaj daril. Bolniki so bili lega nad vse veseli.

Polkovnik Amione, generalni ravnatelj za motorizacijo v italijanskem vojnem ministrstvu, je padel junaške smrti na afriškem bojišču. Pridobil si je velikih zaslug za motorizacijo ita-lijanske vojske in je bil večkrat odli-kovan.

O gospodarskem sodelovanju med Italijo in Madžarsko so razpravljali te dni v Budimpešti ob priliki obiska italijanskega ministra Rafaela Riccar-dija. Sestal se je z madžarskim trgo-vinskim ministrom dr. Vargo in dru-gimi gospodarskimi in finančniki.

Ministrstvo za poljedelstvo in gozdo-ve je odredilo, da se bo od 7. t. m. dalje prodajalo v Italiji goveje, ovčje, kozje in svinjsko meso za potrebe civilnega prebivalstva samo ob sobotah in nedeljah dopoldne. Ta odredba je bila potrebna zato, da se Oboroženim Silam zagotovi zvišana odmera mesne hrane, ne da bi bilo zato treba zaklati več živine.

Bančno poslovanje pri podružnici prejšnje Narodne banke v Ljubljani je uredil Komisar Banke d'Italia. Ti po-sli se nanašajo tudi na denarni pro-met Oborožene Sile z notranjostjo Ita-lije.

Stroga zatemititev Ljubljane ostane še nadalje v veljavi. Po sporazumu z Vojaško Komando je odredil Vis. Kr. Komisar za Ljubljansko pokrajino no-ve navedbe o zatemititvi. Stroga za-temnitev traja od zore do mraka. Razsvetljava ulic mora biti takšna, da ne bo služila sovražniku za orientacijo, za razsvetljavo se smejo uporabljati samo motne žarnice, pa še le morajo biti zastrte. Prav tako morajo imeti tudi vsa vozila ponoči strogo zastrte luči.

Železobetonski jez grade med staro cukrarno in šentpetrsko vojašnico. Za-pornica bo važna naprava za uravna-vanje stanja talne vode na Barju, in s tem tudi rodovitnosti vsega barjan-skega močvirja. Eksc. Kr. Komisar g. Emilio Grazioli je prav zaradi veli-

Da je

ASPIRIN

originalen

zajamčuje vtisnjeni „Bayer“-jev križ. Aspirin je učinkovit, neškodljiv in se dobi v vseh lekarnah.

Opisna razp. št. 5. št. 7307 od 28. marca 1936.

ke važnosti te zatvornice dela na njej lakoj odobril in odredil, da mora biti zatvornica čim prej gotova.

Zdravstvena avtokolona iz Rima se je več dni mudila v Ljubljani. Kolono vodita ravnatelj dr. Criečbi iz Rima in dr. Duce iz Trsta. Po pregledavi ljubljanskih otrok so se gostje odpel-jali v ljubljansko okolico, da se tudi tam prepričajo o zdravstvenem stanju našega podeželja, nato bo pa zdravstvena kolona krenila v Dalmacijo.

V Ljubljano je prispela iz Trsta enota 14 gasilcev in reševalcev pod vodstvom poveljnika gasilstva Tržaške province dr. inž. Conigija. Enota je pripeljala v Ljubljano moderno gasil-sko motorko, ki more izčrpati v eni minuti 2000 litrov vode pod pritiskom 15 atmosfer. Ljubljanska gasilska služ-ba je tako znatno ojačena.

Dva nova železniška mostova pri Rakeku je zgradila italijanska Sesta železniška četa. Nova mostova so zgradili na mestu starih, ki so jih razstrelile odhajajoče jugoslovanske čete. Večji most je dolg 30 m, drugi pa 54 ton. Ista četa je očistila tudi zasuto progo nad Planino in Logat-cem, kjer je bilo treba odstraniti okrog 10.000 kubičnih metrov skal in gruča.

Italijanske filme bodo kmalu pred-vajali vsi kin v Sloveniji, zasedeni po Italijanski Oboroženi Sili. Italijanska ustanova ENIC je že v sliki z zastop-niki vseh slovenskih kinematografskih podjetij.

Radijsko oddajno postajo v Splitu je zgradila in uredila italijanska radijska družba po nalogu Ministra za ljudsko kulturo in s sodelovanjem Visokega Komisariata. Radio Split bo odlej vsak dan redno oddajal svoj program. Za njegovo organizacijo je poskrbel generalni direktor ustanove E. I. A. R., nacionalni svetnik Chio-delli, ki je osebo prispel v Split.

Tečaj italijanskega jezika so otvo-rili v Zagrebu v zavodu za italijansko kulturo. Časnikar Curzio Malaparte je v uvodu predavanju, ki se ga je udeležilo več civilnih in vojaških od-ličnikov, govoril o »Novi državi in novi literaturi«.

Črna gora je po 22 letih spei slo-vesno proslavila praznik sv. Jurija, patrona dinastije Petrovičev in zaščit-nika Črne gore. Slavnost se je vršila v znamenju velike hvalečnosti Italiji za njeno osvoboditev. Službe božje in pravoslavni cerkvi so se udeležili Kr. Civilni Komisar Mazzolini in drugi odličniki. Po končani slovesnostih in sprejemu pri metropolitu Joahimu je Kr. Civ. Komisar razdelil večjo vsoto denarja celinjskemu prebivalstvu.

Vodja romunske države general An-tonescu je govoril na kosilu, prireje-nem na čast italijanskemu ministru Chiohju, ki bo zapustil Bukarešto in odšel na novo službeno mesto. Pove-ljeval je latinsko bratstvo med Italijo in Romunijo, poudarjajoč, da bo Ro-munija odkritosrečno sodelovala pri ustvarjanju novega reda v Evropi.

Sobe za italijanske častnike naj pri-javijo vsi gospodarji in vse stranke, ki svojih sob doslej še niso oddali. Sobe naj prijavijo na mestnem poglavar-stvu v sobi št. 1 v pritličju.

(Nadaljevanje kronike na 12. strani.)

Pravi San Pedro Mate čaj

vzbuja in istočasno ubla-
žuje utrujenost in lakoto.

DR. ERICA **Gregorič**,
LJUBLJANA, Prešernova ul. 5

Dalje prihodnjič.

Otroci v kimonu

Japonski otrok nikoli ne zajoka

Nenavadno stroga vzgoja malih Japončkov

Evropeu, ki pride na Japonsko, se že po nekaj dneh bivanja v kakšni hiši, kjer imajo majhne otroke čudno zda, da nič ne jokajo. Sprva vsak misli, da gre zato zasluga njihovi materi, pozneje se pa kmalu preprča, da na Japonskem še tako majhen otrok po navadi sploh ne joka.

Japonske matere vodijo še komaj dveletne otroke s seboj v kino ali gledališče, toda otroci nikoli ne jokajo. Če ima Japonka opravke v mestu, na-

dite na njih nešteto otrok, ki se zadovoljno igrajo brez kakršnega koli nadzorstva. Matere jih že od majhnega navadijo varovati samega sebe in zelo redko se pripeti na japonski ulici kakšna nesreča. Če ima mati več otrok, navadno napravi takole: najstarejšemu privede na hrbet mlajšega in oba prepusti cesti.

Nekoč se je na prometni tokijski ulici zgodilo tole: Sredi ulice se je spotaknila majhna deklica in obležala

pomagati. Po našem vzgojnem principu se mora otrok že od majhnega navaditi na samopomoč, ki jo kot odrasel človek zmerom in povsod potrebuje.

Če prav pomislimo, moramo japonski materi prav dati. Vsakemu izmed nas se je prav gotovo že velikokrat otepalo, ker so ga v mladosti starši preveč razvadili.

Tudi spoštovanje japonskih otrok do tujcev je znano. Tako se je na primer nekemu Evropeu v Tokiu pripetilo tole: Šel je skozi stransko ulico in zagledal pred seboj gručo igrajočih se otrok. Otroci so ga radovedno pogledali, potem so se pa razpršili na vse strani, toda vsak je skrivaj gledal v kakšno izložbeno okno, da bi tako belokožca lahko opazoval v steklu. Japonski otroci so namreč tako naučeni, da tujca ne smejo gledati tako, da bi jih ta opazil in bi mu bilo nerodno. Ko je Evropec njihovo nakano spoznal, je stopil v bližnjo trgovino in jim kupil najboljšega sadja. Stopil je k najmlajši deklici in ji prvi ponudil sadje. Dekletce je pa na njegovo veliko začudenje sklenilo ročice na hrbtu, in sadja ni hotelo vzeti. Stopil je k starejši deklici in ji spet prijazno ponudil sadje. Tudi ta se je nekaj časa branila in se vrtela na peti, potem je pa le iztegnila ročico in vzela sadje. Za njo so prišli vsi ostali otroci in vzeli vsi po vrsti in starosti sadje.

Čez nekaj minut je Evropec odšel. Ko se je pa slučajno ustavil pri neki izložbi, je videl, da so otroci vsi po vrsti prinesli sadje, ki jim ga je on podaril, nazaj v prodajalno. Odšel je nazaj k prodajalcu in ga vprašal, zakaj so to storili. Prodajalec mu je povedal takole: »Naši otroci samo takrat vzamejo od tujca darove, če jim to dovoli najstarejši med njimi. Ko jim je torej starejši brat namignil, naj sadje vzamejo, so ga vzeli po starosti, da bi se tujcu ne zamerili, pozneje, ko je pa tujec odšel, so pa sadje vrnili, ker so jim starši prepovedali, sprejemati od tujcev darila.

Ali bi lahko živeli 180 let?

Sveto pismo stare zaveze nas uči, da je Adam živel 930 let, Enos je umrl v svojem 905. letu starosti. Metuzalem je pa dosegel, kar se starosti tiče, neprekosljiv rekord; živel je namreč kar 970 let.

Iz drugih zapiskov izvem, da je bil Noe 500 let star, ko so se mu še rodili otroci, in je umrl star 950 let. Potem je pa človeško življenje z leti postajalo krajše in krajše. Abraham je že na primer umrl s 175 leti. Mojzes pa s 128 leti.

Raziskovalec človeštva Mečnikov je na podlagi mnogih starih virov dognal, da od te zgodovinske dobe dalje nihče ni živel dalj ko 180 let. Ruski učenjak profesor Lazarov je hotel dognati, koliko let bi prav za prav lahko človek živel. Ugotovil je, da na dolgotrajno življenje precej vpliva tako imenovana optična občutljivost človeškega očesa. Znano je, da majhni otroci prav nič ne razlikujejo svetlobe od noči, ker tega čuta še nimajo dovolj razvitega. Šele pozneje z leti se ta čut razvije in doseže najvišjo stopnjo, ko ima človek okrog dvajset let. Prav zaradi tega čuta so ljudje dvajsetih let najboljše sportniki. Letalci in so sploh delovno na višku. Nato se moč tega čuta polagoma zmanjšuje in so po mnenju Lazarova prav zato starci tako podobni otrokom. Tako je konec življenja spet nekako enak začetku.

Lazarov je med drugim dognal, da to očesno čutilo stopi v svoje primar-

La visita del Commissario all'autotreno sanitario. L'Ecc. Grazioli tra i bambini. — Obisk Vis, Komisarja pri sanitarni avtokoloni. Eksc. Grazioli med šolsko mladino.

no stanje, torej popolnoma omrtvi, šele pri 170 do 180 letih človeškega življenja. Šele takrat pri človeku lahko nastopi prava fiziološka smrt, ker odmro prav vse stanice. Vsaka smrt, ki nastopi pred temi leti, je torej prezgodnja.

Voronov znameniti strokovnjak za pomlajevanje s pomočjo opičjih žlez, pa pravi takole: naša jetra, pijuča srce in ves mozeg odmro pri približno 100 letih življenja. Ker pa ravno različne žleze dajejo našemu telesu življenjsko silo in mladost, bi se ravno z njih pomlajevanjem dalo veliko doseči. Žleze, ki popuščajo v svoji aktivnosti in s tem ogrožajo telo, bi morali okrepiti bodisi z injekcijami, bodisi z zdravili.

Neki znan učenjak ima pa spet čisto druge misli za podaljšanje življenja. Po njegovem mnenju bi moral delo človeškega organizma zmanjšati na minimum in tako ohraniti prožnost in mladostnost do pozne starosti.

Zdaj se po pravici lahko vprašamo, katera izmed napovedi slovečih znanstvenikov je prava, po kateri izmed njih bomo lahko živeli še dolgo življenje tja do starostne meje, ki jo je narava postavila približno na koncu drugega stoletja.

Na pomoč! Gori!

Neki delavec je vsak dan ob šestih zjutraj odhajal na delo ter se čez dve uri vračal k zajtrku. Imel je pa precej leno ženo, in kadar je prišel na zajtrk, navadno se ni bil pripravljen.

Neko jutro se je spet vrnil domov, a ni našel niti zakurjenega štedilnika. Žena je pa še spala. Hotel jo je ozdraviti lenobe; zato je na ves glas zakričal:

»Gori! Gori!«

Zena je na njegovo vpitje vsa prestrašena pritekla iz spalnice in ga vprašala, kje gori. Mož ji je pa pristojušno odgovoril:

»V vsaki hiši, samo pri nas ne!«

Elektrika v tibetanskih samostanih

Pod novim tibetanskim Dalaj-lamo so uvedli nove tehnične pridobitve. Tako so sklenili, da bodo napeljali elektriko v Lhaso, sveto mesto Tibeta. Mesto leži med skoraj nepristopnimi hribi, približno štiri tisoč metrov visoko.

Po nalogu najvišjega odbora, ki mu načeljuje Dalaj-lama sam, so že pričeli delo. Nepregledne vrste karavan in nosačev nosijo material, da bodo v Lhasi zgradili elektrarno, ki bo razsvetljevala Tibet. Karavane so prenesle že 1800 zabojev samega električnega materiala, ki ga potrebujejo za takšno ogromno elektrarno.

Prispeli so tudi inženirji in so delo že pričeli. Pod njihovim nadzorstvom bodo že po letu dni zasvetile doslej nezane električne luči po svetistihih in samostanih Tibeta.

»La Domenica del Corriere«

Družabne igre Hollywoodčanov

Če hollywoodska zvezda povabi goste, jih navadno zabava s svojevrstnimi domisleki. Pri takšnih igrah včasih vlada veliko veselje, ker skušajo drug drugega prekositi v originalnejših zamislih.

Na eni izmed takšnih zabav si je na primer neka gostiteljica izmislila najnovejšo družabno igro, ki je zrasla na njenem zelniku. Vsak izmed gostov si je moral izmisliti napis za svoj nagrobni spomenik. Napisal je to na list papirja, ko je prišel na vrsto, je moral pa napis prebrati.

Ena izmed filmskih zvezd, ki je bila že nešteto poročena in ločena, je zaman ugibala, kaj naj bi napisala na

svoj spomenik. Obrnila se je k svoji sosedu in mu zaupala svojo zadrego. Will Rogers, njen sosed, ji je pa skušal pomagati in je napisal na listek tale nagrobni napis:

»Vsaj enkrat počiva sama...«

Ni je iskal

Neki gospod je hotel vrniti obisk svoji stari znanci. Lepega dne je pozvonil pri vratih in čakal. Takrat je pa zaslišal glas gospodinje, ki je naročala služkinji:

»Micka, reci mu, da me ni doma.«

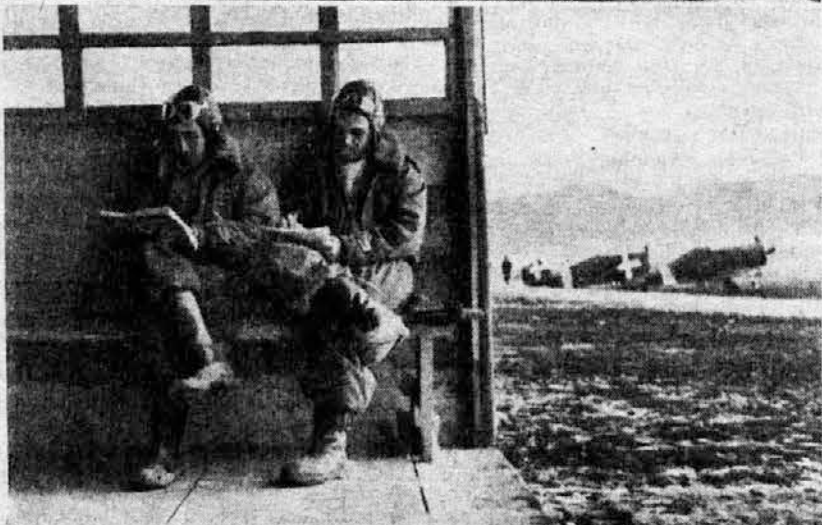
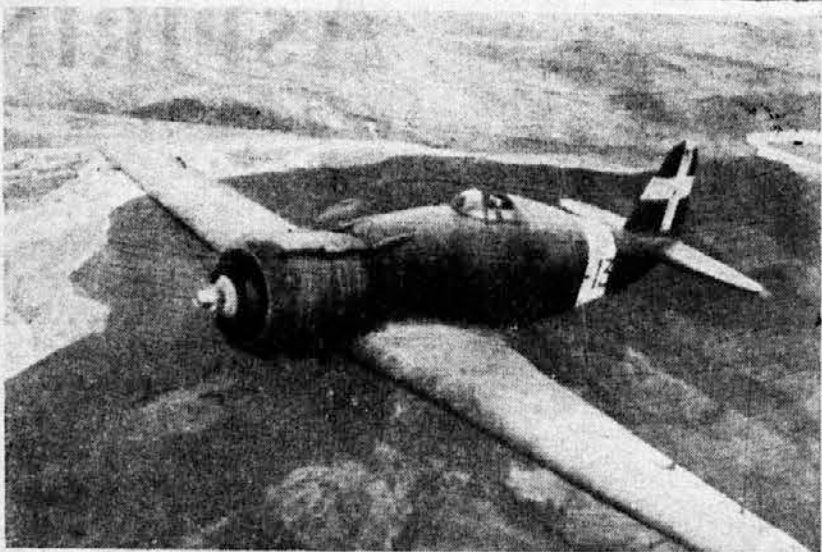
Služkinja je odprla in povedala, da gospe ni doma. Obiskovalec se je nasmešnil in služkinji odgovoril:

»Nič ne de! Prosim, sporočite gospe moje lepe pozdrave in ji povejte, da je nisem iskal!«

Due figure dal deserto: un pastore marocchino, che gran parte della sua vita trascorre fra la sua greggia nell'immenso deserto. Il suo sguardo si perde nell'infinito... al viaggiatore, egli ne sa raccontare diverse cose sul conto dei spiriti maligni del deserto che tentano di condurre il viaggiatore solitario sulla via sinistra. Più sotto vediamo una bella ragazza del deserto. Queste ragazze vivono alcuni anni prima del sposalizio nelle oasi, dove col canto e danze si fanno la dote. La fronte e il mento imbelliscono col colore indigo celeste.

Dva obraza iz puščave: marokanski pastir, ki preživi večino svojega življenja sam s svojo čredo v nepregledni puščavi. Njegov pogled se izgublja v neskončnost... Popotniku ve marsikaj povedati o zlih puščavskih duhovih, ki samotnega potnika premotijo in ga spravijo na krivo pot. Na spodnji sliki vidimo lepo puščavsko dekle. Ta dekleta prežive pred svojo poroko nekaj let v oazah, kjer si s petjem in plesom prislužijo doto. Celu in brado si okrase z modro indigo barvo.

Sopra: Aeroccelatori italiani in volo sopra le strade nei monti del fronte greco. In basso: Ritornando dal volo i piloti italiani si annotano i movimenti osservati del nemico.

Zgoraj: Italijanska lovska letala na poletu nad gorskimi cestami grške fronte. Spodaj: Po vrnitvi s poleta si italijanski piloti zapisujejo svoja opazovanja o premikanju sovražnika.

vadno svojega otroka naveže na hrbet, tako da ji lahko gleda čez ramena. In mali je videti kar zadovoljen. Celo kadar je mali Japonček lačen, ali bolan, samo tiho stoka, jokati kakor to znajo naši otroci, menda sploh ne znajo.

Zdi se, da so japonski otroci nenavadno vpljudni do svojih staršev, prav tako so pa tudi starši zelo obzirni z otroki. Da bi na Japonskem oče ali mati svojega otroka karala ali celo tepla, tega nihče še ni videl. Vendar se zdi, da njih otroci zato niso prav nič slabši, morda celo boljši od naših.

Če hodite po japonskih ulicah, vi-

v pesku. Mimo nje so vozili avtomobili in vozovi, dekletce je pa kar naprej ležalo v pesku. Trenutek nato je prišel k dekletcu Evropec, jo dvignil v naročje in odnesel k materi, ki je šla že po drugem koncu ceste. Takoj, ko je Evropec podal materi deklico, se mu je zdelo čudno, ker se ta ni nič kaj razveselila. Prijazno se mu je zahvalila, potem pa pristavila: »Gospod je tujec pri nas, sicer bi gotovo vedel, da si morajo pri nas otroci sami pomagati. Kakor hitro otroka enkrat dvignete, zasluži, da mu boste tudi drugič pomagali in si noče več sam

Effetto del bombardamento di Londra in susseguenti voli. Un distretto di Londra dopo il bombardamento da parte dei bombardieri tedeschi.

Učinek bombardiranja Londona v zaporednih valovih. Neki londonski okraj po bombardiranju nemških letal.

OBISK

ITALIJANSKI NAPISAL
BENEDETTO CIACERI

Cesarino Trola je z določenim namenom in dolžnostjo oblačil modro obleko. Čeprav je bil še zelo mlad, se mu je misel na smrt prikazovala v vsej svoji veličini in nedostopnosti. Da bi se raztresel, se je ogledoval v velikem zrcalu, potem se je pa napotil k stricu, ki ga je že čakal.

»Dobro, zelo dobro,« je dejal stric, medtem ko ga je z očmi premeril od nog do glave. Ubogi Luigi, včeraj je bil še ves čil in zdrav, danes pa že plava njegova duša dobremu Bogu nasproti. Tvoja obleka je kar prava za tako žalosten obisk. Torej pojdiva!

Bil je eden čudovitih aprilskih popoldnevov. V zraku je prijetno duhtelo in dišalo, nebo je bilo pa sinje in čisto. Cesarino in njegov stric don Carlo Trola sta počasi korakala po cesti. Bila sta vsa prevzeta prijetnega okolja, da sta skoraj pozabila na žalost, ki ju je vezala na smrt dobrega prijatelja. Stric je delal načrte za bodočnost in sesal svojo smotko.

Ko sta prišla do hiše Luigija Manzolija, sta naredila žalostne obraze in sta z vzdihljajem stopala po stopnicah. Ko sta prišla do prvega nadstropja, se je stric postavil pred neka vrata in pozvonil.

Sobarija ju je odprla v sprejemnico. Stric in nečak sta sedla in tiho čakala. Naenkrat so se odprla vrata, in v sobo je stopila debela gospa z bradavico na čelu in z lepimi znamenjem na bradi.

»Dragi gospodi, kako sem vesela, da vas vidim.«

Cesarino je pogledal strica, ki je zardel od vrata do svoje čestitljive pleše. Takoj je razumel, da se je stric zmotil v vratih in se je komaj zadržal smeha.

»Gustavino je pravkar odšel po služice, dekleti sta pa šli na sprehod, da se uboži navzljeta svežega zraka in miru, zdaj ko je nastalo po smrti ubogega doma Luigija tako žalostno ozračje v naši hiši. Saj vi gotovo že veste o nesreči don Carlo.«

»Že, že! Saj prav zato...«

»Kaj hočete, takšno je pač naša življenje! Kako je pa kaj z gospo Cecilijo?«

»Tako, tako, za zdaj se prav nič ne priložuje.«

»Gustavino in dekleti se morajo vsak čas vrniti. Dekleti sta, čeprav vam ne bi smela povedati, takšni kakor dve cvetlici. In ta mladenič tukaj?«

»Dovolite, to je moj nečak, doktor prava.«

»Ah, torej odvetnik?«

Med tem se je don Gustavino vrnil in nekaj minut nato tudi obe dekleti. Pogovor je prav kmalu oživel. Dekleti, ki sta študirali v Rimu, sta imeli veliko povedati. Tudi Cesarino se je prav kmalu precej dobro počutil, nič več ga ni silil smeh, kadar je pogledal stricevo glavo, rdečo od zadrege, zmešane oči od strahu, in kadar je moral govoriti, je komaj še stokal.

Tudi don Gustavino se nikakor ni mogel znebiti, in je vprašujoče gledal svojo ženo, ki mu je z očmi namigavala na mladeniča in na dekleti. Toda don Gustavino ni bil z ženo istega mnenja. Že trideset let so bili prijatelji z donom Carlom, toda v vseh teh dolgih letih jih ni še niti enkrat obiskal. Zdaj je pa don Carlo naenkrat tu, ves nestrpen in nemiren.

Ena sama beseda, in ves neprijeten položaj bi bil pojasnjen. Da naj bi potem, ko je bil tukaj že toliko časa, potem ko so ga bili z vsem mogočim postregli, vstal in povedal, da se je zmotil, to vse je bilo za starega moža preveč.

Toda vstati je bilo vendar treba. Ko je vstajal, je dejal:

»Don Gustavino, z dovoljenjem, samo besedo.«

Gospa Clorinda, vsa presrečna, je od veselja vsčipnila svojega moža v roko.

»Ali si videl, neumnež,« je polihem zagodila. »Prosim, gospod, kar tukajle. Oprostite, ker je tu prehladno, toda sprejemnica je tako zelo velika!«

Gustavino, don Carlo in donna Clorinda so izginili. Fant in dekleti so ostali sami, vendar, da se bo zdaj nekaj pričakovane, velikega zgodilo. Kar naenkrat se je pokazala na vratih donna Clorinda, vsa razburjena, planila naravnost k Cesarinu in ga vibravo objela.

»Dragi, moj dragi,« mu je dejala, »v meni boste imeli drugo mater. In Clementina bo postala vaša oboževana žena.«

V vsej naglici so poslali sobarico po sladkarije, vino in likerje, da bi bilo vsega dovolj za pogostitev velike družbe. Novica se je kar hitro raznesla med sorodniki in prijatelji in mnogi med njimi so tudi prišli čestitati mlademu paru.

Kmalu so morali odpreti vsa vrata sprejemnice, kajti nabralo se je toliko ljudi. Med njimi se je znašel tudi nekdo, ki je sedel h klavirju in pričel igrati za ples. Mlado in staro je pričelo plesati. Tudi Cesarino se je pomešal med plesočo gnečo. Vrtel

Zakoni puščave
Težkoče pustinskih bojev

Do 2000 metrov visoko nosi vihar pesek

Ni še dolgo tega, ko so bili na velikih zemljevidih začitani veliki beli madeži, znamenje, da je na svetu še mnogo neraziskanega ozemlja. Danes je teh belih madežev že zelo malo. Raziskovalci in pustolovci so poskrbeli, da ni ostal skoraj noben kosček še tako divje in nevarne zemlje neraziskan. Napovedali so neizprosni boj naravi, bojevali so se proti vsem njenim zakonom in pogosto zmagali. Danes so puščave, ki so bile pred kratkim neobljude, razrezane z modernimi avtomobilskimi cestami.

Kljub tolikšnemu napredku tehnike so pa vendar pustinje še danes pereči problem vsega sveta. Tudi vojne na pustinskih tleh so čisto nekaj drugega kakor na obljudenem ozemlju. Pustinska vojna zahteva od vsakega posameznega vojaka boj za življenje in smrt in popolno obvladanje samega sebe. V razpaljeni pustinji mora vsak vojak najprej premagati naravo, potem se šele lahko vrže na svojega sovražnika.

Naravne sile pustinje ne prizanašajo nikomur. Človek, ki je zašel med nje, se mora boriti do zadnjih moči, ali pa umreti. Največji in najvztrajnejši sovražnik vojnih operacij v puščavah je pesek. Ta se vrine prav povsod. Vdrti v vojaške aparate in jih uničuje, lahko se pomeša med hrano in zastruplja organizem vojakov, prav tako

onemogoča dihanje in kvarno vpliva na človeško polt.

Do 2000 metrov visoko nosi pustinski veter pesek in ga potem spet spušča v več sto kilometrov oddaljenih krajih na tla. Vsak takšen vihar popolnoma izpremeni lice pustinje in onemogoča orientacijo. Po takšnem viharju se navadno znajdejo samo še domačini, ki so že od detinstva vajeni teh uničujočih naravnih sil in so z njimi v neenljivem boju. Ti domačini so za vojujoče se sile nepogrešljivi. Brez njih bi se marsikatera armada razbila in izgubila v puščavi.

Vendar je tudi s temi domačini velik križ. Mnogi izmed njih so namreč nezanesljivi in služijo zdaj temu zdaj onemu, tistemu pač, ki jih bolje plačuje.

Prebivalci pustinje verujejo v razne pustinske duhove in njihovo jezo, ki jim pošilja »krvavi dež«, kakor sami imenujejo rdeč pesek, ki včasih pada z neba. Takšen »krvavi dež« navadno vznemiri vse domačine, ker so prepričani, da so se pregrešili in jim njihovo božanstvo pošilja svojo kazen.

Sahara in puščave v Egiptu in Sudanu varujejo kljub vsemu še danes precej neraziskanih predelov, v katere še ni stopila raziskovalčeva noga. Tudi tu vladajo neizprosni zakoni narave in ne popuste niti za hip.

Centralna avstralska pustinja je baje izmed vseh pustinj na svetu najstrašnejša. Velikanski kos zemlje leži tu mrtev, popolnoma neobljuden od živali in ljudi. Na njenih tleh ni nobenih oaz, ki bi žejnemu popotniku nudile pribežališče, samo neznosna vročina in pesek se širita kamor seže pogled. Na nekem predelu te puščave živi vsega skupaj 400 domačinov, ki bojujejo vsakodnevni boj za svoje življenje z naravnimi silami, dokler lepega dne ne omaga in obleže v pesku, da jih zakrije.

Če bi se v tej pustinji hotel Evropec obriti in bi si omočil obraz z milom, bi doživel nekaj čudnega. V trenutku bi mu vsa milnica padla kakor posušena slama z obraz in bi se zastopil. Trudil, da bi se obril. Neznosna vročina tu na mah pesuši vsako kapljo vode.

Ko so nekoč poslali v to pustinjo pionirje, močne delavce, da bi zgradili cesto in postavili telefonske drogeve, so takoj omagali in dejali, ko so spet prišli med ljudi: »Nikoli več v pustinjo!«

Tako se pustinja bojuje z ljudmi, živalmi in čuva svoje zakone. Če se na takšnih tleh bojujejo vojne, potem je takšen boj pač izmed vseh najtežavnejši.

Po Münchenski Posti

ZRCALO
naših dniZa vsak prispevek v tej rubriki
plačamo 20 din

V času nadomestkov

Že od nekdaj dodajamo naši živini poleg običajne krme redno tudi takozvane rudniške snovi. In sicer: apno v obliki klajnega apna, ter za boljše izrabljanje krme navadno rdečo živinsko sol. Tako moramo kupovati oboje tudi letos, toliko bolj, ker nam dobre krme primanjkuje. Med tem pa, ko je živinske soli dovolj, ni pristnega klajnega apna skoraj nikjer več dobiti.

To, kar se prodaja na primer v našem mestecu, pod imenom »klajno apno« je neka čudna mešanica, še najbolj je podobna rdeči soli, ki v njej itak prevladuje. (Mimogrede: pri nas se je nekoč zgodilo, da so si hoteli otroci kuhati iz klajnega apna žganec, ker je pristno, podobno navadni beli moki.) Pravega fosforno-kislega apnenca je v njem danes bore malo. Kako naj si človek to razlaga? Mogoče tiči rešitev uganke v dejstvu, da se prodaja takšno klajno apno po 4 do 5 din kila, cena živinski soli je pa 0,50 din za kilo... Zivnorejec

Nedisciplinirani
obiskovalci gledališča

Že večkrat je uprava Narodnega gledališča prosila obiskovalce, naj prihajajo k predstavam točno, vendar ta prošnja nekaterim ne zaleže.

Neka mlada dama, na primer, stalno hodi v gledališče, in sicer zmerom takrat ko je že zatemnjeno in se je zastor že dvignil. To pa še ni dovolj. Ljudem, ki se ji umikajo, da more na svoj prostor, vneto hodi po čevljih, in sicer tako neobzirno, da je že nestetno odrgnila usnje z njih.

Kako naj ima človek potem še veselje hoditi v gledališče, če si mora pet minut po vsaki predstavi, hladiti jezo, nad nediscipliniranci, si lahko sami mislite! F. S.

Dobrota

Pred nekaj dnevi sem imel opravka na Okrožnem uradu. Ker nisem prišel takoj na vrsto, sem nekaj časa počakal. Kmalu po mojem prihodu pride, po zunanosti sodeč, tovarniška delavka s približno triletno hčerko.

Mala Mija, tako je bilo deklici ime, je začela nagovarjati svojo mater, naj ji kupi čokoladnega možička. To brezuspešno prošnjo dekletca je poslušal tudi neki mož z bergljami. Prav gotovo se je vračal iz bolnišnice. Brez obotavljanja je segel v žep in stresel dekletcu v roko za deset dinarjev drobiža, češ naj si kupi, kar bi rada imela.

Ker me je ta prizor zelo presenetil, sem mu v srcu izrekel svoje najiskrenejše spoštovanje in mu iz vsega srca želel skorajšnje ozdravljenje. Delavec

ŠIROM PO SVETU

Milijon lir za dobrotelne ustanove v krajih, ki so največ trpeli zaradi vojne, je Vel. Kralj in Cesar izročil predsedniku albanske vlade Eks. Verlaciju.

Princesa Piemontska je 8. maja obiskala bolnišnici Sv. Križa in Sv. Marije in se živahno zanimala za zdravje vojakov in njih družinske razmere. Obisk princese so sprejeli z veliko hvaležnostjo in navdušenjem.

Mosaku Yamamoto, poveljnik drugega protiletalskega oddelka v Tokiu in Kurataru Ikeda iz Fukuoka sta poslala italijanskemu veleposlanstvu v Tokiu za darilo vsoto denarja in ga prosila, naj se ta denar uporabi za protiletalsko obrambo mesta Rima.

Vseučilišče v Bejrutu je predčasno zaključilo učno leto in je rektorat pozval vse študente, ki niso sirski podaniki, naj odpotujejo iz Sirije.

V londonskih mesarskih tvrdkah so pričeli stavkati nameščenci, ker so trdke odpustile 60 nameščenecv, ki jim je bombni napad razdejal delavnico. Tako je bila britska prestolnica te dni čisto brez mesa.

Dve milijardi rubljev za geološka raziskovanja je določil letos geološki odbor Sovjetske zveze. Več ko 5.000 geoloških društev bo tako lahko proučevalo razne kraje.

V pariškem Boulognskem gozdu so letos spomladi zasadili repo in krompir.

150.000 Židov se je v zadnjih šestih mesecih priselilo v Brazilijo. Celotno število brazilskih Židov znaša zdaj 400 tisoč.

PLAČAJTE
NAROČNINO!Ko so kazalec pri uri
še z roko porivali naprej

V 15. stoletju v Italiji še niso imeli v cerkvenih stolpih ur. Edino cerkev v Ferrari je imela že v tem stoletju v svojem stolpu narisano uro in kazalec. To uro pa niso pomikala kolesa v notranjosti, temveč jo je pomikala človeška roka. Prav tako je človeška roka tudi udarjala vsako uro na poseben zvonec in ljudje so slišali biti uro.

Mesto je za »poganjača« te svojevrstne ure najelo posebnega moža, ki je uro pomikal naprej, sam se je pa ravnal po sončni uri. Baje je bil v 15. stoletju ta poklic precej čislán in je mož, ki je opravljal to delo, dobival zelo dobro plačo.

Takšen »pomikač« ure je moral biti pa tudi zelo točen, sicer ga je doletela stroga kazen. Tako je na primer zapisano v kriminalnih aktih mesta Ferrare, da so strogo kaznovali nekega »pomikača« ur, ker je zvečer pozabil premakniti uro in odbiti ave Marijo. Takrat je baje zavladoval med verniki zaradi pozabljenega »poganjača ure« veliko razburjenje.

Vseučiliščniki so izbirali
najboljše filmske igralce

Ze sedem let glasujejo ameriški vseučiliščniki za najbolje podano igro v filmih. Nedavno so glasovali za filme, ki so jih predvajali lansko leto.

Rezultate vseh volitev so zbrali v glavnem središču Udruženja vseučilišnih filmskih kritikov, na vseučilišču v St. Mary v Kaliforniji.

Zdaj je tajnik združenja Lionel Holmes objavil rezultate. Za najboljšo igralko je bila proglašena filmska igralka Bette Davisova za svojo izvrstno igro v filmu »Pismo«. Za najboljšega igralca so pa izbrali igralca Edv. G. Robinsona, za njegov film »Dr. Ehrlich«.

Prebrisani tat

Gospa Klara M. se je pred kratkim nekega večera pozno vrnila iz gledališča domov. Takoj je opazila, da je okno njene sobe na stečaj odprto in da stoji pred njim neki možki. Hotela je poklicati na pomoč, tisti trenutki je pa možki stopil pred njo in jo prosil, naj se nikar ne boji, ker ji ne bo storil nič zalega. Povedal ji je, da jo že dolgo ljubi, pa ni vedel, kako bi se ji drugače približal. V upanju, da jo bo našel doma in ji naposled razodel svojo ljubezen, je zlezal skozi

se je on, vrtelo se mu je pa tudi v glavi. Šel je od doma, da bi obiskal vdovo, zdaj ga je pa Clementina vsa hrepeneča izpraševala, če jo v resnici ljubi.

Da bi si pregledal vse te misli, je izpraznjeval kozarec za kozarec. Na lepem se je znašel skupaj s stricem, ki je tudi pridno izpraznjeval polne kozare. Stric je imel kaj žalosten obraz, lovil je besede, plesal po eni nogi. »Ali sem ti jo zagodel? Ha, ha!« Tudi Cesarino se je smejal. Potem sta se objela in pričela jokati kakor dva neumna otroka.

»Don Carlo, don Carlo,« je klicala gospa Clorinda, potem ko je pridrla za stricem in nečakom. »Ah uboga moja hči!« Gospa se je od jeze vgriznila v ustnico in vsa jezna dejala:

»Zdaj boste pa izpili limonado, kaj hočete, je že tako.«

okno v njeno hišo in jo počakal v njeni sobi.

Mož je tako prepričevalno govoril, da je bila gospa prepričana, da ima pred seboj zaljubljenega človeka in je potrpežljivo poslušala njegove ljubezenske izlive. Ko ji je vse povedal, mu je objubila, da bo njegove želje premislila, potem mu je pa sama odprla vrata in ga spustila iz hiše, da nihče ne bi ničesar opazil. Na pragu ga je še povabila naj pride naslednji dan k njej na obisk. Mož je vse sveto objubil in izginil.

Ko pa neznanca drugi in tudi naslednji dan ni bilo, se je gospe le čudno zdelo. Kaj kmalu je pa odkrila, zakaj zaljubljenca ni več k njej. Hotela je obesiti okrog vratu briljantno veržico in ugotovila, da je iz skrinjice, kjer je imela shranjen nakit, prav vse izginilo.

Takoj je premetnega vlomilca ovadila policiji in ga tudi opisala. Spretnim stražnikom se je po njenem opisu res kmalu posrečilo prijeti moža in ga zaslišati. Na začudenje vseh pa vlomilec svoje tatvine prav nič ni tajil. Priznal je, da je pri bogatašini vlomil, ker se je pa prežgodaj vrnila domov, si je hitro izmislil posrečen izgovor in igral vlogo zaljubljenca.

Zdaj bo moral spretni tat za svoje »zaljubljenec« besede presedeti v zaporu pol leta.

Kako se Arabci goste?

Seik Amman je na svojem dvoru priredil veliko svečanost. Povabil je nanjo vse svoje prijatelje in znance od blizu in daleč in jim postregel z prav nenavadno bogato večerjo.

Njegovi kuharji so pripravili najslastnejšo arabsko poslastico: kuhano kamelo. Kamelo so napolnili s tremi ovčami, vsaka izmed ovc je bila pa spet napolnjena z osmimi piškami. Vsaka izmed teh pišk je imela v svojem telesu na posebno okusen način pripravljena jajca in orehe. To poslastico so servirali z rižem.

Sola smehljaja

Ali že veste, da so v Hollywoodu ustanovili solo smehljaja? V tej soli se ne uče filmske zvezde samo smehljati kakor Greta Garbo, Marlena Dietrichova ali Katarina Hepburnova, temveč tudi pravilno negovati svoja usta in zobe.

V tej soli uče, da si morajo filmske zvezde vsako jutro in vsak večer namazati ustnice z lanolinom ali kakšno drugo hormonsko kremo, da ostanejo tako ustnice bolj sveže in mladostne. Tudi za neprijetno črto, ki nastane

Skoraj odnesla ga je v posebno sobo, in od jeze kazala zobe.

»Dragi gospod, kar ste dejali, ste dejali. Če ne, boste dobili nekaj sladkih zausne. Govorim jasno in hitro, tako kakor je moja navada.«

Potem, ko je izpil limonado, ga je gospa Clorinda spremlila do kočije:

»Lahko noč, dragi gospod in najlepša vam hvala, za čast, ki ste nam jo bili izkazali. Kar se pa tiče vas don Cesarino, Clementina vas čaka jutri ob petih popoldne.«

Kočija se je odpeljala. Sveži zrak in večerna sapica je blagodejno vplivala na oba pijana moža, pljuca so se jima napolnili s svežim zrakom in pričela sta jasno in trezno misliti. Vsak se je znašel pred gotovim dejstvom, in zdelo se jima je, kakor da sta obula pretesne čevlje. Kazalo jima ni nič drugega, kakor da se vdasta v nov položaj. Da ne bi veljal v obeh svo-

pri smehu med ustami in nosom in največkrat tudi pozneje, ko se ne smejejo več, ne izgine, vedo v tej soli zdravilo. Proti tej črti morajo delati filmske zvezde tele vaje: Usta zapro, vdihnejo zrak in napolnijo z njim usta, da se jim napno lica. Ta zrak potem počasi pihajo skozi majhno luknjico, ki jo oblikujejo z usti. Če zjutraj in zvečer delajo to vajo, baje črta okrog ust kaj kmalu izgine, seveda, če se ni že preveč zakoreninila.

Tudi ure so občutljive
za vonj

Tehniki raznih urarskih industrijskih podjetij so si zadali važno vprašanje, ali razne dišave kaj vplivajo na notranji stroj ure. Ugotovili so po dolgem raziskovanju, da ima tudi ura svoj »nos«, s katerim zaduha tudi najnežnejši in najneznatnejši vonj.

Posebno zapestne urice so baje za dišave zelo občutljive in vpliva nanje celo duh kože na roki. Po mnenju strokovnjakov močan duh lahko nežno urino kolesje vznemiri in ura ne gre več točno. Tudi najnežnejši duh cvetlic nežni stroj ure zavoha.

Ce zdaj dekle torej pride prepozno na sestanek, se prav lahko opraviči: »Moja ura ne prenese mojega parfuma. Prav nič ne morem zato, če sem zamudila. Drugič si bom morala pač izbrati takšno kolonjsko vodo, ki bo prijala tudi moji uri.«

Še ena nenavadna oporoka

Alma Jenzenova je bila že dolgo pri neki stari kmetici na Danskem za služkinjo. Čeprav je bila stara kmetica surova z njo, je vendar zvesta pomočnica ni zapustila do zadnjega dne.

Nekega dne je stara kmetica padla, se hudo poškodovala in kmalu nato za posledicami padea tudi umrla. Stara žena je zapustila oporoko, ki jo je takoj vzel v svoje varstvo vaški župan. Poklical je k sebi vse starkine sorodnike in tudi njeno služkinjo in jih vprašal, kdo bo vzel staro mačko, ki jo je imela pokojna tako zelo rada.

Ker je bil maček star in grd, ga nihče izmed sorodnikov ni hotel sprejeti. Naposled se je oglasila zvesta služkinja in sprejela mačko k sebi, objubila je pa tudi, da jo bo hranila, da ji ne bo do smrti nič hudega.

Tedaj šele je vaški župan odprl oporoko in pokazal začudenim sorodnikom, da je starka vse svoje premoženje zapustila tistemu, kdor bo sprejel staro mačko. Tako je služkinja podredovala vse starkino premoženje.

jega nečaka za bedaka, je zbral stric vso srčnost in dejal:

»Clementina je zelo dobro dekle iz najboljše družine. Prav njo sem ti hotel dati za ženo. Danes se mi je ponudila priložnost in sem zelo srečen.«

Cesarino je prebledel, nekaj časa molčal in potem resno dejal:

»Sam bog te je razsvetlil, Clementino že dolgo na skrivaj ljubim in se mi zdi kar nemogoče, da jo bom lahko peljal pred oltar.«

Ko se je kočija ustavila pred njuno hišo, sta si oba voščila lahko noč. Toda nobeden ni mogel zaspati. Vsi ti dogodki, polni neumnosti in neverjetnosti, jima niso dali miru. Šele čez nekaj časa sta prišla do tega, da sta neumnosti in neverjetnosti pogosto hčerki potrebe.

In prav zato nista drug drugemu nikoli več omenila obiska pri vdovi Luigija Manzolija...

PROBLEMI NAŠIH DNI

Nenavadni kinematografi

Moderna tehnika in znanost sta že na marsikakšnem področju že tako napredovali, da ni nič čudnega, da tudi filmska in kinematografska umetnost čedalje bolj napreduje. Siromaštvo in razkošje, pomanjkanje in bogastvo so tudi tukaj ustvarili prav nenavadne reči. Saj po vsem svetu najdete kinematografe in gledališča, nekatere v kar najskromnejših šotorih, druga pa spet v kar najrazkošnejših palačah.

Najbolj nenavaden kino na svetu je pa prav zanesljivo v Marseillu. Ta kino je namreč zbirališče vseh temnih elementov velikanskega pristanišča. Po večini so to berači, ki so si tukaj ustvarili pravo borzo. Kajti skoraj vsak kinoobiskovalec kaj prinese pod pazduho, pa naj bo kakšen zakrpan suknjič, stare hlače ali umazano srajco, torej predmete, ki imajo zanje vrednost. Trgovina s temi predmeti pogosto ne počiva niti med predstavo — to je kajpak odvisno od zabavnosti igranega filma! Če ni preveč napet, potlej teko kupčije nemoteno dalje. Lastnik kina je starinar, ki ima svojo kramarijo pred kinom. Če prineseš tja kakšno staro oblačilo, utegneš zanj dobiti vstopnico za večkratni obisk njegovega kina. Za par starih čevljev dobiš na primer vstopnico za dvakraten obisk.

Eden zelo nenavadnih kinematografov je tudi v Saigonu v Zahodni Indiji. V tem kinu je le malo prostora. Tam namreč nimajo sedežev. Obiskovalci debe pri blagajni z mehкими blazinami obloženo visečo mrežnico. Med predstavo jim pa poleg tega postrežejo še z ledenimrlo pijačo. Medtem ko obiskovalci srkajo hladno pijačo in se prijetno gugaljo v mrežnici, lahko uživajo še dober evropski film. To pa tudi popolnoma ustreza njihovim vzhodnjaškim željam.

Najodličnejši kino je pa kajpak v Hollywoodu, središču svetovne filmske umetnosti. Ta kino vrti samo premiere filmov, seveda po večini za gornje desetstisoče srečnih Hollywoodčanov. To so v prvi vrsti zvezde in zvezdniki sami. Večji del gledališča izpolnjujejo razkošne lože, last slavnih zvezd. Kino je najodličnejše podjetje svoje vrste in kajpak opremljen z vsem udobjem in razkošjem, ki si ga v tem pogledu utegnete misliti.

Mesto Memphis v Ameriki ima pa nedvomno najdražji kino na svetu. Ta kino sploh nima blagajne za prodajanje vstopnic. Dva in dvajset najbogatejših meščanov so namreč lastniki in abonenti tega kina. Abonma stane 5000 dolarjev na leto. Filme vrte samo enkrat na teden in vsak film samo enkrat predvajajo. Dobavijo ga z letalom naravnost iz Hollywooda. Po večini doživlja v Memphisu premiero v pravem pomenu besede. Kajti film vrte v Memphisu že prej, preden katera koli izposojevalnica filmov kaj ve o njem.

Dr. H. H.

Naklada japonskih dnevnikov

V Tokiu izhaja 19 velikih japonskih dnevnikov. Skoraj vsi japonski dnevnikarji imajo jutrnjo in večerno izdajo. 6 vodilnih tokijskih časopisov ima tole naklado:

Tokyo Asahi	1.000.000	naklade
Tokyo Nichi-Nichi	1.100.000	"
Yomiuri	1.200.000	"
Miyako	300.000	"
Chugai	250.000	"
Hochi	200.000	"
Kokumin	150.000	"

Ti časopisi pogosto podpirajo ali celo sami rešujejo socialne, javne in kulturne naloge. Tudi skupna potovanja z letali v oddaljene dežele pogosto uredijo ti časopisi.

Ali toplotne izpremembe telesu škodujejo?

Svedski znanstvenik Magnus Hellstrand, profesor patologije na stockholmski univerzi je sam na sebi dokazal, da hitre toplotne izpremembe človeškemu telesu prav nič ne škodujejo.

Ceprav je profesor star že 60 let, vendar je sam s seboj delal nevarne poskuse. Najprej se je okopal v osem stopinj topli vodi, potem je pa stopil v prostor, kjer je bilo samo štiri stopinje toplote. Takoj nato se je kopal v 45 stopinj vroči vodi, potem je pa stopil v prostor, kjer je bilo 12 stopinj mraza.

Zanimivo je, da se profesor ni prav nič prehladil, niti nahoda ni dobil. Po tem poskusu je profesor takoj potrdil, da hitre toplotne spremembe človeškemu telesu prav nič ne škodujejo.

Znanstveniki in zdravniki so se zdaj razdelili v dva tabora. Eni so profesorjevi misli, drugi pa trde, da toplotne spremembe vsakemu človeku škodujejo in je profesor izjema samo zato, ker je nenavaden utrjen.

OKVIRJI

za SLIKE, FOTOGRAFIJE, GOBELINE,

KLEIN

LJUBLJANA, Wolfova 4

»ŠOLA LJUBKOSTI«

Pogosto beremo, kako je v tem ali onem velenem kakšna bistra, domiselna glavica ustanovila šolo ljubkosti. Te šole, pa kakršne koli že bile, dopisne ali navadne, vse so imele in imajo isti namen: vsaki ženi vliti s svojimi nauki nekaj tiste ljubkosti, ki ji je ni podarila mati narava.

*

Kaj je ljubkost? Kaj je šarm? Če hočemo besedo šarm prevesti v ljubkost, zveni to nekoliko trdo in ne tako šarmantno, toda mislim, da se bomo prav tako dobro razumeli, če bomo govorili o ljubkosti, kakor če bi govorili o šarmu.

»Če ste ljubki, ne potrebujete nič drugega več, če niste, je vse drugo zaman,« je nekoč dejal neki izkušen poznavalec ženske lepote. Prav je dejal, toda nekaj je pozabil. Pozabil je, da je ni na svetu ženske, ki sploh ne bi bila ljubka!

Ljubkost je pravica vsake ženske, tisti božji dar, ki so ga rojenice vsaki položile v zibelko, bodisi, da se je rodila pod bogato ali revno streho.

In vendar, koliko žensk je res ljubkih? Kam so nekatere skrile to dobrino? Zakaj so nekatere ženske tako dolgočasne, tako brezbarvne in tako zanemarljive?

Pogosto ženske ne znajo svoje ljubkosti izraziti. In vse to zaradi pomanjkljivosti tiste ženske izobraženosti, ki pozna pomen in izraz osebnosti.

*

Mnogi kratko in malo trdijo, da se ljubkosti ni mogoče priučiti, zato, ker se je ne da razčleniti. Tiste, ki so res ljubke, so pač od narave obdarjene izjeme. Bog nas obvaruj pred ženskami, ki niso ljubke, pa se delajo, kakor bi bile... Tako trdijo nekateri.

Monogrami — entel — ažur
gumbnice — gumbi — plise
fino in hitro izvrši

Matek & Mikeš

LJUBLJANA, Františkanska ulica
nasproti UnionaVezenje perila, predtisk ženskih
ročnih del

Mi pa nismo tega mnenja. Prepričani smo, da lahko ženska razvije svojo ljubkost in svojo osebnost, če se le nečesa varuje: da noče biti nekaj drugega, kakor bi morala biti.

Če zveni še tako po šolsko, toda potrebno je, da vse ženske razdelimo v nekaj različnih in določenih tipov, če hočemo prodreti v skrivnost osebnosti. To kajpak ne pomeni, da so si vse ženske, ki pripadajo temu ali onemu tipu, podobne kakor jajce jajcu. Ne, to trditi bi bilo neumestno! Niti dva človeka na tem svetu si nista popolnoma podobna.

*

Materinska ženska: živi in misli predvsem s svojim srcem; njena ljubzen je globoka in vztrajna. Zavedno ali podzvedno išče v svojem izvoljencu očeta svojih bodočih otrok in ne samo ljubimca. Precej konvencionalna je, toda zanesljiva in dobra prijateljica in dobra članica družine. Morda je včasih za spoznavanje preplašena in preveč vneto, že kar vsiljivo skrbi za dobro svojih otrok. Hitro je užaljena in se lahko izgubi v nevažnem dokazovanju in drobnih preprih. Prav teh napak naj se ogiba in naj ostane zvesta svojemu tipu požrtvovalne, dobre in nežne matere.

Njena skrita ljubkost je v njeni zmožnosti, da lahko ustvari iz svojega življenja in življenja svoje družine otoček miru in tihe sreče.

Idealna žena in soproga je izredna ženska, modra, prijazna, prijetno umerjena in nekoliko zapeta. V njej so skriti vrelci življenjske energije, zna jih pa tudi črpati in izkoriščati. Po navadi je tudi na zunanjo privlačna, prijetna in mirna lepota. Rada se giblje v moški družbi. Ne ve pa kaj prida početi z veliko ljubeznijo ali veliko strastjo.

Njena skrita ljubkost je v njeni harmonični izenačenosti značaja, v zmožnosti, da se brez škode za svoje bitje zna 'ako dobro prilagoditi bistvu svojih bližnjih.

Otročja ženska je gibka, nenavadno nežna in potrebna opore, pri tem pa malce sebična, vesela in še v poznejši dobi vedrega duha. Precej točno ve, kaj hoče in kako naj doseže cilj, ki si ga je bila zadala. Očetovski moški jo ljubijo in razvajajo in če naleti na pravega moža, je po navadi dobra žena. Sicer se ne zanima kaj pride za moške. Prijetna je v družbi, toda ne prenese ugovorov.

Če si hoče ohraniti ljubkost, mora posebno paziti na to, da ne ogroža svoje nežnosti in ljubkosti s preračunljivostjo in materializmom.

Dobra tovarišica je zmerom dobre volje, polna življenjske sile, pripravljena za vse in nikoli tista, ki bi kvariла igro. Nekoliko nemirna je in težko jo je pripraviti do tega, da svojo nologo izpelje do konca. Za moške je zaradi svoje kipeče življenjske sile, ki se pogosto draži tudi s prijetno zunanostjo, zelo privlačna, vendar pa potrebuje sebi podobnega moškega, če se hoče v življenju naposled umiriti in dozoreti v dobro ženo in mater.

Resnično ljubka postane tedaj, če se ji posreči zadobiti notranji mir in duševno vedrost in živeti v miru s samo seboj.

Intelektualka je logična, misli jasno in je nekoliko pretrezna, toda človek je, ki se nanj zmerom in poredko lahko zanesesh. Svoj veliki pogum črpa iz posrečene kombinacije svojega samoovladavanja in svojega jasnega pogleda na svet. Vseh stvarih je bistra in neodvisna. Lahko se pa zgodi, da s svojim premočnim ravnanjem kdaj pa kdaj rani čustvanje svojih bližnjih, ne da bi to nameravala. Ljubčen zanj ne igra posebno velike vloge, njeno srce pa obvlada razum.

Če hoče biti res ljubka, mora biti zmerom pripravljena razviti tudi mehkejši strani svoje osebnosti, ki počivajo po navadi neizrabljene.

S --- a

Naša kuhinja

KAJ BO TA TEDEN NA MIZI?

Četrtek: Fižolova juha, zabeljeni široki rezanci, solata. Zvečer: Mlečen močnik.

Petek: Zelenjavna juha, krompirjevi štruklji s špinacem. Zvečer: Zdrobov narastek z malinovim ocedkom.

Sobota: Guljaževa juha, kruhovi cmoki, solata. Zvečer: Sesekljani zrezki, berivka.

Nedelja: Goveja juha z rezanci, teletčji zrezki, vodni cmoki, solata, lesnikov narastek. Zvečer: Čespljevi cmoki, kompot.

Ponedeljek: Vipavska juha, ponarejena polenovka, radič v solati. Zvečer: Vampi na laški način.

Torek: Ričet, kisel zelje. Zvečer: Narezek, kava ali čaj.

Sreda: Goveja juha z rižem, kisla repa, krompirjev pire. Zvečer: Carski praženec, kompot.

Pojasnila:

Krompirjevi štruklji: Pol kile kuhane vročega krompirja pretlačimo, zmešamo s 4 dekami masti, 12 dekami moke in 2 jajcema. Testo osolimo, primešamo žlico nastrganega parmskega sira, ga hitro prenetemo in naredimo debelo klobaso. Klobaso potresemo z drobtinami in jo zavijemo v prtič. Kuhamo jo v slanim kropu 1 uro. Ko je kuhana, jo zrežemo na rezine, potresemo z nastrganim par-

Popoldanska obleka iz črnega krepa. Novost sta dve globoki, nezalčkani gubi na krilu, zanimivi so tudi balonasti rokavi. Zivotek je lahko nabran, ob vratu visoko zaprt, ločen je od krila s pasom iz istega blaga.

Izredno elegantna obleka iz temnomodrega volnenega krepa, posita s evetlicami iz drugobarvne svile. Značilne za njeno modernost so nepoliskane gube, ki se pričenjajo že ob ramah in prosto padajo v krilo. Rokavi so nabrani ob zapestju in glede na mlhavo gube v slogu obleke.

skim sirom, zabelimo z mastjo ali maslom.

Vipavska juha: Pol litra fižola skuhamo in ga s fižolovko vred pretlačimo skozi sito. Posebej skuhamo še 30 dek kislega zelja in ga zmešamo, ko je kuhano, s pretlačenim fižolom. Potem pridenemo prežganje, ki ga naredimo iz žlice olja in 3 dek moke. Ko prežganje lepo zarumeni, mu dodamo precej sesekljanega česna. Juho še enkrat dobro prevremo in ji dodamo žlico paradižnikove meze. poleti pa pretlačene paradižnike.

Ponarejena polenovka: Olupljen, na kocke zrezan krompir skuhamo v vreli slani vodi. Ko je kuhan, ga ocedimo in stresemo v skledo. Preljemo ga z vrelim oljem, dobro premešamo, potresemo s sesekljanim česnom in zelenim petršiljem, sladko papriko, po okusu lahko tudi s poprom, in denemo še toplo na mizo. K polenovki se dobro poda radič v solati, ali pa jo serviramo h kakšni omaki. Jed je dobra, jo hitro pripravimo in je tudi poceni.

Vampi na laški način: Žlico olja razbelimo, mu dodamo žlico na kocke zrezane slanin in žlico moke. Ko je moka svetlorumena, pridenemo žlico drobtin, sesekljanega česna in zelenega petršilja. Žlico paradižnikove meze, poleti pretlačene paradižnike, in tričetrt kile na tanke rezine zrezanih vampov. Vse skupaj dobro premešamo, zalijemo z juho, opopravimo, osolimo in pustimo vreti. Preden denemo jed na mizo, jo potresemo z nastrganim parmskim sirom.

ZA BOLEČE NOGE

Prav gotovo so tudi vam že kdaj pokvarile najlepši izlet boleče noge. Vsa lepota narave, ki bi jo sicer lahko z vsem srcem uživali, je na mah izgubila, čutili ste samo svoje noge in ste bili slepi in gluhi za vso to lepoto.

Boleče noge imajo ljudje, ki so neprestano na nogah, žulje in trdo kožo pa dobe navadno samo takšni, ki gredo samo enkrat na teden na daljši izlet.

Toda kakor vsem drugim neprilicam se da tudi bolečim nogam kaj hitro pomagati. Tisti, ki so ves dan na nogah, preprečijo žulje in trdo kožo, če noge vsak večer skrbno umivajo v mehki milnici, potem noge dobro osuše in namažejo vse dele nog, kjer se najrajši napravi trda koža z vazelinom.

Tisti pa, ki imajo zelo nežne noge in se jim na vsakem daljšem izletu razbole, naj pazijo tudi na to, kako se obujejo kadar gredo na izlet. Pred odhodom morate noge dobro umiti v mlačni vodi, jih posušiti, nato jih pomočite s kolonjsko vodo. Notranjo stran nogavic najprej potresite z mešanico lojevca in boraksa. Šele nato nogavice obujte. Kadarkoli greste na dolg izlet, zmerom pazite, da ne bo-

Če Vam je težko pri srcu in si želite malo razvedrila, potem sezite po »Družinskem tedniku«!

ste obuli premalo nogavic v čevlje. Čim več nogavic obujete, tem bolj ugodno bo počivala noga v čevlju in tem manj verjetnosti je, da se boste ožulili. Najboljše za vaše noge je, če za izlete oblečete volnene nogavice. Če vas te ščegetajo po nogah, pa oblecite podnje kakšne stare bombažaste nogavice.

Če so se vam na izletu že napravili žulji, jih nikar ne predirajte, ker se tako najlažje zastrupite. Žulj namažite z alkoholom, da ga razkužite, potem ga namažite s cinkovo vazelinom in zavežite s svežo belo krpo.

KAKO SI SAMI NAPRAVITE DOBRO KOLONJSKO VODO?

Zdaj ko so se vse dišave tako zelo podražile, se je prav gotovo morala marsikatera ljubiteljica kolonjskih vod prikrasiti za ta užitek, ker ji tega njen zaslužek več ne dopušča.

Prav gotovo boste zato z veseljem sprejele vest, da si dobro kolonjsko vodo lahko same doma pripravite.

Zdaj spomladi imajo vse cvetlice nenavadno močan duh. Natrgajte torej cvetne liste vseh mogočih spomladanskih cvetlic: narcis, tulipanov in trobentic, pa cvetov z dišečih cvetličnih grmov. Vse te cvetne liste nakupičite v precej debelo steklenico, dobro jo zamažite in vse skupaj postavite na sonce za približno mesec dni.

Čez mesec dni steklenico odmašite in videli boste, da je iz lepih cvetnih listov nastala mastna kaša. Če to goščo stisnete skozi platneno krpico, boste dobile gosto tekočo lepo dišečo tekočino. Tej tekočini prilijte po okusu razredčenega alkohola in dobile boste kolonjsko vodo. ki bo dolgo obdržala svoj prijetni duh in kar je glavno — tako rekoč zastoj bo.

ZA VSAKO NEKAJ

1 Če ste slabe volje kljub temu, da nimate zato prav nobenega vzroka, si pripravite toplo kopel, ki ste ji dodali nekaj vonja po smrekovih iglah. Če te dišave nimate pri roki, pomaga tudi sama kopel. Ko boste vstali iz vode, se boste počutili prerojene in boste spet dobili veselje do življenja.

2 Dobro je, če koticček, v katerem s svojo družino preživljate marsikatero urico, obijete z zemljevidi. Po nekaj tednih se boste prepričali, da ste se naučili nenavadno veliko zemljepisa.

3 Če imate hrastovo pohištvo, ki je izgubilo svoj prvotni lesk, ga na tenko pomazite z olivnim oljem. Pohištvo se bo spet svetilo ko novo.

4 Če hočete, da bo imela solata boljši okus, ji pridenite nekaj sesekljanih listov mlade špinacije. Okus se bo s tem nenavadno izboljšal, postal bo sicer bolj oster, vendar nenavadno prijeten.

5 Volnene kopalne obleke so najboljša hrana za molje. Mišlite torej že zdaj na to, da ne boste takrat, ko se boste hoteli iti kopal, preveč razočarani.

SELITEV IN NOVO STANOVANJE

Najprej pripravi zapisnik, in sicer že lep čas pred selitvijo!

Zapisnik položi na nočno omarico; v polnu dobi človek navadno najboljše ideje.

Izmeri novo stanovanje, nariši si načrt, kako bo stalo pohištvo in prava razmerja najprej izračunaj na papirju.

Svetiljke in zastore daj pritrditi pred vselitvijo.

Izberi nevtralne barve za obarvanje sten, tako da jih boš prenesel tudi v hudi vročini, ali če boš imel vročico.

Rdeča, rjava, temnomodra barva popijejo dosti svetlobe. Svetlorjava, svetlo modra ali sinja in siva se zde hladne. Močna rumena je najtoplejša. Svetlozelena, grahasta barva je pa zelo prijetna za oči.

Kdor je vajen zvečer brati knjige v postelji, naj si že vendar da dopovedati, da svetiljka ne spada na nočno omarico, temveč zadaj za glavo in le tako res sveti v knjigo. Kako boš to storil, da ne boš kvaril estetskega videza sobe, je tvoja osebna zadeva.

Z delavci, ki ti bodo selili, se že vnaprej pred pričami pogodi za plačilo. Ne puščaj likerjev ali žganja v omarah, zna se ti zgoditi, da bo izginilo iz steklenice. Ti in tvoja oprava bosta pa ostala v starem stanovanju.

Pošteno očisti vse prostore. Tla, klet, predalnice in omare prevohaj kakor lovski pes. Cesar res neizogibno ne potrebuješ več, takoj odstrani ali podari siromakom. Ob takšnih priložnostih misli na reveže ali na svojo postrežnico. Kar se tebi zdi balast, bo drugemu morda dobrodošlo.

Priskrbi si o pravem času vrvi in velike pole ovojnega papirja. V omarah in predalnikih puščaj le lažje stvari: posteljno perilo, pregrinjala, volnene stvari.

Vse omare zapri, ključke pa opremi z lističi, da se pozneje ne boš jezil.

Predalnice, ki se ne dajo zapreti, preveži z vrvoj!

Steklenino in porcelan zavij v svilen papir ali slamo.

Namesto starih velikih zabojev kupi rajši tucat manjših.

Zaboj s porcelanom in steklenino obvaruj pred marmornatimi ploščami ali električnim likalnikom, sicer bo katastrofa neizogibna.

Pri vselitvi prični s kuhinjo in spalnico.

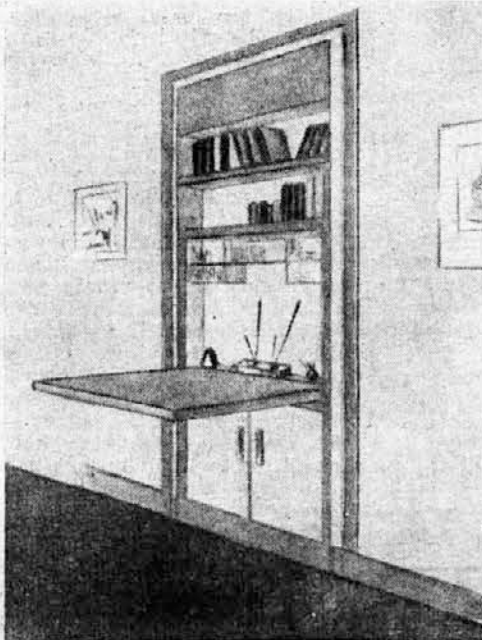
Pred selitvijo stavi s svojimi družinskimi člani večjo vsoto, da se ne boš tisti dan z nikomur izmed njih spri.

(n)

Kako uporabite slepa vrata

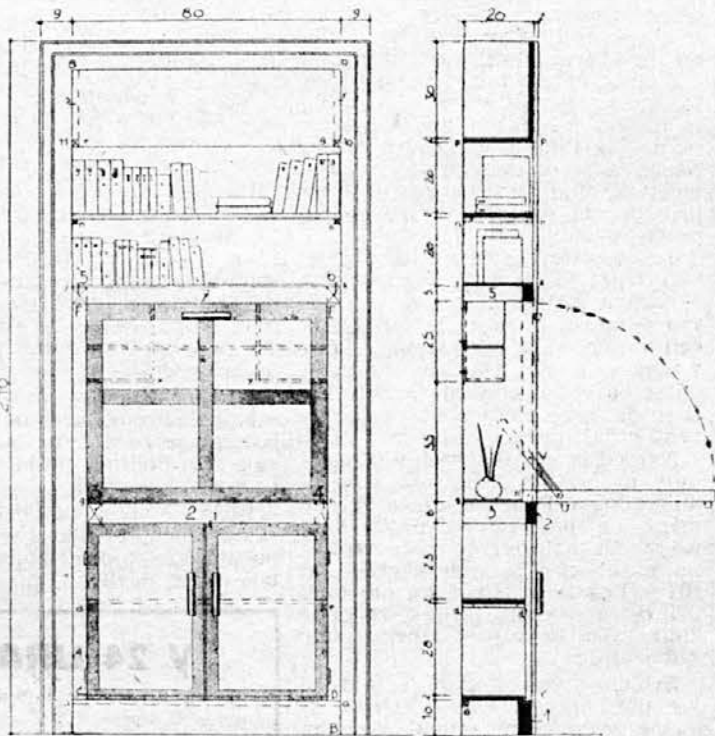
Prav gotovo imate v svojem stanovanju slepa vrata, ki jih ne potrebujete. Ali ste že kdaj pomislili na to, da se jih da prav praktično uporabiti? Iz teh nepotrebnih vrat prav lahko napravite koristen kos opreme, ki bo služila kot omara, kot pisalna miza in kot knjižna omara. Takole napravite:

Najprej snemite vrata s tečajev, tako da bo ostal v zidu samo okvir. Potem pokličite mizarja in se dogovorite z njim zaradi lesenih polic in vrat, ki vam jih naj naredi.

Delo pričnite spodaj vrat. Izrežite 2 cm debelo desčico in jo pritrdite na okvir vrat, kakor vidite na sliki od A-B. Ta desčica bo opirala vrata spodnje omarice in prvo polico. Na to desčico potem pritrdite dve dolgi desčici od točke C-F in od D-E. Ti dve desčici naj bosta 4 cm široki in 2 cm debeli. Pribijte ju z drobnimi žebli-

čki. Od a-a' pa za vrata omarice pritrdite 1 cm debelo in 1 cm široko letvo, ki bo podpirala prvo polico in vrata. Na to letvo pa pritrdite še 7 mm visoko latvico, ki sme segati samo do točke c, da ne bo ovirala vrat pri zapiranju in odpiranju. Potem napravite drugo polico od d-e in jo na obeh straneh podprite z 1 cm debelo latvico. S tem je spodnji konec omarice brez vrat gotov.

Zdaj pribijte na zgornji del spodnjih vrat od 2-3-4 nekaj centimetrov debelo desčico, ki bo ločila obe omarici in podprla zgornja vrata. Istočasno lahko pribijete enako desčico tudi zgoraj med številkami 5-6-7.

Nanjo pa naslonite od 5-6 prvo polico knjižne omarice. Razdaljo med obema knjižnima policama si sami poljubno določite, prav tako tudi višino omarinih vrat. Vse te mere so pač največ odvisne od višine vaših vrat in vam zato pustimo izbiro po lastnem predvaru.

Naposléd obijte z lesom še zgornji del vrat od 8-9-10-11, ki je previsok, da bi ga mogli uporabiti za po-

lico. S tem je omarica in knjižna omara gotova, treba vam je samo še obeh vrat, ki jih spet napravite po svojem okusu. Vrata zgornje omarice prav lahko uporabite za pisalno mizo.

Kako so mačehe dobile svoje ime?

Ali prav za prav veste, kako so te krasne, modre, rumene in pisane baržunaste cvetlice prišle do svojega presenetljivega imena? Morda se boste po tem vprašali, ko jih boste videli na gosto posejane po vrtovih tako resno zreti okrog sebe. Samo pogledite njihove cvetove! Nekateri so tako čudoviti podobni človeškemu obrazu, s temnimi očki, začrtanim noskom in bradico.

O tem, kako so te cvetlice dobile svoje ime, smo slišali pravljico; pravljico, ki se pač tako začne kakor vsaka pravljica:

Nekoč sta živela — dva otroka. Imela sta kajpak tudi mamico, a žal jima je zgodaj umrla in kmalu nato jima je oče pripeljal novo mater. Mačeha je pripeljala dva svoja otroka k hiši. Njima se je dobro godilo. Za uboga pastorka so pa nastopili žalostni dnevi. Posebno, ker sta kmalu nato tudi očeta izgubila. Mačeha se je dan za dnem oblačila v dragoceno svilo, pastorka sta pa hodila samo še v izpranih oblekah. To pa še ni bilo vse. Za mizo je bilo pet stolov. Vsak družinski član je imel svojega. Lepega dne se je mačeha spomnila: »Ah, jaz potrebujem dva stola. Vidva imata pa na enem dovolj prostora.« In vzela je pastorkoma en stol. Tako je tudi ostalo. Mačeha je odlejal sedela na dveh, pastorka pa sta se oba morala stiskati na enem. Ko je to krivico videl ljubi Bog, je mačeho hudo kaznoval. In ustvaril je cvetlico mačeho, da ne bi nihče pozabil te zgodbe in ne bi bil nikoli več noben človek tako trdosrčen.

Mačeho si kdaj natanko oglejte. Potlej boste na njej opazili znake različnih oblek. In nato jo obrnite. Zagledali boste velik, debel cvetni list, ki na široko in udobno sedi na dveh majhnih lističih čaše — stolčkih. To je mačeha. Tik nje sta njena dva otroka, vsak na svojem stolu. Oba pastorka pa sirotino tičita na enem samem majhnem zelenem stolčku.

To pravljico smo vam povedali, da se boste zmerom, kadar boste videli te cvetlice, spomnili nanjo. In da se boste spomnili nato, da jo je Bog ustvaril v spomin na človeško neusmiljenost in trdosrčnost. Tedaj sklenite, da sami ne boste nikoli taki.

Dobro bi bilo, da...

...bi kdaj pa kdaj svoje ščetke — bodisi tiste za obleko ali tiste za lase — očistila v milačni vodi, ki si ji pri-mešala salmijakovca;

...bi kdaj izpraznila svojo ročno torbico in jo temeljito prečistila; zavrgla vse lističe in zapiske, ki so nepotrebnost, stresla iz nje drobtinice in prah in vse usnjene predmete v njej obrisala. Nič jim tudi ne bi škodilo, če bi jih namazala z belo kremo za usnje in izščetkala;

...bi vsaj vsake tri dni umila blaznico za puder v luksu ali pa v milnici, ki si jo pripravila iz milnih ostankov;

...bi pomislila, kako važno je varčevanje v današnjih dneh; zato podložil podplate nogavic s krpami, ki si jih izrezala iz starih nogavic; zato si zašil pri novih oblekah in krilih širok rob, zgodi se lahko, da bodo v modi čez čas daljša krila, ti pa ne boš imela blaga, da bi krilo podaljšala;

...bi zdaj še posebno skrbno negovala obleko in zunanost svoje družine in same sebe, sicer utegne kdo reči, da se ti »leta vojne« dvojno poznajo.

K. I.

Koliko pentelj ima ženska nogavica?

Na enem paru ženskih nogavic iz sukanca je neka vztrajna delavka z roko prestela pentlje in ugotovila, da jih je nič manj kot 47.000. Seveda bi pri štetju pentelj na svilenih nogavicah prav gotovo prišli do veliko večjih vsot. Po približnem računu ima par svilenih ženskih nogavic okrog dva milijona pentelj.

V tekstilni industriji morajo za izdelavo tankih svilenih nogavic uporabljati najbolj natančne stroje, ki imajo okrog 100.000 delov.

Strokovnjaki so izračunali, da en sam stroj za pletenje svilenih ženskih nogavic v eni uri izdelava 45 milijonov pentelj ali 20 parov nogavic.

Apartna obleka iz potiskane svile z letos tako modernim cvetličnim vzorcem. Novo je krilo, sestavljeno iz dveh širokih naborkov. Zivotek je glede na živahni vzorec zelo preprost s koničastimi izrezom in precej širokim pasom. To je obleka za popoldne in dopoldne in kar je važno, tudi za skromen mošnjček.

● Porabni nasveti

Vaši gostje so vam žal postavili mokre kozarce na politirano mizo. Vendar to še ni tako hudo. Grde mokre obroče odstranimo z vlažnim pepelom in mehko čunjo.

Kadar peremo in kuhamo perilo, se po navadi navzame celo stanovanje neprijetnega duha. Tega duha ne bo, če bomo s perilom vred kuhali tudi nekaj lavorjevih lističev.

Ce je pečica prevroča in morale v njej peči kolač, postavite vanjo lonce mrzle vode. Para, ki se bo v pečici nabirala, bo preprečila, da bi se kolač sežgal.

Ce robce naskrobite, se ne mečkajo in se dajo tudi lepše prati.

Nikar ne zametujte že kuhanega čaja. Še enkrat ga prekuhajte in pustite, da precej dolgo vre. Zvečer, ko si zbršete z obraza šminko, si umijte obraz v čajni vodi, in jutraj, preden se namazete s kremo, tudi. Tanin, ki je v čaju, namreč zelo dobro vpliva na polt in prepreči, da se obraz ne guba.

Skrbno zbirajte pepel cigare, da ga boste zmešali med prst za cvetlice. Pepel je namreč izvrstno gnojilo.

Zdaj na spomlad je dobro, če se ravnamo po starem receptu naših pradedov. Izčistimo si kri in jejmo tri tedne brinjeve jagode. Začnimo s 5 jagodami na dan, do 15 nadaljujmo in potem nazaj spel do 5.

Madeže od znojia iz svilenih bluz odstranimo, če jih speremo v topli vodi, v kateri skuhamo milne koreninice, ki jih dobimo v drogeriji. Odstranimo jih pa tudi, če jih zdrgnemo z mešanico 1 dela amonijaka, 3 delov čistega alkohola in 4 delov etra. Drgniti moramo pa zelo previdno, da blaga ne strgamo.

Iz gumijastih in povošenih tvarin odstranimo madeže, če jih zdrgnemo z volneno krpo, namočeno v petroleju. Od pranja obledele rožnate obleke ali obledele perila dobe spel svojo lepo barvo, če v vrelo vodo kanemo nekaj kapljice rdečila. Za modre obleke in perilo je pa zelo dobro, če dodamo vodi nekoliko kapljice modrila.

Dobro lasno vodo proti prhljaju si pripravimo lahko tudi sami. V čisti steklenici namočimo 10 do 20 gr boraksa in ga prelijemo s prekuhanom vodo. Postavimo jo na topel prostor za več dni. Kdaj pa kdaj steklenico dobro pretresemo. Potem polovico raztopine zmešamo s prav tolikšnim delom čistega alkohola in si s tem peremo glavo. Lasje bodo postali čisti in se bodo lepo svetili. Kar je pa glavno, odstranili bomo neljubi prhljaj.

Dobro sredstvo proti razpokanim ustnicam je borova mast.

Dihajte zmerom skozi nos in ne skozi usta! Tako se boste obvarovali vnelja v grlu.

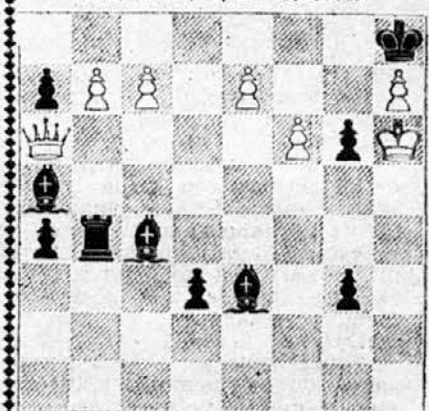
Tudi z mastjo lahko varčujemo. Mo ko prepražimo, da postane temno rumena in jo spravimo v pločevinasto skatlo. Kadar potrebujemo prežganje za omake, zelenjavo ali juhe, vzamemo nekaj žlic te mase. Jed, ki je začinjena s prežgano moko, je prav tako dobra in okusna, kakor če bi jo delali s prežganjem na masti.

ŠAH

Urejuje A. Preinfalk

Problem št. 117.

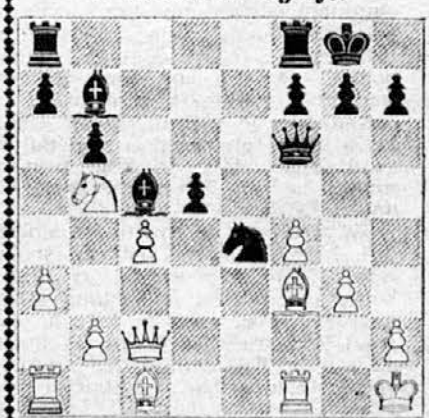
Sestavil S. Boros (Inf. Turn. d. M. S. 1934)

Mat v 2 potezah

Tu pridejo kmetje do velike oblasti.

V križnem ognju

Do te pozicije sta prišla pred leti dva ruska amaterja na neki klubski tekmi. Črna armada je bolje razvita kot bela, ki ima zlasti z levim krilom razvojne težave. Poučno in razveseljivo je, kako je črni učinkovito uveljavil svojo strateško in mobilizacijsko prednost.

1. ... d4!! Daljnostrelni topovi rabijo diagonale in linije! »Dolgi Maks« (Lb7) meri na Pariz (Kh1), čeprav je 120 km daleč.

2. Lx4. Beli se zaveda zgodovinskega trenutka in se neustrašeno vrže v odločilni boj za najvažnejšo točko e4, za ključ do Pariza.

[2. Dxc4 bi odločilno bitko malo za- držalo, nade na rešitev pa le zmanjšalo. Tfe3! 3. Sc7 (3. Sc3, Tad8 4. Sxe4. Txc4 s Td4 — 3. Kg2, Tad8, med drugim z grožnjo Sd2 in zmagovitim napadom na drugi vrsti); De6! 4. Sxe8, Sf2+! 5. Txf2, Dxf3+ in mat — 2. Sc3, Tfe8 lahko vodi v igrano glavno varianto. na 2. Kg2 je pa Tad8 odgovor. n. pr. 3. Lxe4. Df5; 4. Sc3, Tfe8; 5. Tel, Tad4; 6. Kf3, Td3+ z uničujočim Txe4]

2. ... Dd5! Tudi »Debela Berta« prične bruhati strahovit ogenj. 3. Sc3, Beli mrljično utrjuje svoj položaj. 3. Tfe8. Črni je pripeljal novo baterijo, pa beli ne sme zaostati: 4. Tel, Txe4! Črnemu gre za bliskovito zmago in se ne ozira na žrtve. 5. Sxe4, Te8. Rezerve bodo odločile; beli se tvega napad z boka: 6. g4, toda Sedan je medtem padel Txe4 in belo kraljestvo se je zrušilo: 7. Txe4, Dxe4+ 8. Dxe4, Lxe4 mat.

Indijska obramba

Ragozin—Rjumin Moskva 1936.

1. d4, Sf6 2. e4, e6 3. Sc3, Lb4 4. De2, Se6 (Priljubljena in močna curiška varianta Nimcovičeve indijske obrambe) 5. Sf3 (na 5.e3 je črnemu takoj možno e5); o-o-o (umestneje je takoj z d6 pripraviti zasedbo središča z e5; slabo tudi ni d5) 6. e4 (Prerano, ker vzame viseče središče belemu mnogo prostosti; 6. a3 ali 3. Lg5 je važnejše! d6 7. e5!?) (to je bila zamisel, ki pa črnemu razvije mnogo taktičnih možnosti); de5 8. de5, Sg4! 9. Lf4, Sd4 10. Dd2, f6! 11. o-o-o-o (Beli ne vzame konja, ker bi črni z vilicami fe5 dobil figuro nazaj in boljšo končnico), e5. (Rjumin, ki je znan »divjak«, se dobro počuti) 12. Lg3, fe5 13. Sxe5, Sf6 14. Ld3, Da5 15. Lb1? (napaka, po kateri beli komaj še reši položaj; kralj bi se moral umakniti na b1, čeprav bi bil črni s Td8 in ev. Ld7 še močno nadležen); Td8 16. De3 [Sb3+ bi ne bilo razveseljivo]; Lxc3 17. bc3 [Zal 17. Dxc3 ne gre]; Da3+ 18. Kd2, Sb5+ in igralca sta sklenila premirje; beli kralj se namreč umakne na c2, nakar črni z damo večno šahira na a4 in a3. Le navidezno bi črni skakal bolje skočil na f5 s šehom; kralj bi se tedaj umaknil na e2 in zagrozil črnemu mat na d8, kar bi črnemu povzročilo precej skrbi, pa je zato remis na mestu.

Rešitev problema št. 16.

1. Sd4, Kxd4; 2. Sf5+;

1. ... Lg8; 2. Sf7;

1. ... La2; 2. Sb3;

1. ... Lg2; 2. Sf3;

1. ... La8; 2. Sb7.

VAŠE ROČNO DELO

Ta predpasnik v obliki vrečke je zelo praktična torbica za ročna dela. V njej imate lahko spravljeno, kar potrebujete za ročna dela: pletilke, šivanke, škarje, naprstnike, sukanec in tudi ročno delo samo. Za takšen predpasnik potrebujemo 50 cm lepo pisanega kretona ali tobralka, ki ga tudi peremo. Predpasnik vrežemo 38 cm široko in 55 cm visoko, torbica, ki ima obliko velikega žepa, pa naj bo 38 cm široka in 30 cm visoka. Iz ostankov naredite trakove in jih z gumbicami pritrdite na predpasnik. Z dvema trakovoma privežemo predpasnik, ki ga kadar koli hočemo spremenimo v torbico, kakor vidimo na naši prvi sliki.

MATERINA SLIKA

* IZ FRANCOŠČINE PREVEDLA K. N. *

16. nadaljevanje

Detektiv je nadaljeval pričeti pogovor, toda tako, da je vsako besedo še bolj pretehtal, preden jo je izrekel:

»Kolikor sem vas razumel, je lady Blackenfieldova odšla z vaše škotske farme z namenom, da odpotuje neznano kam, ne pa, da se vrne v vaš dom v Londonu... Torej ni vredno, da bi iskali vzrok njene zamude; ker je bila namerna... Menda me razumete?»

»Da.«
»Iskali bomo pa vendarle v tej smeri, ker ne smemo izpustiti prav nobene možnosti, čeprav sem sam prepričan, da ne gre ne za nesrečo, ne za zločin. Samo na nekaj bi vas opozoril: ali niste nikoli pomislili, da bi utegnila vaša žena v tem obupnem duševnem razpoloženju položiti roko na svoje življenje?«

Harry je s težavo odgovoril: »Da, pomislil sem na samomor... da res sem mislil tudi na to možnost!«
Nenadno je utihnil, kajti slika, ki jo je ob teh besedah zagledal v svoji duševnosti, je bila preveč uničujoča, da bi mogel govoriti dalje.

Ta strah ga je mučil vse dolge dni, ko je zaman čakal na svojo ženo. Mučil ga je vse od trenutka, ko je spoznal, da je Viviana čisto nedolžna in da jo je po krivem obsojal. Na srečo se je pa spomnil da mu je Tattie med drugim povedala, kako je lady ob slovesu dejala:

»Ljubi Bog, daj mi moči, da bom živela in spet videla svojega otroka!«

Ta stavek mu je bil edina opora v temnih slutnjah. Vendar se mu je zdelo, da bi izdal nekaj svojega, če bi ga povedal Lewisu, zato je samo dejal:

»Prepričan sem, da lady Blackenfieldova še živi. Zato zavržimo sleherno misel na samomor.«

»Ali imate resen vzrok, da tako sklepate?»

»Da.« je odgovoril. »Moja žena je zelo ljubila svojega sina. Ljubila je svojega otroka, zato ga bo hotela spet videti.«

»Ali right!« je veselo vzkliknil detektiv, »še eno oporo ste mi dali s svojim pojasnilom. Po otroku bomo našli mater! Samo obupati ne smemo! Nikar ne izgubite upanja, lord Blackenfield, posrečilo se nam bo, najti vašo gospo, kajti sama bo našla pot k svojemu otroku in se bo vrnila!«

Ali naj bo to iskrenost, ali navadna fraza, je pomislil Harry. Vendar mu je bilo pa ob slovesu od slavnega detektiva nekoliko laže pri srcu...

X.

Dnevi so tekli.
Vsak dan je lord Blackenfield dobil od Lewisa kratko sporočilo. Na nesrečo je bilo pa to sporočilo zmerom isto: da se mu še ni posrečilo priti na sled lady Blackenfieldovi.

Ta neuspeh je Harryja razočaral. Naposled je naročil detektivu, naj odpotuje v Ragon, misleč, da se je Viviana morda zatekla k stari Nibetti. Ko se je pa vrnil Lewis iz Francije z vestjo, da lady Blackenfieldove sploh ni bilo tam, je mlademu Angležu splahnelo poslednje upanje.

Nobenega sledu! Nobenega upanja!

Cutil se je poraženega... Zdaj ni niti imel več poguma, da bi česa pričakoval... Na lepem je bil sit svojega svetovnjaškega, razkošnega življenja... Kaj naj mu pomeni to življenje, če ga ne more več deliti z Viviano? Čudno, tedaj ko je bila njegova žena, se ni nikoli spomnil, da bi bilo dobro, če bi jo bil kdaj vzel s seboj. Zdaj, ko je pa ni bilo več, ga je samota mučila do neznanosti.

Našel ni miru niti med prijatelji, niti na športnih prireditvah, ne v športu in ne doma. Ta mladenič, ki je bil od nekdaj podoba zdravia in čvrstosti, je postal v nekaj tednih živčen, zaskrbljen in skoraj bi rekel melanholičen mož.

Tudi njegovo čustvovanje se je izpremenilo. Zdaj, ko je sam spoznal, kaj sta samota in žalost, je boljše razumel muke svoje žene. Zdaj je razumel rane, ki jih je bil s svojim neprevidnim, razbrzdanim življenjem zadal Viviani.

Vse, kar je videl, ga je spominjalo na njegovo prejšnje življenje in na njegovo kričavo. In tako mu je postajalo življenje v Londonu zoprno in neznanost.

Po malem se je pričela v njem oblikovati zamisel, ki jo je sprva zavrnil, ki se je pa zmerom iznova še vse točnejša in močnejša vra-

čala. Misel, da bi odpotoval kam daleč in za dolgo, da bi v tujih deželah pozabil na svojo duševno stisko in težave zdanjega življenja.

Zadnje dni je mislil samo še na to. Počasi je postajala misel tako točna, da je lahko že delal natančne načrte. Zdaj si je bil na jasnem. Ne da bi se okleval, je vvel rezervirati kabino prvega razreda na prihodnjem parniku, ki bo krenil proti Ceylonu.

Ta odločitev ga je nekoliko poživila. Upal je, da bo z izpremembo okolja in življenja utegnil pozdraviti potrtost, ki se ga je lotila, zaceliti rano, ki je tako široko zevala v njegovem srcu. Na tihem je upal, da se bo Viviana morda le še vrnila in da jo bo našel doma, ko se bo vrnil z daljnega potovanja.

Naročil je služabništvo, naj oskrbuje in urejuje hišo, kakor če bi bil še doma. Prijetno mu je bilo ob misli, da bo Viviana našla dom urejen in prijazen, če se bo vrnila: na mizah naj bi stale cvetlice, ki jih je ljubila in isti sluga naj bi ji prinesel za večerjo biftek, ki ga je znal tako imenitno zapeči samo kuhar John.

Svojemu zastopniku je naročil vse potrebno za vzgojo otroka, ki ga je še zmerom zaupal skrbnim rokam Mrs. Berryjeve. Sporočil ji je tudi, naj se spet preseli na farmo v Blackenfieldu. Poskrbel je tudi za Vivianino udobje. Izročil je svojemu pravnemu zastopniku precejšno vsoto denarja, da bi lahko njegova žena razpolagala z njim, kakor hitro bi se vrnila. Lewisu je pa sporočil otrokov naslov in mu poudaril, naj pove njegovi ženi, da ga lahko obišče, kadar se ji zahoče; če pa želi, ga tudi lahko vzame s seboj v London in ga vzgaja sama.

S pravnim zastopnikom se je tudi dogovoril, da ga bo sproti brzojavno obveščal o vseh novicah. Razen tega mu je pa tudi izročil pismo, ki naj bi ga predal njegovi ženi, če bi se vrnila domov prej kakor on sam.

Ob tem pismu je Harry presedel več ur. Ni mogel najti pravih izrazov, niti pravih besed, da bi vanj položil tisto, kar se mu je budilo v srcu.

Za nekoliko čudaški in hladni značaj, kakršen je bil mladi lord, je bilo težko, odpreti srce in govoriti odkrito.

Hotel je svoji ženi predočiti vso svojo ljubezen do nje, čeprav se je sam dobro zavedal, da je ni kaj prida izkazoval, dokler je bila še doma. Hotel ji je tudi povedati, kako se kesa svojega nepremišljene- ga ravnanja, ki jo je privedel v beg od doma, v beg od otroka...

In vendar je bilo to tako težko napisati in priznati. Njegovo moško samoljubje se je še zmerom upiralo tolikšni iskrenosti. In povrh vsega se tako duševno vzburkan ni znal dobro izražati po francosko...

Napisal je kratko, nekoliko nerodno, toda genljivo pismo:

»Draga Viviana!

Žalosten sem, preveč žalosten, da bi ostal sam v tej prazni hiši, kjer me vsak kotiček spominja nate.

Zakaj si odpotovala? Vem: ker sem kriv, toda jaz nisem hotel tega... Nisem ti hotel prizadejati bolečine... tako hude... tako strašne.

Darling, ko boš brala to pismo, boš že doma, in vse bo spet dobro. Jaz siromak bom tedaj zelo daleč... Pisal ti bom, Viviana, tako da boš zmerom vedela, kje sem. Ljuba, če boš hotela, mi boš pisala o sebi, toda samo, če te bo volja. Če ne boš hotela, bom čakal: to naj bo moja kazen.

Mr. Brown, moj pravni zastopnik, bo ukrenil vse potrebno, da boš imela vsega, kar boš potrebovala. On bo tudi poslal po otroka, če boš tako želela.

Viviana, upam, da boš to pismo brala doma. Vrnila si se... jaz sem pa daleč od tod, v džungli... Misliha boš na to, darling... da sem daleč...

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike, zaplestnice itd. Pere, suši, monga in lika domače perilo. Parno čist posteljno perje in puh

tovarna JOS. REICH
LJUBLJANA

in morda me boš poklicala, da mi boš povedala, ali si mi odpustila.

Ali mi dovoliš, da ti poljubim roko, Viviana. Moja mala, ljubljena žena...

Harry.

Štiri in dvajset ur nato je mladi Anglež sponel ob ograji na palubi parnika »Astra« in zamišljeno gledal, kako je obala stare Anglije izginjala na obzorju.

Ze je slutil žgoče južnjaško sonce, ki ga bo sprejelo čez dobre tri tedne v Indiji. In sam bo... sam in še bolj oddaljen od Viviane!

TRETJI DEL

I

Minili so meseci, minila so leta. Harry Blackenfield se je naposled vrnil domov. Ko je stopil v svojo palačo v Londonu, je bila njegova prva pot do ženinih sob.

Velika spalnica s pol zastrtimi okni in belimi zavesami se mu je zazdela skoraj temna, tako je bil v njen jarke azijske luči.

Hodil je po tih, kakor da bi stopil v kapelico ali svetišče.

Z ljubeznijo v očeh je pobožal starinsko pohištvo, ki se je tako podalo k nežni in ljubki pojavi njegove žene. Vdihaval je tisti vonjivi zrak, ki ostane v zaprtih sobah več mesecev, celo let in ki ga je

tako bridko spominjal na njo, ki je ni bilo tukaj.

Stopil je do omarice, kjer so se na marmornati plošči kupčila pisma. Vsa so bila naslovljena na lady Blackenfieldovo. Bila so iz raznih krajev, z različnimi poštnimi žigi in vsa zaprta. Po pisavi se je poznalo, da jih je pisala ista roka.

Harry jih je zamišljeno ogledoval, potem pa jih po več skupaj jemal v roko. Bila so še razvrščena po datumih, kakor so dospela. Po poštnih žigih je Harry lahko obnovil vse svoje dolgo potovanje.

Ta pisma so bila zdaj nepomembna. Pisal jih je bil samo zato, da bi obvestil svojo ženo, kje se pravkar nahaja, da bi mu lahko sporočila, ali se je vrnila.

Pisal je bil skoraj vsak teden. V nekaterih pismih je bilo samo nekaj besedi, bežen opis kraja, kjer se je mudil in prisrčen pozdrav. Nekatera so pa bila spet na drobno popisana z njegovo odlično, trdno pisavo; po natančnem opisovanju potovanja in življenja bi mlada lady lahko videla tedanje življenje svojega moža kakor v filmu. Harry je popisal svoji ženi vse zanimivejše doživljanje s svojega potovanja: napet lov na tigra, pravljice maharadž, ogled svete reke Gangesa, zanimivo konjsko dirko izredno lepih indijskih konj, drzno igro pola v nekem indijskem klubu.

Zdaj se mu je vse to zdelo daleč, tako zelo daleč od te motno razsvetljene spalnice s čipkastimi zastori in starinskimi pohištvi. Tako daleč od te tihe in samotne sobe...

»Oh, kako strašno samotno!« je pomislil mladi lord.

Se zmerom je Harryjev pogled počival na teh pismih. Nekatera je bil napisal že zdavnaj, pred dvema letoma, nekatera so mu bila še čisto znana, saj jih je bil oddal komaj pred dobrim mesecem.

Razlika med njimi je bila le v ovojih. Ovoji poznejših pisem so bili manjši, kajti ni si več upal pisati tako dolgih pisem, sluteč, da jih nihče ne bere. Ob čakanju odgovorov, ki jih ni bilo, je izgubil vse upanje... dokler se ni lepega dne nenadno odločil, da se bo vrnil domov, v London.

Kaj naj se počne sam samcat sredi tujih dežel, daleč od krajev, kjer je doživel toliko lepega, pa tudi toliko bridkega?

otovanje mu je bilo sprva res v prijetno razvedrilo. Počasi se je pa začela tudi krepka narava mladega lorda upirati nezdravemu podnebnju, ki ga Evropec pač ni vajen. In ti dve leti sta zdravja prekipavajočega mladeniča postarali v zrelega, nekoliko otožnega in tihega moža.

Vrnil se je v domovino čisto izpremenjen. Njegov rdečelčni obraz je bil zaradi temnorjave barve videti ožji, pa tudi v resnici je bil najbrže nekoliko shujšan. Svetle oči so postale globlje in resnejše.

Najbolj sta se pa izpremenila njegova miselnost in njegovo srce. Zdaj, ko je trpelo, se je naučilo razumovati in odpuščati...

Vračal se je, poln ljubezni do nje, ki jo je izgubil in ki jo je vendarle upal spet najti v svojem domu... Bil je poln dobrih sklepov, kako bo Viviani olepšal življenje in ji pomagal pozabiti razočaranja, ki jih je bila doživela... Zdaj bi utegnili življenje postati lažje za

Posebno pazite kaj bolnik pije!

Pitje ni le za zdravje človeka zelo važno, temveč tudi za bolnika mnogo-krat **važnejše od hrane!**

Zato pijte Vi in Vaš bolnik čim česče našo najboljšo mineralno vodo, ki je obenem tudi zdravilna

ono z rdečimi srci

Pospetke in vsa potrebna navodila pošlje gratis in z veseljem

Uprava zdravilnega kopališča

SLATINA RADENCI

oba, saj sta bila vendar oba še tako mlada!

Med potovanjem je tako intenzivno mislil na Viviano, da je bil sam pri sebi prepričan, da jo mora z njegovo hrepenenjem priklicati nazaj. Zato se je vračal poln upanja in dobre volje.

In to upanje je bilo zaman! Po dveh letih se Viviana še zmerom ni vrnila v svoj dom v Londonu.

Ob pogledu na neodprta pisma se je nekaj v njem prelomilo. Cutil je, da je brez moči, kakor človek, ki se zaletava v železne rešetke svoje ječe... Stara, divja jeza se je tisti trenutek dvignila v njem. Zgrabil je pisma in jih hotel zalutati v kamin. Takoj nato se je premislil.

»Kaj neki mu bo ostalo v dokaz, da ves čas ni pozabil na svojo ženo, če uniči ta pisma? Te vrstice so edini dokaz njegove zveste ljubezni, ki je kljub oddaljenosti našla pot v domovino do žene...«

Nekoliko nejevoljen, nezadovoljen sam s seboj, je mladi lord zbral pisma v snopč, odprl predal toaletne mizice in jih položil vanje.

Tedaj je zbudila njegovo pozornost fotografija, ki je očitno pozabljena obležala v sicer skoraj praznem predalu. Vzel jo je v roko in jo jel ogledovati.

Na njej je bila naslikana Viviana v športni obleki za golf. To sliko je naredil v Biarritzu neki njegov prijatelj, komaj par tednov po njuni poroki. Kolikor se je Harry spomnil, na tej sliki Viviana ni bila sama, ob njeni desnici je stal tudi on v golfski obleki, z golfsko palico v rokah.

Zdaj se je celo dobro spomnil, da je Viviana posebno ljubila to sliko, češ da sta na njej tako dobro zadeta. »Pravi zaljubljeni parček« je nekoč vsa srečna dejala in zaljubljeno opazovala nepomembno sliko.

Zdaj je ostala od nje samo še polovica, in sicer tista, ki je bila na njej Viviana. Drugi konec je bil odtrgan...

Ob pogledu na raztrgano sliko mu je postalo spet težko pri srcu. Zdelo se mu je, kakor da bi Viviana namenoma uničila vse, kar naj bi ga spominjalo nanjo; hotela izbrisati svojo preteklost, je v svetl jezici celo odtrgala njegovo sliko od svoje...

Pobrskal je po predalčku, hotel dobiti še drugo polovico slike, toda iskal je zaman. Ni je našel.

Zamišljeno gubajoč čelo je premišljeval, kaj naj bi to pomenilo.

Fotografija ni bila pretrgana, temveč prerezana, in sicer v naglici in s slabimi škarpami. Viviana je hotela uničiti svojo sliko in ohraniti svojo... ali pa narobe?

Kje neki? Če bi si hotela njegova žena ohraniti spomin na prelepe dni, ki sta jih doživela drug ob drugem, vendar ne bi prerežala ali pretrgala te fotografije, ki ji je bila tako draga.

»Če je hotela ohraniti mojo sliko, je ne bi bilo treba trgati... raz-zen če...«

Misel je bila preveč drzna, da bi si jo upal domisliti od kraja. Edini vzrok, da bi Viviana raztrgala sliko, bi bil namen, da jo shrani v medaljonček...

»Moja mila Viviana! Zal to ni mogoče in za zdaj je še skrivnost, zakaj si to storila!« je sam pri sebi zamrmral mladi lord, potem pa spravi drugo polovico slike v svojo listnico med ostale Vivianine slike.

V listnici je bilo več desetih slik njegove mlade žene, skoraj vse iz prvega časa njunega zakona. Viviana v teniski obleki in z loparjem v roki. Viviana v pidžami, zlektnjena ob morski obali. Viviana v promenadni obleki, s srebrno liscico in koketnim klobučkom — da to je bila pariška obleka, ki jo je tako rada nosila. Viviana v kopalni obleki z velikim slamatim klobukom na zlatih kodrih. Viviana, povsod samo Viviana!

Dalje prihoduje

HUMOR

Zenske so ženske

»Ali je res, da te je tvoja žena zapustila?« sočutno vpraša gospod Muha gospoda Komarja.
»Da, pred tremi dnevi.«
»In kaj ti je rekla ob slovesu?«
»Ali se mi klobuk dobro poda?«

Dobri sosedje

»Bojim se, da gre naš Zdenko s svojim bobnom našim sosedom na živce.«
»Mislim, da si uganila. Zjutraj so mu namreč podarili pipec.«

Filmski igralec

John bi rad postal filmski igralec, zato se napoti v Hollywood. Tam ga »name« slaven režiser:
»Kakor ustvarjeni ste za mojo vlogo. Prav vaš tip sem iskal.«
»Kakšna vloga pa bo to?« vpraša John radovedno.
»Igrali boste človeka, ki je že deset let poročen...«

»Ta vloga pa ni zame, jaz bi rad imel takšno, da bom smel v njej tudi kaj govoriti.«

Oče in sin

Star bogataš se brije s svojim sinom v isti brivnici. Pri odhodu da oče tri dinarje napitnine, sin pa pet. Brivcu se to tako čudno zdi, da povpraša starega:

»Kako to, da daste vi samo tri dinarje, vaš sin pa pet?«

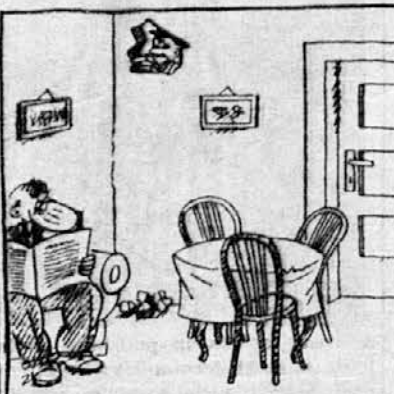
»On jih lahko odrine, saj ima bogatega očeta, jaz ga pa nimam.« se odreže stari lisjak.

Preprosto

»Kako je bilo ime prvemu moškemu?«
»Adam.«
»In njegovi ženi?«
»Madam.«

V medenih tednih

»Pomislil, ljubi Mirko, spekla sem ti za god potico, pa jo je naš pes požrl!«
»Nič ne žaluj, ljuba moja, če bo poginil, ti bom kupil novega.«

»Prosimo, da nam oprostite, toda postaviti moramo tukaj peč, katere cev gre skozi vašo steno!«

»Profesor: »V redu, prijatelji, toda čemu toliko ceremonij z luknjo, ko bi mi to lahko povedali tudi skozi vrata?«

Zagovoril jo je

»Kaj pa želite od mene, gospod Komar?« Povedala sem vam že, da ste za mene zrak!«
»O gospodična Leposlava, reči hočete, da ne morete živeti brez mene!«

Hladnokrvnost

»Dragi prijatelj, če do drevi ne dobim pet sto dinarjev, se moram ustreliti. Ali mi moreš kaj pomagati?«
»Zal mi je, toda nimam nič samokresa, ne puške...«

Najlepše na svetu

Neki ameriški list je hotel izvedeti od svojih čitateljev, kaj se jim zdi na svetu najlepše in je za najboljši odgovor razpisal visoko denarno nagrado.

Prvo nagrado je dobil čitatelj, ki je poslal tale odgovor: »Najlepše na svetu je videti moža, ki nese svojo taščo čez deročo reko, ne da bi mu pri tem hudobni duh prišepetal: 'Vrzi jo v vodo.'«

Ekscenzičnost

»Dajte mi puder, ki se bo podal plavi barvi mojih las, k črni barvi mojih oči in rumeni samoveznici z rdečimi pikami mojega moža.«

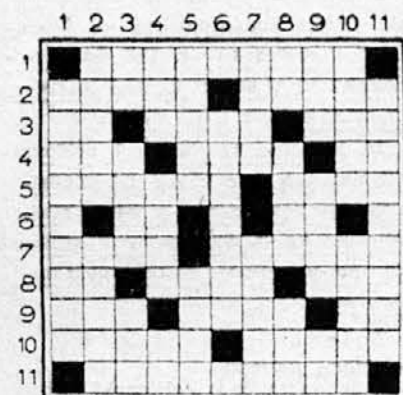
Ljubezen je bolezen

»Jože se je zaljubil. Dolgo že sedi poleg svoje ljubice in ne ve kako bi začel z živli. Naposled previdno izdavi:«

»Ljubezen je bolezen...«
»Dekle: »Res je. In vi ste izvrstno zdravilo zoper to bolezen.«

* UGANKE

KRIZANKA

Vodoravno: 1. Grda lastnost. 2. Okraj, Nemei tako pravijo Zagrebu. 3. Španski spolnik, neprijetna žuželka; del posode. 4. Ubod; pritok Donave, ki teče skozi München; voznik. 5. Razumnost; žensko ime, ki staronemško pomeni: orlica. 6. Raz-

valine in staro sumerijsko mesto. Abrahamova domovina; začetnici velikega italij. fizika (1745-1827); 7. Časovne enote, tudi po zraku se giblje; ...rož mi dekle daj! 8. Tolmun; konice; prijatelj (francosko). 9. del strehe, tudi kaplja ali mrtvo ud; tako so nazivali Rusi Poljake, medved. 10. napad; naduha. 11. grda lastnost, ki izdaja pokvarjenost naroda.

Navpično: 1. Državna oblika; 2. Turški sultan; muza pesništva; 3. Osebnostni zaimek (obrnjeno); ime slavnega norveškega pisatelja Hamsuna (1860); lep ptič. 4. Začetna beseda mnogih tujk in pomeni življenjski; orel (srbohrv.); ime naše črke. 5. pantru podobna divja mačka v Srednji Aziji; sladkoba. 6. asirska boginja neba; 7. up; če živiš. 8. Rog brez konice; nadloge; je (nemško). 9. Jezica; kraj blizu Domžal; inicijalka slavnega slikarja beneške šole (1477. do 1576.). 10. snov, ki se rabi pri strojenju; posedujemo. 11. oblika države, ki je vse redkejša.

ENACBA

$$(a-b) + (c-d) + (e-f) + (g-h) = x$$

a = francoska in španska kolonija v Afriki; b = čutilo; c = temno špansko vino; d = kazalni zaimek; e = italijansko mesto, znamenito po izdelovalcih gosli; f = rimsko mesto, kjer zdaj stoji Ljubljana; g = divja mačka; h = veznik; x = satirično delo Frana Levstika.

ČAROBNI ZLOGOVNIK

	1	2	3
1			
2			
3			

Vstavi naslednje zloge: car, do, do, gon, gon, la, pe, ri, ri.

Vodoravno in navpično poišči besede teh pomenov:

1. del cvetnega odevala, 2. angleški gospodarstvenik (1772 do 1823), 3. benečanski čoln.

ZLOGOVNICA

Iz zlogov: a, bo, ca, ča, ča, di, e, gi, ja, ja, ja, klon, ko, len, liv, ma, me, na, ner, ni, nik, po, por, pra, pro, rav, re, ri, se, stav, ston, stru, sek, ve, vo, ze, znik

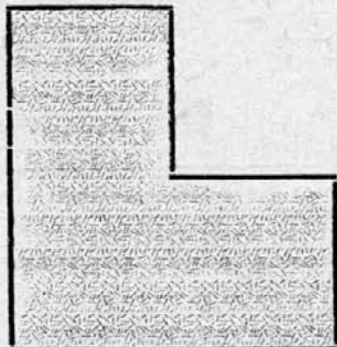
sestavi 14 besed; tretje in pete črke, čitane navzdol dajo pregovor.

1. darilo. 2. kraj pri Izlakah, tudi starodavna azijska dežela. 3. sladko dalmatinsko vino. 4. reka na Bolgar-

skem. 5. vlemesto v USA. 6. narodno žensko ime. 7. slovnični pojem. 8. del tiskarne. 9. služabniška obleka. 10. sila. 11. davek na vodo. 12. zastava. 13. kraj pri Ljubljani. 14. ekvator.

GEOMETRIČNA NALOGA

Osem otrok je podedovalo parcelo, katere obliko kaže priložena slika. Da bi za vselej preprečili spore, so se dogovorili, da prekinajo solastništvo in si porazdelijo zemljišče po enakih delih. Kako bo to šlo, pa nikakor niso znali rešiti. V sili so se zatekli h geometru, ki jih je rešil iz zadrege, hkrati pa jim je tudi izpolnil pogoj, da bo imel vsakdo prost dostop do svoje zemlje in da ne bo torej treba ustanavljati nobene služnosti poti. Kakšna je rešitev?

ZLOGOVNA IZPOLNJEVANKA

Namesto črt postavi zloge: a, a, a, bi, ef, garh, i, kan, pan, re, ri, sman, son, ta, tu, ve — da dobiš besede naslednjih pomenov:

- li— 1. predmet, ki srečo nosi,
- li— 2. pridvig,
- li— 3. indijsko mesto,
- li— 4. orjak,
- li— 5. praprebivalci Balkana,
- li— 6. dokaz odsotnosti,
- li— 7. močvirski rastlina,
- li— 8. ameriški krokodil.

Začetnice povedo Verdiejevo opero.

OBRATNICA

1 2 3 4 5 pri krstu to ime dobi,
1 3 2 4 5 obilo na jesen rodi,
1 4 2 3 5 prav vsaka se ponasa v nji,
1 3 5 4 2 zavist prav rada ji sledi,
1 5 3 4 2 izraz velike sta časti,
4 2 1 3 5 z Beskidov se v morje dreči.

IZLOČILNICA

Iz besed: kaveznost, morje, vidra, krovee, vzemi po tri zaporedne črke, ki bodo sestavile pesniško zbirko našega velikega pesnika.

V seštevancih spremenite šest števil v ničle, da bo vsota samo 1111.

111
333
555
777
999
2775

1	6	11	6	1
6				6
11				11
6				6
1	6	11	6	1

Vsota vseh števil na robih kvadrata je 96, v vsaki vrsti pa 25.

Zastavljamo tole nalogo: V kvadratu obdrži vseh osem šestice, namesto ostalih osem števil pa vzemi osem novih, katerih vsota bo za osem manj kot sedanja. Vsota vseh števil bo tedaj znašala 88; vsaka vrsta pa mora še naprej znesti 25.

Rešitve ugank iz prejšnje številke

Kržianka: Vodoravno po vrsti: 1. Levstik. Abo, 2. enak, mislim, 3. vol, merniki, 4. tipaika, ak, 5. meter, aži, r. 6. Unec, nebo, 7. č. vek, Nipon, 8. al. Jaromir, 9. nikanje, pok, 10. imetja, novo, 11. kar, avditor.

Matematične: 1. Bela trdnjava more stati na 64 poljih in črna na 63. — 63x64 da 4092 različnih pozicij.

2. Pokadil je 13 cigaret, ker dajo zadnji trije črki spet celo cigareto.

3. Številko dve na koncu števila prenesemo na začetek!

4. Štiri osebe, ker sta dva brata poročila dve sestri.

5. 555 + 55 + 5 + 5 + 5 = 1000.

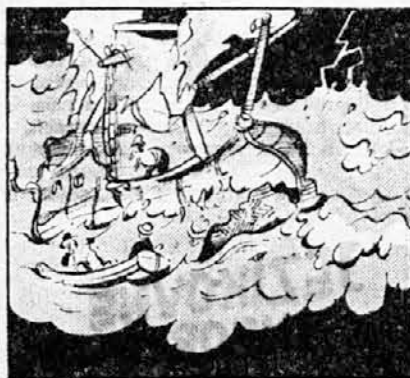
ROBINZON na samotnem otoku

Št. 6. Robinson spet brodojomec

Robinsonu je bilo v veliko doživetje to potovanje po tropskem predelu Atlantika; prvič v življenju je videl leteče ribe, ki so se premetavale v bližini ladje. Bile so še lepše od ptičev.

Več dni je bilo potovanje pri-

jetno; zdela se je pa, da nesreča neutrudljivo zasleduje Robinsona. Lepega dne je z jugovzhoda priburila orkanu podobna nevihta in jih zajela v svoj vrtinec. Že so zagledali obalo, kar je nasledila ladja na neko čer.

Takoj so spustili rešilni čoln; vanj so se pognali vsi možje posadke z Robinsonom vred. Krepko so veslali proti obali, kar jih je silni val treščil nazaj in jim obrnil čoln. Že je mislil, da je konec vsega sveta.

Št. 7. Robinson se zbudi na samotni peščini

Isti ogromni val, ki je bil prevernil ladjo, je gnal ubogega, brezmočnega Robinsona proti obali in ga zalučal daleč na peščino, kjer je obležal nezavesen, edini, ki je od vse posadke preživel ta vihar.

Ponoči se je nevihta umirila in zjutraj je Robinsona, ki se je začudeno ogledoval po tuji okolici, že zbudilo sonce. Šele počasi se mu je posvitalo, kaj se je bilo zgodilo in da je zdaj sam na samotni peščini.

Plašno je prisluškoval, če bo zaslišal kruljenje in tuljenje divjih zverí, toda njegova ušesa je božalo samo žuborenje potočka. Hlastno se je sklonil nad vodo in si potešil žgočo ježo.

Št. 8. Robinsonova prva noč

Zdaj je začutil Robinson, da je utrujen in izmučen. Premišljeval je, kako naj ponoči spi, ne da bi postal lahek plen divjih zverí. Lakote ni čutil, zato je bil preveč

žalosten in do kosti ves prestrašen. Pred sončnim zahodom je našel deblo nekega starega drevesa. Tam si je, kakor je vedel in znal, uredil ležišče in kmalu zadremal.

V sanjah je še enkrat doživel vse dogodke pretekle noči in prejšnjega dne, smrt svojih tovarišev in svoje prebujenje na samotni obali. Strašna groza se ga je lotevala.

Št. 9. Pretrgani san

Robinsonu se je sanjalo, da se je vrnil domov, da so ga pričakovali njegovi starši in ga veseli sprejeli. Iztegnil je roke, da bi jih objel.

In pristal je prav nemilo na travi pod drevesom. Solze veselja, ki jih je prelival ob veselem svidenju, so mu zdaj drsele v usta prav slane.

ne, da jih je komaj požiral. S težkim srcem je spet splezal na svoje drevo in strmel v morje, dokler ni vželo zlato sonce.

Št. 10. Robinsonova prva južina na otoku

Zdaj je pa postala lakota že resna. Sedel je ob vnožju drevesa in premišljeval, kako dobro je ljubi Bog doslej skrbel zanj in da morda ne bo nikoli več sedel za bogato obloženo mizo svojih do-

brih, ljubih in zaskrbljenih staršev. Nameril se je k peščini, da bi pogledal, ali ni ostalo tam kaj za pod zob z razbite ladje, prav tedaj je pa zagledal morskega orla, kako se je dvignil zrak z ribico v kljunu.

»Ce zna ta dobiti hrano, jo boš menda tudi ti znal,« si je dejal sam pri sebi. »Išči in našel boš!« Kakor je dejal, je storil in res je v svoje veliko veselje našel nekaj užitnih školjk. Dalje prihodnje

KRIMINALNI ROMAN * NAPISAL GEORGE GOODCHILD. PREVEDEL Z. P.

Skrivnostno znamenje

Da bodo naši zvesti bralci, ki niso prejeli 13.-17. številke našega lista, lahko brez težave sledili našemu romanu »Skrivnostno znamenje«, približujemo vsebino 4. do 8. nadaljevanja v zgoščenih oblikah. Prezrli nismo nobenega važnega dogodka in zapletitaja in smo prepričani, da si bodo naši bralci z malo domišljije znali sami ustvariti drobne vmesne dogodke.

Skrivnostno pismo, ki ga je v Harmerjevi hiši oddal neznanec za slikarja Reynoldsa, je tolikanj prestrašilo Roza, da je brž telefonirala Brentu in ga rotila, naj kar se da hitro pride k njim. Čez dobre četrt ure je Brent ves vnet stopil v Harmerjev salon.

Stari Harmer mu je brž pomolil pismo. Ko je Brent opazil znano mu tehtnico, je pomembno zažvižgal skozi zobe.

»Ali ste opazili, Reynolds, da vas je kdo zasledoval? Kako bi sicer Maščevalc vedel, da ste tukajle na obisku,« je poizvedoval Brent. Toda Reynolds se ni mogel spomniti, da bi bil opazil kogar koli, ki bi ga bil zalezoval.

»Pazite se, Reynolds! Če je ustrelil ta brezvestni morilec starega gospoda iz zasede, si tudi ne bo gnil k srcu. Če...« — »Hvala Vam za skrb,« je odgovoril slikar, »toda prav nič se ne bojim. Ker nimam kosmate vesti za stran dobikov pri Ljudski banki...« Kmalu se je Reynolds poslovil in sam odšel domov.

Anni je po Maščevalčevem nasvetu odšla h Ketteringu in dobila v njegovem restoratorstvu službo natakarice. Čeprav ni imelakušen v tej stroki, se je že kot prvi dan pridno sukala med gosti — in jo je lastnik ob koncu dela iskreno pohvalil.

Amin oče je kajpak godel in zabaval, toda Anni je bila v svojem novem poklicu srečna, saj je bila prijazna z vsakomer in vsakdo je bil z njo vljuden. Posebno všeč je bila bratki Anni nekemu gospodu, ki je prihajal skoraj vsak dan večerjat h Ketteringu. Molly, njena tovarišica, se je seveda kot pritožila pri drugih natakaricah, češ: »Najboljše goste mi je ugrabila. Njena poslednja žrtve je gospod Reynolds.«

Po pravici povedano, se pa Anni tudi za gospoda Reynoldsa ni menila nič bolj kakor za ostale goste.

Nekoga večera, ko je Anni vsa utrujena prišla iz službe, je nenadajeno nekdo dvakrat pozvonil. Stekla je odprla — in neznanec je osorno stopil mimo nje naravnost proti očetovi sobi.

Obiskovalec je bil stari Blackhamov znanec Anton z vdekom »Tiger«, mož dvomilje časti in dvomiljega slovesa. Blackham se ga je ustrašil kot hudiča, zakaj v Parizu sta se bila prd leti razšla kot smrtna sovražnika. In ne zaman.

Tiger je Blackhamu kar kož zagrozil, da ga utegne ena sama njegova beseda spraviti na vislice, hkratu je pa zahteval od njega, da mu »posodi« leč Anni za neko »zadevico«, ki jo ima v nočtu. Blackham je kar pobesnel in pokazal Tigru vrata.

Drugo jutro je prišel v hišo sluga Tim Bright, ki si ga je bil najel Blackham, ker je bil že sit samote in večnega nerada v hiši. Anni je odšel bolj brez skrbi odhajala od doma; o nevarnosti, ki ji je pretela, se ji pa še sanjalo ni.

Nekoga večera, ko je imela nočno službo, se je v gosti megli vračala po samotni ulici domov. Zdalci je obstal blizu nekega cestnega križišča avtomobil; nekdo je stopil k njej, ji zamislil usta in jo brezobzirno vrigel v oblažnjeno notranjost avtomobila...

Tisto noč sta sedela Leeks in Rogers pri Blackhamu. Kvartal so, čakač Anni Blackham je zaupal pajdama, da ga je obiskal Tiger in ga hotel pridobiti za neko nedavno kupčijo. »Zakaj si ga odsvolil, tega prebrisanega fanta, ki se mu vse posreči?« se je hudoval Leeks. »Z Maščevalcem tako ni več kaj prida posla — in za gotovo vem, da mu je vprav Tiger za petami!« Med prepričani je zdajci zapel telefon. Blackham je bil

»Glej, stvarnica vsi ti ponudi, le...« Izemli iz zemlje čim več, da se prehraniš, to je gesto današnjega časa. Vendar ne samo vrji in sej, temveč pobiraj in zbiraj tudi plodove, ki jih poseje po vseh mnogih kotičkih zemlje, mati narava sama. Z majem prične pogonjati po gozdovih in njah obronkih, po livadah čudne rastline, gobe. Od pomladi pa do zime nam ponujajo te naše prijateljice svoje uslugue. Prijateljice? Da, prijateljice. Zaradi peščice nevarnih gob ne smemo odredi tega imena vsem ostalim, ki ga zaslužijo.

Gobe so rastline brez listnega zelenila-zajedalke. Za nas ni važno njih mesto v rastlinskem carstvu niti njih način življenja. Nam gre samo za njih koristnost človeštvu kot hrana. Vsaka naša hrana, naj je kakršne koli vrste, je sestavljena iz tehle osnovnih sestavin: beljakovin, toleč, ogljikovih vodikov (škroba in sladkorja), raznih soli in vitaminov. Kakor se v motoristiki spoznava vrednost poskopskega sredstva po njegovi gorilni sposobnosti (Heizwert), tako v prehrani merimo vrednost hrane v glavnem po toplotni vrednosti, ki jo izražamo v kalorijah. Pravimo, da je ona hrana redilnejša, ki da več kalorij. Kilogram masti je redilnejši od kilograma moke, ki da od sebe za polovico manj kalorij kakor mast. Če hočemo spoznati vrednost nekega hranila, moramo spoznati njegove sestavine in njih odnos med seboj. To je v splošnem grobo sortiranje hrane. Ker je pa človek mnogo več kakor stroj, nas vodi pri izbiri hrane še nekaj drugega — okus.

prepričan, da ga kliče Anni, toda v svoje presenečenje je zaslišal Maščevalčev glas, ki mu je najavil svoj obisk.

»Kje je Anni?« je srdito vprašal vstopivši Maščevalc. »Govorite, če vam je življenje vaše edinke pri srcu!« — »Ze dobro uro jo pogrešam — in Anton mi je povedal, da ste jo vi...« je ves srdit kričal Blackham. — »Ne kvasite neumnosti,« ga je zavrnil Maščevalc. »Nad Tigra pojdem. Ugrabitve Reynoldsa bomo pač odložili; fant nam itak ne uide...« In Maščevalc je naglo izginil v noč.

Anton Dubois z vdekom Tiger si je mel roke v kabini svoje stare motorne barke »Cita«, kamor je bil dal pomoči prenesti ugrabljenega Anni.

»O nekem mladem gospodu v Parizu potrebujem nekaj pojasniti. Dvzeten je za žensko lepoto in vaša naloga bo, da izveste od njega to, kar mene zanima,« je Tiger pojasnjeval mlademu dekletu.

V pisanih barvah ji je nato slikal prijetno življenje v Parizu, vzneseno je govoril o imenitnih večernih zabavah v izbrani družbi, o zapeljivih pesnikih, lepih obledah o neslutnih užitkih v tem središču vsega elegantnega in bogatega sveta. Toda Anni ni hotela slišati ničesar. Trdovratno je ponavljala svojo neuklonljivo odločitev, da ne pojde nikamor in da ne bo nikomur služila v nepošteno namene.

Tedaj ji je začel groziti, da bo natanil njenege očeta oblastem, saj je vendar znano, da sta si z Maščevalcem na roko. Maščevalca pa iste policija zaradi različnih umorov... In ko ji je potlej povedal, da je pred sedmimi leti izdala francoska oblast zaporno povelje za Petra Thomasa, zapletenega v neko zadevo, ki se je končala z umorom, in podkrepil svoje pripovedovanje s časnikom, ki je objavil sliko obdolženca, se je Anni vda... Zakaj na sliki je spoznala svojega očeta...

Pomoči je Tigrova barka odplula. Proti večeru prihodnjega dne je Anni ugledala francosko obalo. V trdi noči sta se Tiger in ona s čolnikom odpejala na kopno, odondod pa z avtomobilom proti Parizu. Tam jo je Tiger odpeljal v razkošno stanovanje svoje »sestre«, ki je Anni pravi sladko in priljubljeno sprejela. Objubila ji je, da ji bo jutri razkazala Pariz in ji zalela »lahko noč« v udobni postelji, ki ji je stala nasproti bogato založena omara z zapeljivimi oblekami, čevlji in dragocenim peritom.

Drugo jutro je prirobantil Anton Dubois k svoji »sestri«, jo nahnulil, ker dekleta še ni zbudila in jo sploh pestil kakor svojo podložnico.

Madame Claire Norland je brž stekla v dekletovo spalnico, toda že hip pozneje je obupno zavpila. Anton je pribežal brez sapa za njo in zagledal na postelji v spalno srajco obleden glavnik... Ko je pa uzrl na njem pripet listek in na njem z rdečim pisalom narisano tehtnico, se je usul iz njegovih ust val najnesramnejših predmetnih kletvic... »Maščevalci!«

Sredi noči se je bila Anni zbudila in zagledala pred seboj zakrinkanega Maščevalca. Brž se je oblekla in mu sledila skozi več sob v vežo. Potlej sta v divjem diru križarila po Parizu, dokler se nista znašla na varnem v predmestju. V jutrnjem svitu sta plavala v udobnem letalu visoko nad morjem...

Anni je bila sprito naglih dogodkov vsa zmedena. Še pomislila ni, da utegne zdaj Tiger urediti svojo grozno zastran njenega očeta...

Vsaka od gornjih petih sestavin je v sebi zelo bogato razčlenjena v posredne beljakovine, posredne toleče, posredne ogljikove vodike. Vsaka živa stvar ima nekaj svojega, torej tudi naše beljakovine, toleče in ogljikovi vodiki, ki so produkti živih organizmov rastlin in živali. Zato je bučno olje drugačno od olivnega, svinjsko meso drugačno od telečjega. Ta pestrost v sestavinah hranil je podlaga naši izbirljivosti, našemu okusu. Po okusu sočeti so gobe pri vseh v velikih časteh. Ne samo okus, tudi kalorije lahko vzamemo v pretes.

Gobe uporabljajo gospodinjice že od nekdaj kot nadomestilo za meso. Kakšna je vrednost gob v primeru z mesom in drugimi hranili? Pogled na tabelo, kjer so v odstotkih označene posamezne sestavine jedi, nam pove, da spadajo gobe med srednjeredilna hranila. Vsak je vedel, da so meso, mast ali jajca redilja; vsak je vedel, da solata in sadje niso bogve kako redilja, toda da imajo gobe precej beljakovin, nekaj toleč, nekaj ogljikovih vodikov in precej raznih soli, da so zato dobro nadomestilo za meso, to vemo že po našem razmišljanju. Po okusnosti in hranljivosti so gobe vredne vse naše pozornosti.

Maščevalc ji je med poletom čez Rokavski preliv na kratko povedal, da je po svojih zaupnikih izvedel za Tigrovo potovanje v Pariz, in ker je bil prepričan, da je tjakaj odvedel Anni, je brž krenil z letalom za njima. Po žlebu je splezal v stanovanje madame Claire, ki je vedel zanjo, da velja za staro Tigrovo pomočnico — in odondod rešil ubogo dekle. Potolžil jo je hkratu, da je že snoci z Pariza telefoniral njenemu očetu in mu svetoval, naj za vsak primer menja stanovanje, ker je domneval, da ga utegne Tiger naznaniti francoski policiji.

Kmalu je letalo pristalo na angleških tleh blizu nekega gozdčka. Maščevalc je odšel v bližino leseno hišico. Anni je pa svetoval, naj odide na postajo in se z vlakom odpelje nazaj v London.

S postaje je krenila v Maida-Val na novo očetovo stanovanje. Presrečnemu starcu pa ni hotela povedati, kje sta z Maščevalcem pristala, češ da njegovega zaupanja po nobeni ceni ne sme zlorabiti.

Roza Harmerjeva je noč in dan trepetala, da bo Maščevalc uredil svoj grozljivi zoper slikarja Harryja Reynoldsa. Ko je potolčila svoje skrbi Brentu, ji je le-ta povedal, da se tudi sam boji za prijatelja, hkratu ji je pa zaupal novico, da iste francoske policije nekega Thomasa, ki pa ni nihče drug kakor stari Blackham, tisti Blackham, ki ima tesne zveze z Maščevalcem in služi njegova hči pri Ketteringu za natakarico.

To veljavno novico je Roza še toplotno odnesla Reynoldsu, slikar ji je pa povedal, da Blackhamovo hčer pozna in da za njeno poštenost roko v ogenj. Roza mu je kajpak hudo zamerala, ker se je zavzel za »hčer navadnega hudočelca«, zlasti še zaradi tega, ker je bila izvedela, da je Anni na moč prikupno dekle.

Brent je bil prepričan, da mu bo Anni slej ko prej pokazala pot do svojega očeta; ker pa je ni bilo začele nje uspeha, se je naposled odločil, da bo Anni malce pretipal obisti.

Odšel je h Ketteringu in ga povprašal zastran dekleta. Kettering mu je iskreno povedal, da je vzel dekle v službo na priporočilo nekega neznanca, ki mu je in mu ostane do groba hvaležen, ker mu je med svetovno vojno nesebično priskočil na pomoč, ko je bilo njegovo podjetje na robu propada. Hvalil je Anniino spretnost in vljudnost in kar ni mogel verjeti, da hoče Brent to marljivo dekle res zaslišati.

»Nič zdravi niste videli, Anni. Kaj vam je?«

»Hvala za pozornost! Nič mi ni.«

»Jezili ste se bržčas, kali?«

»Res je.«

»Nikar, lepote! Škoduje!« je hudomušno, vendar resno menil Reynolds.

»Ne da se spremiti.« Obrnila se je in mu pogledala naravnost v oči. »Zmerom ste tako dobri z mano, Mr. Reynolds. Službo ste mi dali, ne da bi zahtevali priporočila.«

»Saj sem vas vendar že poznal,« je prijazno ugovarjal slikar.

»Ze, že, toda samo od Ketteringa. Prav bi bilo... ah, kar povedati vam moram, da sem odšla od Ketteringa z jezo. Nenadejano me je odpustil.«

»Le zakaj?«

»Jaz prav gotovo nisem bila kri-

va... Kettering je nekje slišal, da moj oče ni takšen, kakršen bi moral biti.«

»Kakšen pa je, za pet ran božjih?« je z zanimanjem vprašal Reynolds.

»Nič kaj... nič kaj pošten ni. Pred leti je nekaj zagrešil, zdaj ga pa policija išče. Neki policijski nadzornik je že pri Ketteringu mene pestil, da bi mu kaj povedala. Ketteringu se je menda prav zaradi tega zdelo, da je njegov sloves v nevarnosti, pa me je odpustil.«

»Prav. In dalje?«

»Dobro se zavedam, da bi vam bila morala to že zdavnaj povedati, že takrat, ko ste mi službo ponudili, toda — povem vam iskreno — bila sem se, da me potlej ne boste marali.«

»Zakaj mi pa zdaj pripovedujete stvari, ki mi niso prav nič mar?«

»Ker ne prenesem več, da bi mislili, da sem spoštovanja vredno dekle,« je zdajci hripavo bruhalo iz nje.

»Spoštovanja niste vredni? Zakaj pa?«

»Moj oče vendar nima popolnoma čiste vesti — in živi zdaj v nekem skrivališču...«

»Vem, toda zakaj, za božjo voljo, bi morali biti vi potlej nepošteni?« je ljubeznivo del in ji pogledal globoko v oči.

»Vi to veste?« je s strahom vprašala. »Oh, potlej vam je gotovo gosposodična Harmerjeva pripovedovala...«

»Tudi ona mi je povedala, vedel sem pa že prej,« je počasi dejal Reynolds.

»In kljub temu ste me vzeli v službo...?«

Njen glas je postal popolnoma zahrpico, Reynolds jo je prijel za desnico in jo krepko stisnil.

»Nikar več ne mislite na to. Anni! Nobeden resnično pošten človek vam ne bo sponašal grehe drugega. Opazil sem že, da vas ima nadzornik Brent pod nadzorstvo. Nikar se ne menite za agenta, ki vas spremlja na vsakem koraku. Ne bodite strahopetni! Samo to vam resno svetujem, nikar ne skušajte obiskati očeta.«

»Niti v sanjah ne mislim na to, ker vem kako je nevarno.«

»Ali vaš očka ve, da ste pri meni?«

»Da, ve!«

»Kaj pa pravi?« je poizvedoval Reynolds.

»Sprva se je upiral, ker ne trpi, da bi si morala sama kruh služiti. Zmerom je še ponosen človek... Toda nekdo ima neznanški vpliv nanj; slepo uboga vse, kar mu ukaže...« je z žalostnim očesom menila Anni.

Reynolds jo je ves začuden pogledal v oči. »Nekdo? Kdo je ta nekdo?«

»Hm... neki... prijatelj.«

»Ali tudi ta prijatelj nima popolnoma čiste vesti?«

Anni je pogledala v stran. Ni vedela, kaj naj odgovori.

»Saj je vseeno. Ne smel bi vas vprašati. Na koncu je to vendar vaša osebna stvar.«

Naše zdravje

ZDRAVNIK O GOBAH

GOBE SO DOBER NADOMESTEK ZA MESO

Vsaka od gornjih petih sestavin je v sebi zelo bogato razčlenjena v posredne beljakovine, posredne toleče, posredne ogljikove vodike. Vsaka živa stvar ima nekaj svojega, torej tudi naše beljakovine, toleče in ogljikovi vodiki, ki so produkti živih organizmov rastlin in živali. Zato je bučno olje drugačno od olivnega, svinjsko meso drugačno od telečjega. Ta pestrost v sestavinah hranil je podlaga naši izbirljivosti, našemu okusu. Po okusu sočeti so gobe pri vseh v velikih časteh. Ne samo okus, tudi kalorije lahko vzamemo v pretes.

Gobe uporabljajo gospodinjice že od nekdaj kot nadomestilo za meso. Kakšna je vrednost gob v primeru z mesom in drugimi hranili? Pogled na tabelo, kjer so v odstotkih označene posamezne sestavine jedi, nam pove, da spadajo gobe med srednjeredilna hranila. Vsak je vedel, da so meso, mast ali jajca redilja; vsak je vedel, da solata in sadje niso bogve kako redilja, toda da imajo gobe precej beljakovin, nekaj toleč, nekaj ogljikovih vodikov in precej raznih soli, da so zato dobro nadomestilo za meso, to vemo že po našem razmišljanju. Po okusnosti in hranljivosti so gobe vredne vse naše pozornosti.

Pravijo, da so gobe težko prebavljive, da so težke za želodec. Gobe so rastline in imajo kakor vsi rastlinski deli in plodovi mnogo rastlinskih vlaken, ki so vsi iz neprebavljivih ogljikovih vodikov, iz celuloze. Zaradi teh vlaken se zdi, da so gobe težko prebavljive. Vendar povzročajo ta vlakna pri prebavi manj težav, kakor jo povzročajo prevelike množine masti, ki služijo za pripravo gobjih jedi. Masti povzročajo občutek teže v želodcu. Rastlinska vlakna pa narobe koristno skrbje, za čim živahnejše gibanje črevesja.

Mnogo več prijateljev gob bi bilo, če bi ne bili ljudem voeljen v kosti strah pred zastrupljenjem z gobami. Med kačami je nekaj strupenk in zaradi teh nekaj strupenk se izogame in bežimo pred vsako kačo. Podobno je pri gobah. Nezanje je vir vsega tega strahu. Kdor pozna gada in modraga, ne bo bežal pred belousko. Kdor pozna karšič ali užitnega kukmaka, ga ne bo brenil kot neužitno gobo. Od kod ta strah?

Zanj je več vzrokov. Vsako zastrupljenje z gobami se oznani po časopisju in ljudje si to dobro zapomnijo. Podobno je z letalskimi nesrečami. Vendar, kakor nesreče z letalom niso

tako pogoste kakor se zdi, tako tudi zastrupljenja z gobami niso tako pogosta in tako nevarna.

Švicar Julij Rothmayer je našel v enem letu 600 primerov zastrupljenj z mesom in mlekom in njih izdelki, objavljenih v časopisju. Ali sta zato meso in mleko kaj izgubila na svoji veljavi? Nič! Povprečno se pri uživanju gob »zastrupi« toliko ljudi kakor pri uživanju drugih jedi.

Beseda zastrupljenje zveni strašno surovo. Skoraj po smrti diši. Kadar koli nam je po kakšni jedi, ki ni goba, slabo, pravimo — pokvaril sem si želodec. Če se pa isto zgodi pri gobah, rečemo — zastrupil se je. Vsako »zastrupljenje« z gobami se torej ne konča s smrtjo ali težko krizo, temveč se večina konča s polvarjenim želodcem.

Kakšna so ta zastrupljenja in kakšni so ti gobji strupi? Kakor pri zastrupljenju z drugimi jedmi, pride zvečine tudi tu do bljuvanja, vendar tu takoj po zavžitju, do drisk in občutka močne oslabelosti organizma. Organizem sam izliči jed, ne da bi ji dopustil, da pride v kri. Po dveh do treh dneh je človek spet zdrav. Pokvarjen želodec!

Obstoja pa samo ena goba, ki ima zahrbtnejši začetek in resnejši potek.

»Presrečna bi bila, če bi lahko odgovorila na to vprašanje. Včasih mislim, da je vse skupaj laž, kar mi očitajo. Nasproti meni je bil že večkrat srčno dober. Mojega očeta išče londonska policija zaradi njega. Kajti za francoske zadeve se na Angleškem nič kaj preveče ne ženejo. Kvečemu dobrodošel vzrok jim je, da bi ga aretirali in mu pretipali obisti zaradi onega »prijatelja!«

»Vaš oče torej z njim dela?«

»Skoraj se bojim, da je tako.«

»Ali je hudo nevaren za očetov pajdaš?« je skoraj malce porogljivo vprašal.

»Ne vem.«

»Ali ga mar še niste videli?«

»O da, še večkrat,« je hlastno odgovorila Anni.

»No, potlej pa morate vedeti, kakšen je.«

Zivčno je stisnila roke in ni odgovorila.

»Ze prav, že prav, nadaljujva rajše z delom. S temi stvarmi si naj policija beli glavo; zato jo pa imamo. Kje sva ostala?«

Ta spoved je bila za Anni veliko olajšanje. Z dvojno vneto je nadaljevala delo. Potlej je pa skušala z zvitiimi vprašanji izvabiti iz Reynoldsa, kako dolgo bo še delala pri njem; zakaj služba zasebne tajnice se ji je zdela le začasnja. Slikar pa o tem ni hotel črhiniti niti besedice.

Včasih, ko je končala svoje delo, se je po tihem prikradla nazaj v atelje in opazovala Reynoldsa pri slikanju. Videla je, kako s spretno roko ustvarja umetnine. Čudila se je naglici njegovega dela in občudovala imenitne izdelke. V takih trenutkih se je zdel popolnoma spremenjen — in nič ni bil več podoben sanjaču. Bil je ves v svetem ognju, prešinjen z nesluteno močjo in sposobnostjo.

»Lej, lej, Anni! Kaj še niste odšli?«

»Oh, ne zamerite mi; nisem vas hotela motiti.«

»Ali bi mi radi še kaj povedali?« je ljubeznivo vprašal slikar.

»Da... ne! Samo malo sem si hotela ogledati vaše umetniško ustvarjanje.«

»Skoda časa!« Ošinil jo je s pozornim pogledom. »Trenutek, prosim! Ostanite tako! Razsvetljava je naravnost imenitna.«

Še preden se je zavedela, je postavil kos lepenke na stojalo in čez nekaj minut je že bila z ogledom narisana njena podoba. Nenadno navdahnjenje! Predobro je poznal takšne trenutke. Prsti so kar brzele, ne da bi jih mojstrstvoval — in že je bila slika gotova. Ko je svojo novo umetnino že skončal, je bil še zmerom sklonjen nad njo in še vedel ni, kaj in kdaj se je bilo zgodilo.

»Čudno!« je zamrmral. »Včasih bi potreboval več dni, da, celo več tednov, da bi ustvaril nekaj tako dovršenega...«

»Ali smem pogledati?« je plaho vprašala Anni.

Stopila je k stojalu in videla sebe — polepšano — kakor se ji je zdelo. Toda Anni je zmla ceniti umetnino, zato si je svojo sliko prav natanko ogledala.

»Pre...prekrasno, dovršeno!«

»Slabo res ni.«

»Malce polepšana sem...«

»Prav nič, prav nič! Takšni ste zmerom. In ta malce žalostni izraz okoli oči... Srečo bi lahko napravili kot model, Anni! Prav za res.«

Dalje prihodnjic

To je strupeni kukmak. Pri njej se začne bljuvanje šele 10 ur po zavžitju, nakar sledita duševni nemir in srčna oslabelost. Edino ta goba bi morala po pravici nositi ono mrtvaško znamenje, ki so ga ljudje pripeli že skoraj na vse njim neznane gobe. Vsa zastrupljenja povzročajo strupi, ki se nahajajo v svežih gobah ali pa strupi, ki nastajajo v preležanah, gnilih in črvihih gobah. Čudno je, da so ljudje zelo ravnodušni pri črvihih in gnajnih gobah, toda pri malo dišečem mesu so pa tako vznemirljivi. Starih, črvihih gob se izogibaj tako, kakor se izogibaš starega gnilega mesa.

Ljudje, pohitite v prostem času v gozd! Od skoraj dve sto vrst gob boste zmerom našli nekaj za pod zob. Vsač naj se specializira na neke vrste in ne išče samo jurčkov, sivek in lisic. Čim bolj poznaš gobe, več užitnih bo našel v vsakem gozdu. Peščico onih strupenk razpoznavaj od užitnih in odpre se ti gobe carstvo! Za pouk naj ti služi: Ante Beg »Naše gobe«, ali kaj podobnega v tuji literaturi. V znanju je moč in cenenost življenja. Gospodinjice, pokažite svoje kuharske sposobnosti! Iz gob lahko delate čudeže!

Dr. Gajo.

»Družinski tednik« je odprl za naše bralce posebno rubriko, katere namen je svetovati in pomagati našim čitateljem v vseh zdravniških vprašanjih. Na tem področju bomo prinašali članke in odgovorili na vprašanja iz tega področja, v kolikor je mogoče nanje pisemno odgovorili. Prosim za stvarnost, kratkost in jasnost! Dopolne naslavlajte na »Družinski tednik« (Naše zdravje) Ljubljana.

ŠPORTNI TEDNIK

Optimizem prevladuje med našimi športniki. — Trenutno slaba forma naših moštev. — Rezultati vodilnih italijanskih moštev.

Saj ni bilo kaj drugega pričakovati: po vrsti so se izjavili vsi, ki pri nas v športu kaj pomenijo, da nadaljnje delo, za nov in zdrav optimizem v novih priklakah.

Slovenska nogometna zveza je sklenila ohraniti se nadalje svoj obrat; seveda bo svojo režijo na vseh straneh skrbno obdržala in jo prilagodila priklakah. Za to pomlad bo izvedla posebno pokalno tekmovanje, ki se prične že prihodnjo nedeljo. Na jesen se bo nemara organiziralo nekako prvenstveno tekmovanje. Toda dotlej je še daleč in časa na pretek za premišljevanje.

Tudi v lahki atletiki so se odločili za marljivo delo in so že tudi vzeli v pretes nove kombinacije: severno-italijanske lahkoatletičke organizacije bodo utegnile dati dobre protivnike našim borcem in marsikatero priliko za nastop. Treba se je samo zagristi v delo in v trening.

Plavalci nam obetajo bogat spored. K sreči je bilo v Ljubljani osredotočeno, kar je v Sloveniji v vodi nekaj štelo. Z resnimi napori pod strokovnim vodstvom in ob dobri sezoni, ako bog da, bomo mogli prav v plavalnem športu zabeležiti še najboljše uspehe. Menda se tudi v plavanju ne bo manjkalo primernih protivnikov.

Pravemu športniku je lastna borbenost kot le malokomu sicer. Tudi v težavnih pogojih se ga zlahka ne poloti malodušnost. Z vedrim optimizmom gleda zmerom naprej, saj je mlad, saj je zdrav in — borben. Zato razumemo prizadevanje naših športnikov, da bi se čimprej znašli in takoj zavijali rokave.

Par tekem je bilo to nedeljo pri nas na sporedu. Prijateljska srečanja, ki naj bi razodela, v kakem stanju se nahaja trenutno naš nogometni šport. Mogli smo ugotoviti, da nehoteni odmor zadnjih tednov ni šel brez posledic mimo naših nogometašev. Saj smo komaj začeli z resnejšimi nastopi po dolgem zimskem prestanku. pa je nastopila ovira, ki je začelne spomladanske težave podaljšala za nadaljnjih nekaj tednov. Dve predtekni na igrišču SK Ljubljane nista pokazali skoraj nič glavna tekma, srečanje med Ljubljano in Šiškarji (2:1) pa je trenutno našo nezrelost še poudarila. Vse kaže, da bo treba še par tednov marljivo delati, predno se bo moglo to ali ono naše moštvo pomeriti s komur koli.

S tega vidika bo treba zajeti namerne, rekli bi dirko med pocednimi našimi klubi, kdo bo prišel prej v stike z bližnjimi italijanskimi moštvimi. In bo treba oceniti ali je moštvo SK Vica res najprimernejše in najbolj poklicano, da otvori vrsto gostovanj naših moštev v Trstu. Slovenska nogometna zveza mora vzeti stvar v roke in do dozoritve naših moštev nasvetovati vsem klubom, naj se najprej vsi posvetijo resnemu treningu in potem šele pokažejo tudi javno in na drugih terenih sadove svojega dela. Ne smemo prezreti, da so italijanska moštva že zaključila prvenstvena tekmovanja ali da se nahajajo tik pred koncem. So torej v dobri kondiciji in brez dvoma v primerni formi, dočim našim moštvom prav teh elementov manjka. Nemara bi marsikdo rad videl tudi na ljubljanskem igrišču v povratni tekmi kako Ponziano ali celo Triestina. Ponziana, ki slovi po tem, da vzgaja v številnih moštvih sama svoj naraščaj, se nahaja v svoji tekmovalni skupini na drugem mestu. Ali bo SK Vič njenemu naraščaju na tržakem terenu kos? Triestina je še dokaj uspešno odrezala v nacionalni ligi. Katero naše moštvo se ji trenutno more postaviti po robu?

Po zaključku prvenstvenega tekmovanja se v Italiji igra vsako leto za »Coppa d'Italia«, italijanski pokal. Triestina se je v izločilnem kolu srečala z rimskim Lazio in zmagala 1-2, ko je ob polčasu bila z 1-0 v vodstvu. Malo zanimanja je bilo za borbo, komaj tri tisoč gledalcev majhna je bila tudi sama borba. Obe moštvi imata za seboj izredno težavne finalne borbe v državnem prvenstvu, zato se je morala pokazati na obeh straneh velika izčrpanost. Mnogo boljše od Triestine se je postavila Fiumana, ki je v tem kolu pokalnega tekmovanja imela za nasprotnika renomirano Genovo. Borba se je končala 2-1 za Fiumano.

Da naštejemo še nekatere zanimive rezultate v tem kolu pokalnega tekmovanja: Torino-Napoli 1-1. Milano-Casale 5-1. Venezia-Terni 3-0. Siena-Bologna 1-1. Roma-Fanfulla 6-1. Livorno-Savona 2-0. Juventus-Ambrosiana 2-0. Fiorentina-Liguria 1-0. Atalanta-Brescia 2-2.

V nekaterih skupinah se prvenstveno tekmovanje še nadaljuje. Tržaška Ponziana se je z zmago v srečanju Ponziana-Belluno 3-1 prerila na drugo mesto, ki ga drži Schio. O. C.

Najnovejši šlagerji za ples in petje vedno na ploščah

Zahtevajte brezplačne sezname!

(Nadaljevanje kronike s 3. strani.)

Rudolf Hess zblaznel. Tiskovni urad narodno-socialistične stranke poroča iz Berlina: Tovarš Rudolf Hess, ki mu je vodja zaradi bolezni, za katero je bolehal že leta, najstrožje prepovedal udeleževati se kot letalec, je v nasprotju s to prepovedjo v zadnjem času prišel do nekega letala. V soboto 10. maja proti 18. je tovariš Hess odletel iz Augsburga in se do danes ni več vrnil. Zmedeni slog pisma, ki ga je zapustil, kaže sledove duševne zmedenosti in se je bati, da je tovariš Hess postal žrtev napada blaznosti. Vodja in kancelar Hitler je takoj odredil, naj se pribočniki tovariša Hessa, ki so edini vedeli za te polete, aretirajo, ker jih niso zabranili, ne prijavili, čeprav jim je bila Hitlerjeva prepoved dobro znana. V teh okoliščinah se mora narodno-socialistično gibanje, na žalost, sprijazniti z mislijo, da je tovariš Hess postal žrtev tega nesrečnega poleta.

Drugo poročilo iz Berlina pravi: V merodajnih berlinskih krogih so opoldne inozemskim novinarjem izjavili, da bi bilo napačno pridajati koraku, ki ga je napravil namestnik vodje in državni minister Rudolf Hess, kak pretrani pomen. Hess je bil znan kot velik idealist, ki je silno trpel zaradi dolgotrajnosti sedanje vojne in ki se ni mogel sprijazniti z dejstvom, da grozi Angliji popolno uničenje. Kakor je znano, je Hessova mati po rodu Angležinja. V zadnjem času je bil zelo potrjen in je kazal znake duševne zmedenosti. Ugotovljeno je, da se je zlasti zadnje tedne zatekal k raznim astrologom in magijem in nadaljnja preiskava bo ugotovila, kakšen vpliv so imeli ti ljudje na njegovo duševno razpoloženje, nobenega dvoma pa ni, da je napravil svoj korak pod vplivom blaznih predstav in da je hotel doprinesiti tudi največjo osebno žrtev za čim prejšnje dokončanje sedanje vojne. Kakor je sedaj ugotovljeno, je Hess pristal s svojim letalom v Angliji. Ta njegov korak ne bo prav nič izpremenil na odločitvi vodje in kancelarja Hitlerja ter se bo sedanja vojna proti Angliji nadaljevala tako dolgo, dokler ne bodo odstranjeni sedanji angleški vladodržci ali pa prisiljeni k sklenitvi miru.

Iz Lizbone pa poročajo, da je namestnik vodje in kancelarja Hitlerja, Rudolf Hess, pristal v Angliji. Pri Glasgou je skočil s padalom iz letala, ki je nato treščilo na tla in se razbilo. Prepeljali so ga v London, kjer so ugotovili, da je živčno popolnoma izčrpan. Oddali so ga v zdravilišče.

Sofijska policija je napravila preiskavo pri nekaterih Židih in jim zaplenila okrog 2 milijona levov njihovega premoženja v korist države.

Staljin je prevzel predsedstvo komisarjov Sovjetske zveze namesto dosedanjega predsednika Molotova, ki je obdržal še zunanji komisarjat in postal podpredsednik komisarjev. Tako ob nastopu svojega mesta je Staljin odklonil priznanje emigrantskih vlad tistih držav, ki jih je zasledila Nemčija. Poluradno »Slovo« po udarja, da se politika Sovjetske zveze ne bo nič spremenila.

65letnici romunske dinastije in njene neodvisnosti je praznovala Romunija 10. t. m. Na ta dan pred 65 leti so kronali prvega romunskega kralja iz dinastije, iz katere izhaja tudi sedanji kralj Mihail.

Odlok o ustanovitvi »Steyrerischer-Heimatbund« na Spodnjem Štajerskem je izdal guverner Überreiter. V odloku pravi, da bo to največja organizacija, ki bo zajela vse Spodnje Štajerce. Člani morejo biti pa samo tisti, ki so odkritosrčno vdani Führeru in Rajhu. Vodstvo organizacije ima guverner Steindler.

Mestni zaščitni urad opozarja vse obveznike javne zaščite, da najkasneje do 20. maja oddajo trakove, ki so jih od 6. do 13. aprila dobili za rokav od vrhovnega vodstva pasivne zaščite. Trakovi so opremljeni z mestnim grbom in so bili namenjeni samo za službeni čas. Obvezniki javne zaščite naj te trakove vrnejo v pisarni mestnega zaščitnega urada, soba št. 44, Mestni trg št. 2.

Tržaška cesto temeljito popravljajo, kmalu jo bodo pa najmoderneje asfaltirali. Težki tovorni avtomobili dovažajo iz Vidma kamenje za posipanje, na delu je pa tudi že mnogo delavcev.

Dva »nekrušna« dneva so uvedli v Bukarešti, in sicer ob ponedeljkih in torekih. Ta dva dneva smejo prodajati samo koruzno moko. Naredba je bila na podeželju že dalj časa v veljavi.

Srbskega patriarha Gavriila Dožića bodo baje v kratkem sodili, kakor poročajo iz Sofije. Pri njem so našli 485 milijonov dinarjev, od tega 110 milijonov dinarjev v zlatu. Poleg tega so našli pri njem važne listine, ki dokazujejo njegovo sodelovanje z ameriški in angleškimi hujskači. Zdaj je zaprt v Zagrebu.

Romunija je priznala nezavisno Hrvatsko. Vodja Romunije general Antonescu in poglavnik dr. Pavelić sta ob tej priložnosti izmenjala brzojavki. Romunski tisk je to vest z veseljem sprejel.

Zagrebsko policijsko ravnanstvo je svojim organom naročilo, da ima izgnati iz mesta vse potepuhe in berače. Kjer se bo izkazala beda, bodo primerno poskrbeli, vse druge bodo pa izgnali. Nadzorstvo bo trajalo tako dolgo, dokler beračenje v Zagrebu ne bo popolnoma odpravljeno.

Zemljišča za gradnjo hrvatskih delavskih hiš pregleduje posebno poverjenišvo v okolici Zagreba. Doslej so našli že nekaj takšnih zemljišč, ki so jih imeli bivši prestolovci. Te bodo razstili in zgradili okrog 50 delavskih hiš predvsem za družine z več otroki. Stale bodo po 130.000 dinarjev.

Akademija likovne umetnosti v Zagrebu je s 1. majem začela z rednim poukom, kakor sporoča rektorat.

Zagrebski župan Ivan Werner je objavil razglas, v katerem opozarja na poziv zdravstvenega ministra dr. Iva protića, da bi vsa hrvatska javnost zbrala posebne prispevke za pomoč staršem, ženam in otrokom padlih prostovoljcev za osvojevanje Hrvatske. Posebej pa poziva k zbiranju prispevkov dobrodelna društva.

O številu Židov na Hrvatskem je govoril državni tajnik za zunanje zadeve dr. Lorković nekaterim časnikarjem. Dejal je, da jih je v hrvatski državi 30 do 40.000.

Bivši jugoslovanski zunanji minister dr. Cincar-Marković je pretekli teden potoval skozi Budimpešto v Karlove Vari, kjer bo ostal več tednov kot gost nemškega zunanjega ministra Ribbentropa.

Slovaška vlada je prepovedala vsem Židom, da bi se v prestolnici Bratislavi ali kje drugje v javnosti pojavili od 20. ure zvečer do 5. ure zjutraj. Prav tako se ne smejo zbirati v večjih skupinah v javnih in zasebnih lokalih.

Nemško poveljstvo je na posredovanje generala Antonesca izpustilo 1500 ujetnikov iz koncentracijskega taborišča v Temišvaru. To so bili obvezniki jugoslovanske vojske, a so po rodu Romuni. Njihov vpliv je pa precej velik, ker se po večini bavijo s trgovino in industrijo.

Vprašanje prehrane Like, Gorskega Kotarja in Dalmacije so hrvatske oblasti že rešile skupaj z italijanskimi oblastmi. Pogajanja, ki so se v ta namen vršila v Zagrebu, so se uspešno končala. Preskrbo prehrane je prevzel »Pogod«. Preskrbljeno je tudi za modro galico za dalmatinske vinogradnike. V ta namen so nemške okupacijske oblasti zagotovile 400 vagonov galice iz Šabca.

Ameriška vlada je prepovedala izvoz svojega orožja v Rusijo. Ta ukrep utemeljuje s tem, da mora biti vse ameriško orožje na razpolago Angliji in Ameriki, razen tega ima pa Sovjetska zveza do Nemčije obveznosti, po katerih bi lahko material dobavljala Nemcem.

Poročilo o izgubi grškega ladjevja so objavili ameriški listi po begu grške vlade na Kreta. Nemško letalstvo je potopilo več ko 30 pomožnih ladij in deset grških rušilcev. Posadke pomožnih ladij so se polopile.

O Reki kot bodočem madžarskem pomorskem pristanišču piše madžarski poslanec Pandy v nekem budimpeštanskem listu. V članku poziva vse zasebnike pa tudi državno vodstvo, da je nujno potrebno začeti graditi ladje, da ne bo treba Madžarski najemati dragih tujih ladij, ko bo po vojni dobila madžarska mornarica na Reki svoje pomorsko oporišče.

Državno kreditno banko je ustanovila hrvatska vlada v Zagrebu. Banka se bo bavila z vsemi posli državnega denarništva in bo prevzela tudi delo podr. Državne hipotekarne banke.

Železniški promet je obnovila Hrvatska na progah, ki so uporabne. Hrvatska državna železnica pa obeti precejšnje pomanjkanje vagonov, ker so jih odpeljale umikajoče se čete na jug.

Neposredno pošto zvezo med ljubljansko pokrajino in med Dalmacijo so odprli v ponedeljek. Kr. Komisarjat je novo pošto zvezo odobril in bo tako slovensko ozemlje vnovič zvezano z Dalmacijo. Kakor poročajo iz Zagreba bo tudi samostojna država Hrvatska v kratkem odprla poštni promet preko svojih meja. Tako bo tudi Slovenija lahko dobila zvezo ne samo s Hrvatsko, temveč tudi s Srbijo.

Nemška vojska je prepovedala rekvizicije v svobodni državi Hrvatski. Nemška vojska ne bo več rekvirirala življenjskih potrebščin, niti vojaške opreme in avtomobile, ker je vse to last hrvatske države in hrvatske vojske. V naprej bo nemška vojska vse potrebščine in prevozna sredstva plačevala v gotovini z denarjem, ki je

določen za zasedeno ozemlje. Pač pa morajo nemški vojski prebivalci Hrvatske države prodati vse potrebščine, ki jih bo potrebovala.

Trojčke je rodila žena posestnika Lovrenca Donika v Reki pod Pohorjem. Mati in vsi trije fantki so zdravi. Trojčki se v mariborski okolici že dolgo niso rodili.

Novo postajo so uredili na beograjskem postajališču za popotnike, ki potujejo v Srbijo. V majhnem poslopiju je uradništvo postaje in tri blagajne za izdajanje vozniških listkov.

Uradne cenike naj dvignejo vsi trgovci na drobno in na debelo v pisarni Združenja trgovcev. Te uradne cenike morajo trgovci obesiti v svoji trgovini na vidnem mestu.

Četrty vagona češenj so pripeljali te dni na ljubljanski trg iz Trogirja. Videti je, da se bo promet z Dalmacijo počasi spet uredil in oživel. Dobili bomo ribe in razno zgodnje sadje. Kilogram teh češenj je stal 32 din.

Bistriški železniški predor popravljajo z veliko naglico in je pri delu zaposlenih veliko ljudi. Pri odkopavanju težkih plasti zemlje uporabljajo dva kopalna stroja.

Na Hrvatskem so prepovedali vožnje z osebnimi avtomobili. Vsak prestopnik bodo strogo kaznovali z globo od 5000 do 20.000 dinarjev.

»Zagrebske Narodne Novine« so objavile, da bodo na Hrvatskem v najkrajšem času uvedli kazenske za moške obleke. Nakaznice bodo razdeljene v tri razrede glede na starost osebe.

Vprašanje prehrane v Zagrebu se polagoma ureja. V mestu je sicer dovolj kruha, samo bolj slab je. Tudi mesa je v mestu dovolj, primanjkuje samo svinjine. Najbolj se primanjkuje zelenjave, ki so jo doslej dobivali iz Dalmacije, prav tako Zagrebčani pogrešajo tudi morske ribe.

V Ljubljani je umrl član slovenske Akademije znanosti in umetnosti univ. prof. dr. Rado Kužel. Slovenska univerza ga je dvakrat postavila za svojega rektorja. Dr. Rado Kužel je bil eden izmed najboljših slovenskih poznavalcev cerkvenega prava in je njegov ugled segal še preko naših meja.

Umetnostno razstavo Slovenskega lika pripravljajo naši mladi kiparji in slikarji. Razstavo svojih del bodo v kratkem odprli v Batovi palači.

Gradnja mesarskih tržnic na ljubljanskem trgu hitro napreduje in bodo kmalu vsa dela končana. Skoraj na vseh tržnicah so že zgradili stopnice in so tudi vsa druga instalacijska dela, kakor vodovod in elektrika, že gotova. Največ dela je nedvomno dalo vsiljevanje okenskih in vrtnih okvirov iz umetnega kamna. Zdaj bodo morali samo še nasuti prostor pred tržnicami, ki je mnogo nižji od Zmajškega mostu. Če ne bo posebnega zastoja, bodo tržnice že v kratkem gotove.

Prodajalna mestne občine ljubljanske je prodala te dni več ko 2000 kil krompirja in okrog 700 kil fižola. Kaše in ješprenja mestna občina zdaj ne prodaja, ker je obojega zmanjkalo, pač bodo pa Ljubljance kmalu spet lahko dobili mast.

Se nekaj parcel bo razdelil mestni gospodarski urad siromašnim ljubljanskim družinam. Zemljišča leže ob Kobariški, Likovzarjevi ulici, ob Ruski

cesti, v Kozlezi, ob Marmontovi ulici in ob poti na Rakovo Jelšo. Interesenti naj se javijo v mestnem gospodarskem uradu v Beethovnovi ulici, soba 23.

Cepljenje proti trebušnemu tifusu so vrši v ljubljanskem Higijenskem zavodu vsak dan razen nedelje in praznikov od 11. do 12. ure. Potrdilo o izvršenem cepljenju dobi lahko samo tisti, ki je prejel dve injekciji, in sicer v razdobju enega tedna.

480.000 ton nafte je pridobila Romunija letošnjega marca. Proizvodnja nafte torej zaostaja za lanskim marcem samo za 40.000 ton ali 7,7%, medtem ko je v mesecu januarju in februarju zaostajala za 19%. V januarju so iz Romunije izvozili v Italijo 137.166 ton, v Nemčijo pa 221.200 ton.

Reden potniški promet so spet vzpostavili na progi Postojna-Logatec. Vsak dan bodo na tej progi vozili tle vlaki: vlak z odhodom iz Postojne ob 7.10 in s prihodom v Logatec ob 7.16. Z odhodom iz Postojne ob 11.36 in s prihodom v Logatec ob 12.14. Z odhodom iz Postojne ob 18.20 in s prihodom v Logatec ob 19.00. Z odhodom iz Logatec ob 7.24 in s prihodom v Postojno ob 8.07. Z odhodom iz Logatec ob 11.52 in s prihodom v Postojno ob 12.35. Z odhodom iz Logatec ob 18.39 in s prihodom v Postojno ob 19.20.

»Štajerski gospodarski«, nov mariborski tednik, je te dni prvič izšel. Glavni urednik novega tednika je dozdani urednik »Marburger-Zeitung« g. Friderik Golob. List tiskajo v Mariborski tiskarni.

Upravne oblasti v Zagrebu so odredile, da morajo biti vse trgovine v Zagrebu zaprte. Prodaja živil, pa tudi ostalih življenjskih potrebščin bo racionirana, dokler ne bodo izdane nakaznice za nakupovanje bo pa ves trgovski promet ustavljen.

Seš mariborske polije je postal dvorni svetnik Wallner, predsednik okrožnega sodišča dr. Mally, komisar okrajnega načelstva dr. Toeschler. Vodstvo mariborske bolnišnice je v rokah dr. Thalmanna, sanitetni referent na okrajnem glavarstvu je pa postal dr. Sabadoš, dozdani zdravnik v Marenbergu.

Osebnosti

Umrli so:

V Ljubljani: Neža Santlova; Terezija Sulgajeva; Jospina Kogeljeva; Milka Završanova; Meteljeva v pok.; Frančiška Jerotova, posestnica in gostilničarka; dr. Rado Kužel, svetniški profesor in član Akademije znanosti in umetnosti; Tončka Kulijeva, vzja postna kontrolorka v pok.; Zlatica Ivan, Kasper, postrežnik; 6letni Jozef Lipovec, učitelj v pok.; 47letni Pavel Osolnik; Emilija Lehmannova.

Pri Sv. Duhu pri Krškem: Uršula Debečeva.

V Črnomlju: 76letni Matej Josip Skubie, posestnik in gostilničar.

V Mariboru: 91letna Katarina Krepkova; 56letna Marija Kosarjeva; Franc Puki, posestnik; 61letni Alojzij Kranjc, železniški strojevodja v pok.

V St. Rupertu na Dolenjskem: 62letna Jožefa Lapova.

V Metliki: 89letna Marija Mikolijeva.

V Novem mestu: Josip Klemenčič, tovarnar.

Na Okroglem pri Naklu: Tomaž Križnar, posestnik.

V Dolenjem Logatcu: Drago Čibel, geometer pri komisiji za agrarne operacije v Ljubljani.

Naše sozajle!

sprejema naročnike za provinco Ljubljano po izrednih cenah z velikim popustom za trdsko SA 'ITALOPROPAGANDA' MILANO ROMANA KOCH, Ljubljana, Slomškova 6 Informacije dnevno od 3-5 popoldne

Za vse v Nemčiji izhajajoče časopise, revije, ilustracije itd.

Poravnajte naročnino!

FR. P. ZAJEC
IZPRAVAN OPTIK IN URAR
LJUBLJANA, sedaj Stritarjeva ul. 6
pri frančiškanskem mostu
Vsakovrstna očala, daljnogledi, topometri, barometri, hygrometri, itd. Velika izbira ur, zlatnine in srebrnine. Samo kvalitetna optika. Ceniki brezplačno

KOLESA
damska in moška, najnovejši toloski modeli v največji izbiri napredaj po neverjetno nizkih cenah.
NOVA TRGOVINA
TYRŠEVA (DUNAJSKA) C. 36
nasproti Gospodarske zveze

DRUŽINSKI TEDNIK V VSAKO SLOVENSKO HIŠO!

MALI OGLASI
CVETLIČNI MED in la medicno dobite najceneje v Medarni, Ljubljana, Zidovska ul. 6.
„REALITETA“
zavod za kupoprodajo nepremičnin je samo v Ljubljani
Prešernova ul. 54/1. Tel. 44-20
RESMAN LOJZE - Ljubljana
Cesta 29. oktobra (Rimska) št. 21
telefon 44-90
Premog-Koks-Drva